

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα

**Επιστήμες της Αγωγής: Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση και στη
Δια Βίου Κατάρτιση – Επιμόρφωση**

Πτυχιακή Εργασία

Τίτλος εργασίας:

*Διερεύνηση των αιτιών διαρροής εκπαιδευόμενων από προγράμματα
επαγγελματικής κατάρτισης: μια μελέτη περίπτωσης*

Όνοματεπώνυμο : Νταμπίζα Σοφία

Επιβλέπων καθηγητής : Φωτόπουλος Νικόλαος

Φλώρινα 2024

Copyright ©, 2024.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν στη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

Όνοματεπώνυμο: Νταμπίζα Σοφία

A.E.M.: 116

Ηλεκτρονική διεύθυνση: sntampiza@hotmail.com

Έτος εισαγωγής: 2023

Τίτλος διπλωματικής εργασίας: Διερεύνηση των αιτιών διαρροής εκπαιδευόμενων από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης: μια μελέτη περίπτωσης

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, είναι προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας, η βιβλιογραφία και οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα με παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Επισημαίνεται πως η συγκεκριμένη επιλογή βοηθά στον περιορισμό της λογοκλοπής διασφαλίζοντας έτσι τον/τη συγγραφέα.

Ημερομηνία 05 - 09 - 2024

Η δηλούσα

Νταμπίζα Σοφία

(ονοματεπώνυμο φοιτήτριας)

Περίληψη

Στην παρούσα μελέτη εξετάζεται το ζήτημα της διαρροής των εκπαιδευόμενων από τα προγράμματα εργαζομένων επαγγελματικής κατάρτισης που προσφέρονται. Εξετάζεται η έννοια της εγκατάλειψης στο ειδικό πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, υπογραμμίζοντας τη σημασία και τις προεκτάσεις της. Η μελέτη εξετάζει το ρόλο των επιδοτούμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης στην άμβλυνση των ποσοστών εγκατάλειψης, τονίζοντας τη σημασία τους για την παροχή εκπαιδευτικής πρόσβασης και την προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων για άτομα από διάφορα κοινωνικοοικονομικά στρώματα. Εξετάζονται τα εμπόδια που σχετίζονται με τη διακοπή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, διερευνώντας παράγοντες όπως τα υποβαθμισμένα πρότυπα κατάρτισης, το μειωμένο ενδιαφέρον και οι εξωτερικές πιέσεις. Επιπλέον, διερευνούνται οι θεωρίες κινήτρων που αφορούν την εμπλοκή στις εκπαιδευτικές επιδιώξεις για να κατανοηθούν οι βαθύτερες αιτίες της διαρροής των εκπαιδευομένων.

Η έρευνα διερευνά τους λόγους που οδηγούν στη διαρροή των εκπαιδευομένων, εστιάζοντας στις προκλήσεις και τους παράγοντες που συμβάλλουν στα ποσοστά εγκατάλειψης των προγραμμάτων αυτών. Πραγματοποιήθηκαν ημιδομημένες συνεντεύξεις με εκπαιδευόμενους που διέκοψαν τη συμμετοχή τους στα επιδοτούμενα προγράμματα. Στόχος των συνεντεύξεων ήταν να αποκαλυφθούν τα κίνητρα, οι εμπειρίες και οι αντιλήψεις των καταρτιζομένων σχετικά με το πρόγραμμα και τον αντίκτυπό του στην απόφασή τους να εγκαταλείψουν το πρόγραμμα. Με τη διερεύνηση της τάσης εγκατάλειψης των καταρτιζομένων, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων, των εξωτερικών πιέσεων και των παραγόντων που σχετίζονται με την εγκατάλειψη του προγράμματος, η παρούσα μελέτη παρέχει πληροφορίες σχετικά με αποτελεσματικές στρατηγικές για τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης και τη βελτίωση της συνολικής αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης. Μέσω μιας ολοκληρωμένης ανάλυσης των τάσεων εγκατάλειψης και των υποκείμενων αιτιών, η παρούσα μελέτη προσφέρει πολύτιμες συστάσεις για τις δομές επαγγελματικής κατάρτισης για την καλύτερη υποστήριξη των καταρτιζομένων και τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Λέξεις κλειδιά

Διαρροή εκπαιδευόμενων, Επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων, Επαγγελματική Κατάρτιση, Διακοπή προγράμματος εργαζομένων.

Abstract

This study examines the issue of leavers' attrition from the employee vocational training programs offered. It examines the concept of dropout in the specific context of vocational education and training, highlighting its importance and implications. The study examines the role of subsidised vocational training programmes in mitigating dropout rates, highlighting their importance in providing educational access and promoting skills development for people from different socio-economic backgrounds. It examines the barriers associated with dropping out of vocational education and training, exploring factors such as degraded training standards, reduced interest and external pressures. In addition, motivational theories of engagement in educational pursuits are explored to understand the root causes of trainee dropout.

The research explores the reasons for learner attrition, focusing on the challenges and factors that contribute to dropout rates in these programs. Semi-structured interviews were conducted with trainees who dropped out of the subsidised programmes. The aim of the interviews was to uncover trainees' motivations, experiences and perceptions of the programme and its impact on their decision to leave the programme. By exploring trainees' dropout tendencies, including motivations, external pressures, and factors associated with program dropout, this study provides insights into effective strategies to reduce dropout rates and improve the overall effectiveness of vocational training programs. Through a comprehensive analysis of dropout trends and underlying causes, this study offers valuable recommendations for vocational training structures to better support trainees and optimize program outcomes.

Keywords

Trainee attrition, Subsidized employee programs, Vocational training, Employee program interruption.

Περιεχόμενα

Περίληψη	4
Abstract.....	5
Εισαγωγή	8
1. Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης	10
1.1. Η έννοια της διαρροής	10
1.2. Ο ρόλος των επιδοτούμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.....	11
1.3. Το πρόβλημα εγκατάλειψης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	13
1.4. Επιχειρηματοποίηση των αποφάσεων εγκατάλειψης	155
1.5. Το φαινόμενο της διαρροής από τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων	17
1.6. Διερεύνηση αιτιών	19
1.7. Προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα.....	20
1.8. Έρευνες για τη διαρροή των εκπαιδευομένων στην Ελλάδα	22
1.9. Θεωρίες παρακίνησης για συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δράσεις.....	27
2. Μεθοδολογία.....	31
Σκοπός.....	31
Δείγμα	33
Διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	34
Ηθικές εκτιμήσεις	36
3. Αποτελέσματα.....	37
3.1. Δημογραφικά στοιχεία του δείγματος.....	38
3.2. Λόγοι που οδήγησαν στη συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης 3838	
3.3. Λόγοι διακοπής παρακολούθησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ...	455
3.4. Μελλοντικές προτιμήσεις για επαγγελματική κατάρτιση	500
3.5. Αντιλήψεις για την επαγγελματική κατάρτιση	5555
4. Συμπεράσματα- Συζήτηση.....	6666

Βιβλιογραφία	700
Παραρτήματα.....	76
Συνεντεύξεις.....	78
14: Μένω στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.....	101

Εισαγωγή

Στο διαρκώς εξελισσόμενο πεδίο της επαγγελματικής κατάρτισης, η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων βασίζεται συχνά στη διαρκή συμμετοχή και εξέλιξη των εκπαιδευομένων. Παρ' όλα αυτά, οι εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης αντιμετωπίζουν μια επίμονη πρόκληση με τη μορφή της εγκατάλειψης των εκπαιδευομένων από τα επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων. Το προαναφερθέν φαινόμενο όχι μόνο αποτελεί ουσιαστικό εμπόδιο στις ατομικές εκπαιδευτικές προσπάθειες των συμμετεχόντων, αλλά προκαλεί και ευρύτερες διερευνήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών στην επίτευξη των επιθυμητών στόχων τους.

Στην παρούσα ερευνητική προσπάθεια επιχειρείται μια συγκεντρωτική διερεύνηση της δυναμικής της εγκατάλειψης στο πλαίσιο των επιδοτούμενων προγραμμάτων εργαζομένων σε εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης. Η ώθηση πίσω από την απόφαση να εξεταστούν τα ποσοστά διαρροής στον τομέα των επιδοτούμενων προγραμμάτων εργαζομένων πηγάζει από την αναγνώριση της καίριας λειτουργίας που εκπληρώνουν αυτές οι προσπάθειες στην αντιμετώπιση της ασυμφωνίας μεταξύ των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας και της καλλιέργειας των ικανοτήτων. Δεδομένου του γενικού στόχου της ενδυνάμωσης των ατόμων μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και της αντιμετώπισης των οικονομικών εμποδίων, καθίσταται επιτακτική η κατανόηση των διαφόρων παραγόντων που συμβάλλουν στην εγκατάλειψη των εκπαιδευομένων. Η κατανόηση αυτή είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση του σχεδιασμού και της εκτέλεσης αυτών των πρωτοβουλιών (Koutouzis, 2013).

Η παρούσα έρευνα προσπαθεί να διευκρινίσει τις περιπλοκές που περικλείουν την αποχώρηση των εκπαιδευομένων, φωτίζοντας, έτσι, τα ιδιαίτερα εμπόδια που συναντώνται σε περιβάλλοντα επαγγελματικής κατάρτισης. Μέσα από μια εις βάθος διερεύνηση των απόψεων και των βιωμένων συναντήσεων των ατόμων, οι οποίοι επιλέγουν να συμμετάσχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων, αλλά στη συνέχεια τερματίζουν τη συμμετοχή τους, ο πρωταρχικός στόχος της παρούσας μελέτης είναι να διακρίνει τους θεμελιώδεις παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτό το αποτέλεσμα (Δεληγιάννη, 2021). Εκτός από την ποσοτική ανάλυση των ποσοστών εγκατάλειψης, στη μελέτη γίνεται προσπάθεια να προσφερθεί μια ολοκληρωμένη κατανόηση των πολύπλευρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων, των εμποδίων και των επιδράσεων του πλαισίου, που συμβάλλουν στη διαδικασία

λήψης αποφάσεων των εκπαιδευομένων όταν επιλέγουν να διακόψουν τη συμμετοχή τους σε αυτά τα προγράμματα (Josten, 2015).

Στην προσπάθειά αυτή, στόχος συνιστά να παρασχεθούν πολύτιμες γνώσεις που μπορούν να δώσουν πληροφορίες για τη στρατηγική ενίσχυση των επιδοτούμενων προγραμμάτων εργαζομένων εντός των εγκαταστάσεων επαγγελματικής κατάρτισης. Μέσω του εντοπισμού συγκεκριμένων τομέων, οι οποίοι χρήζουν ενίσχυσης και της καλλιέργειας μιας συνολικής κατανόησης του φαινομένου της εγκατάλειψης, πρωταρχικός στόχος της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας είναι να διευκολυνθεί η δημιουργία εστιασμένων παρεμβάσεων. Τελικά, ο γενικός στόχος αποτελεί η καλλιέργεια ενός πιο ισχυρού και ενθαρρυντικού περιβάλλοντος για τους εκπαιδευόμενους καθώς προσπαθούν να αποκτήσουν επαγγελματικές ικανότητες και να προωθήσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία (Δεληγιάννη, 2021).

1. Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης

1.1. Η έννοια της διαρροής

Η έννοια της "διαρροής" στο πεδίο των επιδοτούμενων προγραμμάτων για άτομα σε ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης αφορά το φαινόμενο, κατά το οποίο οι συμμετέχοντες που εγγράφονται στα εν λόγω προγράμματα δεν εκπληρώνουν ικανοποιητικά τις απαιτήσεις κατάρτισης, όπως αυτές περιγράφονται από τον φορέα υλοποίησης (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ, 2008). Ο προαναφερόμενος ορισμός θέτει μια σύνθετη και περίπλοκη δυσχερή κατάσταση, προκαλώντας έτσι ερωτήματα σχετικά με τους υποκείμενους παράγοντες, τις πλαισιακές συνθήκες, τις διάφορες εκδηλώσεις και τις χρονικές πτυχές της απομάκρυνσης των εκπαιδευομένων από τα προγράμματα δια βίου μάθησης ενηλίκων (Βογιατζής, 2019).

Ο περίπλοκος χαρακτήρας του φαινομένου της "διαρροής" επιτείνεται από ένα πλήθος παραγόντων, που προέρχονται από τα πεδία της κοινωνικής, οικονομικής και εκπαιδευτικής σφαίρας. Τα αίτια της αποδέσμευσης των εκπαιδευομένων εμφανίζουν ένα ευρύ φάσμα παραγόντων, ενδεικτικό της πολύπλοκης αλληλεπίδρασης μεταξύ ατομικών συνθηκών και ευρύτερων κοινωνικών τάσεων. Η κατανόηση των συνεπειών της "διαρροής" είναι ένα εξίσου περίπλοκο έργο, καθώς οι συνέπειές της γίνονται εμφανείς σε πολλαπλά στρώματα του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος (Βογιατζής, 2019).

Εμβαθύνοντας στα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν τα άτομα που δεν ολοκληρώνουν με επιτυχία τα επιδοτούμενα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, μπορεί κανείς να αποκαλύψει ανεκτίμητες γνώσεις, οι οποίες αφορούν την περίπλοκη φύση της αποδέσμευσης. Η ανάληψη αυτής της διερεύνησης έχει σημαντική σημασία για την ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών και μέτρων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση και την ανακούφιση του προαναφερθέντος φαινομένου. Μέσω της διαδικασίας διάκρισης των διαφόρων παραγόντων, που ασκούν επιρροή και ενισχύουν την αποδέσμευση των εκπαιδευομένων, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής είναι σε θέση να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη αντίληψη που μπορεί να κατευθύνει αποτελεσματικά τη διαμόρφωση και την εκτέλεση εστιασμένων παρεμβάσεων. Η απόκτηση τέτοιων γνώσεων είναι εξαιρετικά σημαντική για τον μετριασμό της εμφάνισης της "διαρροής" και τη διασφάλιση ότι τα άτομα όχι μόνο θα παραμείνουν εντός αυτών των πλαισίων επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και θα προχωρήσουν στις εκπαιδευτικές τους προσπάθειες (Βεργίδης et al., 2013).

Η αναγνώριση των διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων που εμπλέκονται σε αυτή τη συμπεριφορά αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου που συνήθως αναφέρεται ως "διαρροή". Η προσαρμογή των παρεμβάσεων με βάση τα διακριτά χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις των διαφόρων ομάδων μπορεί να αυξήσει σημαντικά την αποτελεσματικότητά τους. Με την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης υπάρχει αυξημένη πιθανότητα δημιουργίας εκπαιδευτικών πλαισίων που ενσωματώνουν τη συμμετοχικότητα, παρέχουν υποστήριξη και καλλιεργούν ένα περιβάλλον που ευνοεί τη συνεχή εμπλοκή και την πρόοδο των ατόμων σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια. Η εξέταση που αφορά το φαινόμενο της "διαρροής" των εκπαιδευόμενων από επιδοτούμενα προγράμματα σε ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης αποτελεί πολύτιμη ευκαιρία για την αποκάλυψη της πολύπλοκης αλληλεπίδρασης των παραγόντων που συμβάλλουν στην αποδέσμευση. Η κατανόηση αυτή δημιουργεί μια θεμελιώδη βάση για την ανάπτυξη ακριβών μεθοδολογιών, καλλιεργώντας ένα περιβάλλον, στο οποίο τα άτομα όχι μόνο ξεκινούν, αλλά και ολοκληρώνουν την επαγγελματική τους εκπαίδευση, βελτιστοποιώντας έτσι την επιρροή και την αποτελεσματικότητα αυτών των καίριων εκπαιδευτικών προσπαθειών (Koutouzis, 2013).

1.2. Ο ρόλος των επιδοτούμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης

Υπό το πρίσμα των διαρκώς μεταβαλλόμενων εκπαιδευτικών προτύπων, η εκπαίδευση και η κατάρτιση έχουν αναλάβει μετασχηματιστικό ρόλο, αποκλίνοντας από τα συμβατικά μοντέλα (Πασιάς & Φλουρής, 2005). Στο σημερινό πλαίσιο, είναι επιτακτική ανάγκη να αναγνωριστεί ο καθοριστικός ρόλος που αναλαμβάνουν τα πλαίσια επαγγελματικής κατάρτισης στη διαμόρφωση πολιτικών που διευκολύνουν αποτελεσματικά την απρόσκοπτη ένταξη των ατόμων στην αγορά εργασίας. Η εστίαση στη διδασκαλία και τη συνεχή εκπαίδευση ενηλίκων, συχνά μέσω της μη τυπικής κατάρτισης, βρίσκεται σε στρατηγική θέση, για να προικίσει τα άτομα με τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την επίτευξη επαγγελματικού θριάμβου. Η προαναφερθείσα αλλαγή παραδείγματος αντιπροσωπεύει μια αξιοσημείωτη απόκλιση από το συμβατικό γραμμικό μοντέλο απόκτησης γνώσεων που χαρακτήριζε ιστορικά τα παραδοσιακά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στα ιδρύματα αυτά, τα άτομα συνέχιζαν επιμελώς την εκπαίδευσή τους, με αποκορύφωμα την απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων, με την προσδοκία να επιτύχουν διαρκή εργασιακή σταθερότητα καθ' όλη τη διάρκεια

της επαγγελματικής τους ζωής. Αντίθετα, είναι επιτακτική ανάγκη να αναγνωριστεί η διαρκώς εξελισσόμενη φύση της σημερινής αγοράς εργασίας, τονίζοντας έτσι τη συνεχή σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η αναγνώριση αυτή απορρέει από το γεγονός ότι τα άτομα μπορεί να βρεθούν αναγκασμένα να μεταβούν μεταξύ διαφόρων επαγγελμάτων πολλές φορές κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης σταδιοδρομίας τους (Αριστείδης, 2006).

Η έννοια της δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο μιας διαρκώς εξελισσόμενης εκπαιδευτικής φιλοσοφίας, ξεπερνά τους χρονικούς και χωρικούς περιορισμούς, διευκολύνοντας τη συνεχή απόκτηση και επαύξηση της γνώσης για τα άτομα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους (Καζαμίας, 2005). Το σημερινό παράδειγμα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσπαθεί να εφοδιάσει τα άτομα με μια ολοκληρωμένη σειρά ικανοτήτων, που περιλαμβάνουν τεχνικές, μεθοδολογικές, οργανωτικές, επικοινωνιακές και μαθησιακές ικανότητες. Το ποικίλο φάσμα δεξιοτήτων που διαθέτουν τα άτομα αποτελεί άμεση απάντηση στη δυναμική φύση της σύγχρονης αγοράς εργασίας, επιτρέποντάς τους να περιηγηθούν αποτελεσματικά σε ένα πλήθος επαγγελματικών τομέων (Παρασκευή-Βίβιαν Γαλατά, 2014).

Επιπλέον, η εφαρμογή επιδοτούμενων προγραμμάτων που απευθύνονται σε εργαζόμενους εντός δομών επαγγελματικής κατάρτισης αναδεικνύεται ως μια κομβική στρατηγική στο πλαίσιο αυτού του εκπαιδευτικού παραδείγματος. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της γνώσης ως θεμελιώδους αγαθού για τη βελτίωση των ατόμων και της κοινωνίας, τα προγράμματα αυτά έχουν σχεδιαστεί σχολαστικά, ώστε να χρησιμεύουν ως συμπληρωματικό στοιχείο της τυπικής εκπαίδευσης. Στο σημερινό πλαίσιο, η δια βίου μάθηση ξεπερνάει το χαρακτήρα μιας απλής συμπληρωματικής επιδίωξης και αποκτά κεντρικό ρόλο ως εγγενές στοιχείο ενός εκπαιδευτικού πλαισίου, το οποίο δίνει προτεραιότητα στην ανάπτυξη και την ευημερία των ατόμων. Η δήλωση αναγνωρίζει τη διαρκή απαίτηση για εκπαίδευση καθ' όλη τη διάρκεια της ενεργού ζωής του ατόμου, υπογραμμίζοντας τη σημασία της γνώσης ως το σύγχρονο οικονομικό αγαθό (Γαλατά, 2014).

Τα επιδοτούμενα προγράμματα που εντάσσονται στο πλαίσιο των ιδρυμάτων επαγγελματικής κατάρτισης διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αποτελεσματική άμβλυνση των ανισοτήτων και των ανισοτήτων που επικρατούν στο πεδίο της εκπαίδευσης. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις περιθωριοποιημένες κοινωνικές συλλογικότητες, οι οποίες ενδέχεται να βιώσουν δυσανάλογες επιπτώσεις από τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακυμάνσεις της δυναμικής εντός των οικονομιών, όπως επηρεάζονται από τις αρχές της

νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας. Μέσω της παροχής οικονομικής βοήθειας σε εργαζόμενους με σκοπό τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, τα επιδοτούμενα αυτά προγράμματα συμβάλλουν πολύτιμα στη συνεχιζόμενη διαδικασία κοινωνικοποίησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων. Χρησιμεύουν ως ένας μηχανισμός μέσω του οποίου τα άτομα μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά και να προσαρμοστούν στο διαρκώς εξελισσόμενο οικονομικό τοπίο, προωθώντας έτσι τη συμμετοχικότητα εν μέσω των διαφόρων μετασχηματισμών που συμβαίνουν στην οικονομία (Φωτόπουλος, 2014).

1.3. Το πρόβλημα εγκατάλειψης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (VET) αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στο λειτουργικό της τοπίο. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα αφορά τα αισθητά αυξημένα ποσοστά διαρροής που παρατηρούνται σε πολλά προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως καταγράφηκε από τον OECD το 2010. Το φαινόμενο αυτό εξακολουθεί να υφίσταται παρά τη σημαντική έμφαση που δίνεται στην VET στο πλαίσιο των παγκόσμιων εκπαιδευτικών και οικονομικών πολιτικών. Υπάρχουν πολλαπλοί παράγοντες που συμβάλλουν στο αυξημένο ποσοστό διαρροής των σπουδαστών. Στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης, έχει τεκμηριωθεί μέσω εμπειρικών ερευνών ότι υπάρχει σημαντική ετερογένεια μεταξύ των κλάδων, των επιχειρήσεων κατάρτισης, ακόμη και των ίδιων των προγραμμάτων κατάρτισης όσον αφορά τις συνθήκες που προσφέρουν για την ανάπτυξη δεξιοτήτων (Negrini et al., 2016). Αυτή η ποικιλομορφία στις συνθήκες κατάρτισης έχει τη δυνατότητα να μειώσει την ελκυστικότητα ορισμένων επαγγελματικών διαδρομών. Ταυτόχρονα, η διογκούμενη τάση της ακαδημαϊκοποίησης σε παγκόσμια κλίμακα παρουσιάζει στους μαθητευόμενους δελεαστικές και εφικτές εναλλακτικές διαδρομές, με αποτέλεσμα την αύξηση των ποσοστών εγκατάλειψης σε πολλά έθνη παγκοσμίως (Böhn & Deutscher, 2022). Η αυξανόμενη σημασία που αποδίδεται σε αυτό το θέμα είναι εμφανής μέσα από το πλήθος των ερευνών, οι οποίες διεξάγονται στην Ευρώπη (VanHoutte & Demanet, 2015).

Το φαινόμενο της διαρροής των εκπαιδευομένων συνδέεται άρρηκτα με ένα πλήθος συνεπειών που μπορούν να παρατηρηθούν και να αναλυθούν από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Οι πιθανές επιπτώσεις σε οργανωτικό επίπεδο θα μπορούσαν να αποδειχθούν προκλητικές, εάν οι επηρεαζόμενες εταιρείες επέλεξαν τη διακοπή των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών τους

ως απάντηση στα αυξημένα ποσοστά διαρροής των συμμετεχόντων. Από κοινωνιολογική άποψη, είναι προφανές ότι τα άτομα που διακόπτουν την εκπαίδευσή τους στο πλαίσιο του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συμβάλλουν στην έλλειψη επαρκώς καταρτισμένου εργατικού δυναμικού, στην αύξηση των ποσοστών ανεργίας και στην τάση των ατόμων να αναζητούν απασχόληση σε τομείς με χαμηλούς μισθούς. Στις πιο σοβαρές περιπτώσεις, προκύπτουν επίσης σημαντικές δαπάνες τόσο σε συλλογικό όσο και σε ατομικό επίπεδο (Bessey & Backes-Gellner, 2015). Από ατομικιστική άποψη, μπορεί να υποστηριχθεί ότι η επιλογή της διακοπής των εκπαιδευτικών επιδιώξεων μπορεί να χρησιμεύσει ως στρατηγικός ελιγμός για τη διόρθωση μιας λανθασμένης επιλογής σταδιοδρομίας, επιτρέποντας έτσι τη διερεύνηση και την επακόλουθη επιλογή μιας πιο κατάλληλης εκπαιδευτικής πορείας. Σε εναλλακτικά σενάρια, ωστόσο, δημιουργεί μια αίσθηση ανεπάρκειας, ενισχύει την πιθανότητα μειωμένων κινήτρων και καθιστά αναγκαία την αναπροσαρμογή των αρχικών επαγγελματικών προσδοκιών του ατόμου, ενώ παράλληλα συσχετίζεται με την αντίληψη της χρονικής απώλειας. Ανεξάρτητα από την πορεία που ακολουθεί ένας μαθητευόμενος, η πράξη της διακοπής της επαγγελματικής του διαδρομής σηματοδοτεί μια σημαντική διακοπή της επαγγελματικής του βιογραφίας, όπως διευκρινίζουν οι Krötz και Deutscher (2021).

Το κυρίαρχο σώμα ερευνών, που αφορά το θέμα αυτό, υιοθετεί κυρίως μια αναδρομική προσέγγιση, με πρωταρχική έμφαση στη διάκριση των κύριων παραγόντων που συμβάλλουν στην πρόωρη διακοπή των συμβάσεων στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Επιπλέον, η υπάρχουσα επιστημονική έρευνα επικεντρώνεται, κατά κύριο λόγο, στην οπτική γωνία των ίδιων των μαθητευόμενων. Στο πλαίσιο των επιστημονικών ερευνών, οι ερευνητές έχουν συνήθως προβεί σε πολύπλευρες αναλύσεις, αναγνωρίζοντας την αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα ότι, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ένα πλήθος παραγόντων συμβάλλει στο φαινόμενο της εγκατάλειψης (Wolf, 2016). Παρ' όλα αυτά, τα ποικίλα σημεία εστίασης των πολυάριθμων μελετών αποτελούν πρόκληση όσον αφορά την παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης και καλά οργανωμένης σύνοψης των λόγων, οι οποίοι κρύβονται πίσω από την πρόωρη διακοπή της σύμβασης στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (VET) (Negrini et al., 2016).

1.4. Επιχειρηματοποίηση των αποφάσεων εγκατάλειψης

Προηγούμενες έρευνες έχουν διαφωτίσει τις διαφορετικές ερμηνείες της έννοιας της εγκατάλειψης, ιδίως μεταξύ διαφορετικών εθνών. Ο όρος "εγκατάλειψη" μπορεί να οριστεί ως η σκόπιμη επιλογή να διακόψει κάποιος τη συμμετοχή του σε ένα αρχικό πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης πριν από την απόκτηση ενός τυπικού προσόντος. Η απόφαση αυτή χαρακτηρίζεται συνήθως από την πρόωρη λήξη της συμβατικής συμφωνίας. Ο προαναφερόμενος ορισμός έχει διττή σημασία. Αρχικά, ουσιαστικά παραλείπει όλους τους μαθητευόμενους, οι οποίοι έχουν την αποκλειστική πρόθεση να διακόψουν τις σπουδές τους (Gow et al., 2008). Δεύτερον, η έννοια της εγκατάλειψης, όπως την οριοθετούμε, παραμένει αποκομμένη από την επακόλουθη επαγγελματική πορεία που ακολουθεί ένας μαθητευόμενος. Ορισμένες μελέτες κάνουν διάκριση μεταξύ των μαθητευόμενων που διέκοψαν την εκπαίδευσή τους με βάση το αν στη συνέχεια επανήλθαν στην αγορά κατάρτισης. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την εξεύρεση άλλης επιχείρησης κατάρτισης ή την άσκηση ενός διαφορετικού επαγγέλματος κατάρτισης. Εναλλακτικά, μπορεί να ακολουθήσαν εναλλακτικές πορείες, όπως η εγγραφή τους σε σχολείο ή πανεπιστήμιο με πλήρη φοίτηση, η έναρξη στρατιωτικής θητείας ή η εξασφάλιση απασχόλησης που δεν απαιτεί επίσημα προσόντα (Karmel & Mlotkowski, 2010). Παρ' όλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των διαθέσιμων πηγών δεδομένων δεν έχει τη δυνατότητα να διακρίνει μεταξύ αυτών των διαφορετικών προοπτικών, κυρίως λόγω της απουσίας ολοκληρωμένων αρχείων που αφορούν την πορεία της επαγγελματικής διαδρομής ενός μαθητευόμενου μετά τη διακοπή της τυπικής εκπαίδευσης.

Όσον αφορά το θέμα που αφορά την απόφαση και επιλογή ενός μαθητευόμενου να τερματίσει πρόωρα μια συμβατική συμφωνία, η εκτεταμένη έρευνα έχει αποδώσει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη χρονική πτυχή, το μέγεθος των οργανισμών που επηρεάζονται και τις περιπλοκές της ίδιας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Αρχικά, είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητευόμενων, οι οποίοι διακόπτουν πρόωρα την εκπαίδευσή τους, τείνουν να το κάνουν εντός του πρώτου έτους της μαθητείας τους, με ιδιαίτερη έμφαση στη δοκιμαστική φάση (Cully & Curtain, 2001). Επιπλέον, είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι οι οντότητες που βιώνουν τις σημαντικότερες επιπτώσεις λόγω της πρόωρης διακοπής των συμβατικών συμφωνιών είναι κυρίως εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις μικρής κλίμακας, συγκεκριμένα με εργατικό δυναμικό που αποτελείται από λιγότερα από 50 άτομα (Piening et al., 2012). Τρίτον, είναι επιτακτική ανάγκη να αναγνωριστεί ότι η πράξη της

εγκατάλειψης είναι συχνά το αποτέλεσμα μιας σκόπιμης διαδικασίας λήψης αποφάσεων και όχι μιας παρορμητικής και παράλογης ενέργειας (Jonker, 2006). Επιπλέον, το φαινόμενο της εγκατάλειψης αποδίδεται συνήθως σε μια συρροή παραγόντων, καθώς οι μαθητευόμενοι συνήθως βεβαιώνουν ότι μια μυριάδα διαφορετικών στοιχείων άσκησαν επιρροή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη να ταξινομηθούν και να οργανωθούν οι παράγοντες που οδηγούν στη μη έγκαιρη σύναψη μιας συμβατικής συμφωνίας εντός ενός μοντέλου ρευστού πλαισίου.

Η προσέγγιση των τριών πυλώνων (3-P) του Tynjälä (2013) είναι μια βελτιωμένη εκδοχή του πλαισίου του Biggs (1999) που οριοθετεί τους παράγοντες πρόγνωσης, διαδικασίας και προϊόντος στο πλαίσιο της μάθησης στο χώρο εργασίας. Το θεμελιώδες πλαίσιο περιλαμβάνει την τριάδα των τριών Ps. Η διάσταση Presage περιλαμβάνει τους διάφορους παράγοντες που σχετίζονται με τον εκπαιδευόμενο καθώς και το περιβάλλον πλαίσιο μάθησης. Η πρώτη δίνει σημαντική έμφαση στις προϋποθέσεις, τα κίνητρα και την εμπλοκή του εκπαιδευόμενου, ενώ η δεύτερη στρέφει την προσοχή της στις επαγγελματικές προϋποθέσεις του παρόχου κατάρτισης, συγκεκριμένα της επιχείρησης. Η διάσταση της διαδικασίας διασαφηνίζει τις εγγενείς ιδιότητες των μαθησιακών διαδικασιών εντός του επαγγελματικού περιβάλλοντος, περιλαμβάνοντας διάφορα χαρακτηριστικά των εργασιακών δραστηριοτήτων, όπως η διαπροσωπική αλληλεπίδραση και οι συνεργατικές προσπάθειες με τους συναδέλφους. Η διάσταση του προϊόντος περιλαμβάνει τα δυνητικά μαθησιακά αποτελέσματα που επικεντρώνονται στην ολιστική ανάπτυξη ενός ατόμου, περιλαμβάνοντας τόσο την προσωπική όσο και την επαγγελματική του ανάπτυξη. Η διάσταση περιλαμβάνει την εμφάνιση της πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης ως δυνητικό, αν και συνήθως δυσμενές, αποτέλεσμα στο πεδίο της μάθησης (Tynjälä, 2013).

Σε αντίθεση με τη μεθοδολογία του Biggs, η προσέγγιση του Tynjälä δίνει σημαντική έμφαση στην υποκειμενική αντίληψη των αντικειμενικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην καλλιέργεια προδιαθέσεων και συμπεριφορών στο άτομο που υποβάλλεται σε εκπαίδευση, η οποία συνήθως αναφέρεται ως "ερμηνεία". Επομένως, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ολοκληρωμένη κατανόηση και ανάλυση της κοινωνικής προετοιμασίας ενός ατόμου απαιτεί την εξέταση τόσο των αντιληπτικών πτυχών όσο και των γνωστικών και συναισθηματικών διεργασιών που σχετίζονται με μια δεδομένη κατάσταση. Παρ' όλα αυτά, είναι ζωτικής σημασίας να αναγνωριστεί ότι η αντίληψη και η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών προοπτικών στο πλαίσιο του επαγγέλματος είναι εγγενώς υποκειμενική και μπορεί να διαφέρει σημαντικά, όπως υπογραμμίζει ο Tynjälä (2013). Κατά συνέπεια, η πρόωρη καταγγελία μιας

σύμβασης θα πρέπει να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα που επηρεάζεται από τη γνωστική αξιολόγηση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων ενός ατόμου. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη η οπτική γωνία του ατόμου κατά την ανάλυση τέτοιων περιστατικών. Η εγκυρότητα των όποιων συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων εξαρτάται από την εφαρμοσιμότητά τους αποκλειστικά στη συγκεκριμένη ομάδα μαθητευομένων που εξετάζεται.

Ωστόσο, σε παγκόσμια κλίμακα, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι σχεδόν όλα τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (VET) έχουν ως πρωταρχικό στόχο την καλλιέργεια επαγγελματικής επάρκειας. Τα συστήματα αυτά διακρίνονται συνήθως από ένα μείγμα βιωματικής μάθησης σε πραγματικές συνθήκες, που συνήθως αναφέρεται ως μάθηση στο χώρο εργασίας, και θεωρητικής διδασκαλίας που παρέχεται σε επαγγελματικές σχολές, γνωστή ως μάθηση με βάση την εργασία. Η διαφοροποίηση της αναλογίας της πρακτικής εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας σε σχέση με την εκπαίδευση, με βάση την εργασία σε επαγγελματική σχολή, εξαρτάται από το εκάστοτε εθνικό σύστημα. Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις τόσο σε διεθνή όσο και σε εθνική κλίμακα. Οι διαφοροποιήσεις αυτές περιλαμβάνουν πλήθος πτυχών. Σε αυτές τις πτυχές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διάρκεια της κατάρτισης, η συγκεκριμένη ομάδα-στόχος, στην οποία απευθύνονται και τα επιθυμητά αποτελέσματα όσον αφορά στις αποκτώμενες ικανότητες και την ομαλή μετάβαση σε υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης (Kuczera, 2008).

1.5. Το φαινόμενο της διαρροής από τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων

Ο Tight (2012) σημείωσε ότι η πλειονότητα των ερευνών σχετικά με την εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων έχει επικεντρωθεί κυρίως είτε στα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων είτε στις διάφορες ευκαιρίες μάθησης που είναι προσβάσιμες. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, έχει δοθεί όλο και μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα της εκπαίδευσης. Αυτό έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σε βαθύτερη εξέταση των μαθησιακών εμπειριών και αποτελεσμάτων των ενηλίκων. Παρ' όλα αυτά, στις αγγλοσαξονικές χώρες, η διερεύνηση της διαρροής αποτέλεσε αντικείμενο ενδιαφέροντος στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Οι πάροχοι και οι εκπαιδευτές έχουν δείξει ένα οικονομικό κίνητρο, για να προβλέψουν με ακρίβεια τον αριθμό των

εκπαιδευομένων που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς το πρόγραμμα σε σχέση με εκείνους που θα διακόψουν τις σπουδές τους (Tight, 2012).

Οι Verner και Davis (στο Gooderham, 1994) υποστηρίζουν ότι η εξέταση της διαρροής ενηλίκων πριν από το 1964 ήταν ελλιπής και είχε περιορισμένη επίδραση στην εφαρμογή της εκπαίδευσης ενηλίκων. Ωστόσο, ξεκινώντας από το 1964, φαίνεται να υπάρχει αξιοσημείωτη βελτίωση της μεθοδολογικής τους επάρκειας, γεγονός που οδηγεί στην κατηγοριοποίηση του έργου τους σε τρεις εξέχουσες θεωρίες: την ψυχοκοινωνική θεωρία, τη θεωρία της αλληλεπίδρασης και τη θεωρία του εξωγενούς εξαναγκασμού. Στην ψυχοκοινωνική θεωρία, το επίκεντρο βρίσκεται στα κίνητρα και την προσωπικότητα του μαθητή που διαρρέει. Στην αλληλεπιδραστική προσέγγιση, η διαρροή θεωρείται αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης του ατόμου με το μαθησιακό περιβάλλον. Αυτό περιλαμβάνει την εκπαιδευτική κατάσταση, τους φορείς του προγράμματος, όπως οι εκπαιδευτές, και άλλους συν-μαθητές. Η θεωρία του εξωγενούς εξαναγκασμού δίνει σημαντική έμφαση σε παράγοντες εκτός των θεσμικών ορίων. Η εγκατάλειψη των ενηλίκων από τα εκπαιδευτικά προγράμματα αποδίδεται συχνά σε διάφορους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες, όπως θέματα υγείας, επαγγελματικές υποχρεώσεις και οικογενειακές υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με την έρευνα του Sullivan (1984), υπάρχουν πέντε διακριτές κατηγορίες που συμβάλλουν στα ποσοστά εγκατάλειψης των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων:

- ορισμένοι εκπαιδευόμενοι επιτυγχάνουν τους μαθησιακούς τους στόχους πριν από την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης. Πράγματι, οι Roberts & Webb (1979) διαπίστωσαν ότι ορισμένοι εκπαιδευόμενοι που δεν ολοκλήρωσαν ένα πρόγραμμα κατάρτισης δεν θεωρούσαν ότι εγκατέλειψαν, λέγοντας ότι έμαθαν αυτό που ήθελαν να μάθουν,
- ορισμένοι εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν περιορισμένες ακαδημαϊκές ικανότητες και δεν μπορούν να κατανοήσουν το περιεχόμενο του προγράμματος,
- ορισμένοι εκπαιδευόμενοι θεωρούν ότι τα προσωπικά τους προβλήματα δεν τους επιτρέπουν να συνεχίσουν να παρακολουθούν το πρόγραμμα,
- ορισμένοι εκπαιδευόμενοι δεν είναι ικανοποιημένοι με τον εκπαιδευτή
- και ορισμένοι εκπαιδευόμενοι δεν είναι ικανοποιημένοι από την οργάνωση του προγράμματος.

Πιο πρόσφατα, ο Walker (1999) αναφέρεται σε τρεις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις για την εγκατάλειψη των ενηλίκων:

- τις θεωρητικές προσεγγίσεις που εστιάζουν στην κοινωνική και ακαδημαϊκή ένταξη των εκπαιδευομένων και κατ' επέκταση αναφέρονται στις αλληλεπιδράσεις τους με το εκπαιδευτικό ίδρυμα και τους εμπλεκόμενους φορείς του προγράμματος (διοργανωτές, εκπαιδευτές κ.λπ.),
- οι περιγραφικές προσεγγίσεις που εστιάζουν στα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων και στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν,
- μελέτες πρόβλεψης που προσπαθούν να προβλέψουν ποιοι εκπαιδευόμενοι θα εγκαταλείψουν ή θα παραμείνουν, με βάση τη συσχέτιση διαφόρων παραγόντων (π.χ. εξειδίκευση εισόδου, εξέλιξη κ.λπ.).

1.6. Διερεύνηση αιτιών

Μια έρευνα του Hall (2011) διερεύνησε τις απόψεις των εκπαιδευομένων που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα κατάρτισης σχετικά με τους πιθανούς λόγους εγκατάλειψης.

Οι αιτίες εγκατάλειψης που προέκυψαν ήταν οι εξής:

- οικονομικά και οικογενειακά προβλήματα
- έλλειψη δέσμευσης στο πρόγραμμα κατάρτισης
- έλλειψη δέσμευσης και προσήλωσης στο πρόγραμμα σπουδών
- ανεπαρκής ή ανύπαρκτη καθοδήγηση- και
- λανθασμένη επιλογή του προγράμματος κατάρτισης.

Βασιζόμενοι σε υπάρχοντα δεδομένα και μεθοδολογίες, οι Park και Choi (2009) παρουσιάζουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο για τη διαρροή ενηλίκων στο πλαίσιο των διαδικτυακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Όπως αποδεικνύεται, το θεωρητικό πλαίσιο που ανέπτυξαν οι Park και Choi περιλαμβάνει παράγοντες που υφίστανται διαμόρφωση σε δύο διακριτές χρονικές φάσεις: πριν από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος. Οι προαναφερθέντες παράγοντες αφορούν τα εγγενή χαρακτηριστικά και τις ικανότητες των εκπαιδευομένων. Ο τρόπος συμμετοχής εξαρτάται από συγκεκριμένες διαθέσεις που επιδεικνύουν οι εκπαιδευόμενοι. Ο Mouzelis (1995) διατύπωσε την άποψη ότι αυτές οι προδιαθέσεις συνδέονται στενά με την "ιστορικότητα της προσωπικής βιογραφίας", η οποία εξαρτάται από μια ιεραρχική σειρά κοινωνικοποιήσεων, καθώς και από την ιστορικότητα των ποικίλων κοινωνικών δομών που τα άτομα αφομοιώνουν με την πάροδο του χρόνου. Η αλληλεπίδραση μεταξύ ενδογενών και εξωγενών παραγόντων που αφορούν το

πρόγραμμα και τα χαρακτηριστικά του επηρεάζει τις προδιαθέσεις, διαμορφώνοντας τελικά τις συνθήκες συμμετοχής. Συνοψίζοντας, το φαινόμενο της εγκατάλειψης των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων μπορεί να αποδοθεί σε δύο κυρίαρχες κατηγορίες παραγόντων:

- παράγοντες που σχετίζονται με τον ίδιο τον μαθητή και τα προσωπικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του
- παράγοντες που σχετίζονται με τα ίδια τα προγράμματα, το σχεδιασμό, το περιεχόμενο και την εφαρμογή τους (Yoonyoung et al., 2013).

1.7. Προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα

Στον Ελλαδικό χώρο η Δια Βίου Εκπαίδευση εμφανίστηκε τον 19^ο αιώνα, μέσα από την προσπάθεια κάποιων κοινωνικών οργανώσεων που έθεσαν στόχο την μείωση του αναλφαβητισμού που επικρατούσε τότε στην κατά βάση αγροτική και ημιαστική κοινωνία (Βεργίδης, 1999). Ο Νόμος 4397/1929 οδήγησε στην ίδρυση νυχτερινών σχολείων στον ελλαδικό χώρο, η λειτουργία των οποίων αποτελεί μια αρχική απόπειρα κρατικής παρέμβασης στον χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων (Βεργίδης, 2005). Ερχόμενοι στην δεκαετία του 1950 σημειώνεται ραγδαία αύξηση στις δράσεις γύρω από την δια βίου εκπαίδευση, όταν το Υπουργείο Παιδείας θέτει ως στόχο του να εξαλείψει τον αναλφαβητισμό και ταυτόχρονα το Υπουργείο Γεωργίας συμβάλλει στην προώθηση προγραμμάτων γύρω από την γεωργική εκπαίδευση (Φωτόπουλος & Ζάγκος, 2016). Λίγο αργότερα, το 1964 συντελείται η ίδρυση Κέντρων Διδασκαλίας Ενηλίκων. Τα Κέντρα αυτά παρέχουν μια δεύτερη ευκαιρία στους ενήλικες εργαζόμενους να επιμορφωθούν. Την ίδια περίοδο αυξάνονται οι χρηματοδοτήσεις στον τομέα αυτόν και διευρύνεται το φάσμα των αντικειμένων στα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων.

Κατά την διάρκεια της δικτατορίας 1967-1974 υπάρχει πλήρης απουσία προγραμμάτων δια βίου μάθησης ενηλίκων. Στη δεκαετία του 1990 η Ελλάδα ακολουθεί ένα ευρωπαϊκό μοντέλο και η δια βίου εκπαίδευση επικεντρώνεται στην αναβάθμιση όσον αφορά στις γνώσεις και δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και στην επαγγελματική του κατάρτιση (Φωτόπουλος & Ζάγκος, 2016). Μέσα από χρηματοδοτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου η δια βίου εκπαίδευση εστιάζει στην μείωση της ανεργίας αλλά και στο να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Τα πρώτα Ινστιτούτα

Επαγγελματικής Κατάρτισης εμφανίζονται τη δεκαετία του 1990. Το 1992 ιδρύεται το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, του οποίου στόχος αποτελεί η παροχή ίσων ευκαιριών στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των πολιτών. Στο τέλος της δεκαετίας του 1990 ιδρύονται τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), τα οποία στοχεύουν στην ένταξη των ενηλίκων, οι οποίοι δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση στον επαγγελματικό βίο. Στο ίδιο πλαίσιο, το 2003, ιδρύονται τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, των οποίων, όμως, η λειτουργία αναστάλη το 2011.

Παρατηρείται, μετά το 2000, μια αξιόλογη προσπάθεια στη δια βίου εκπαίδευση στον ελλαδικό χώρο αξιοποιώντας πιο ποιοτικά μέσα στην εκπαίδευση ενηλίκων (Καραλής, 2010). Το 2010 ψηφίζεται ο Νόμος 3879 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις». Ο συγκεκριμένος νόμος συμβάλλει στην προσπάθεια εναρμόνισης της δια βίου εκπαίδευσης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (Φωτόπουλος & Ζάγκος, 2016). Το 2011 συγχωνεύονται τρεις φορείς και ιδρύεται ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ).

Μετά το 2008, η Δια Βίου Εκπαίδευση αλλάζει μορφή έχοντας έναν πιο δυναμικό ρόλο. Η οικονομική κρίση και τα ποσοστά ανεργίας, που έχουν ανοδική πορεία, σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές εξελίξεις οδηγούν όλο και περισσότερους πολίτες στη συμμετοχή σε προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης (ΔΒΕ). Την ίδια ώρα και η εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα στρέφει το ενδιαφέρον της στην ενίσχυση των ικανοτήτων του ατόμου μέσα από τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση (Φωτόπουλος & Ζάγκος, 2016). Ωστόσο, στον ελλαδικό χώρο, παρατηρείται ένα αντιφατικό πλαίσιο στην εξέλιξη της δια βίου μάθησης, καθώς υπάρχει στροφή προς ένα μοντέλο ιδιωτικοποίησης, ενώ ταυτόχρονα επιτελικοί δημόσιοι φορείς, που συνείσφεραν στην εκπαίδευση ενηλίκων, συγχωνεύονται (Καραλής, 2018). Επομένως, παρά το ενδιαφέρον που ολοένα και αυξάνει στον τομέα της δια βίου μάθησης, στην Ελλάδα συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, όπως είναι τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας και τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, σταδιακά υποβαθμίζονται, γεγονός που υπονομεύει, παράλληλα με την ελλιπή κρατική χρηματοδότηση, τις προσπάθειες που πραγματοποιούνται στον ελληνικό χώρο για την διεύρυνση της Δια Βίου Μάθησης (Φωτόπουλος & Ζάγκος, 2016).

1.8. Έρευνες για τη διαρροή των εκπαιδευομένων στην Ελλάδα

Η εξέταση της διαρροής στο χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων έχει αποκτήσει σημαντική σημασία στην Ελλάδα. Μια συλλογή επιστημονικών ερευνών που διεξήχθησαν από αξιόλογους ερευνητές, όπως οι Γκίνου και Ξένος (2001), Πιερρακέας & Πιντέλας, (2001), έχουν εμβαθύνει στο φαινόμενο της διαρροής στο πλαίσιο συγκεκριμένων ακαδημαϊκών προγραμμάτων, διευκρινίζοντας έτσι τους διάφορους παράγοντες, οι οποίοι ασκούν επιρροή στα ποσοστά διακοπής της φοίτησης. Οι προαναφερθείσες μελέτες εντόπισαν με επιτυχία ένα ευρύ φάσμα αιτιών, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επαγγελματικούς, οικογενειακούς, προσωπικούς, σχετιζόμενους με την υγεία και ακαδημαϊκούς παράγοντες. Επιπλέον, οι μελέτες αυτές έχουν ρίξει φως στην ύπαρξη ασυμφωνίας μεταξύ του προγράμματος σπουδών που επιλέγει ένα άτομο και του επιπέδου γνώσεων ή του προσωπικού του ενδιαφέροντος.

Στον τομέα της μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων, το θέμα της εγκατάλειψης συγκέντρωσε σημαντική προσοχή κατά το δεύτερο μέρος της δεκαετίας του 2000. Ειδικότερα, το ΚΑΝΕΠ/GSEE ανέλαβε μια πρωτοποριακή μελέτη που ασχολήθηκε με το ζήτημα των χαμηλών επιπέδων δέσμευσης στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών δια βίου μάθησης στην Ελλάδα. Η συγκεκριμένη έρευνα, εστιάζοντας την προσοχή της στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (AECs), απέδωσε ενδιαφέροντα ευρήματα. Η μεταβλητή του φύλου δεν επέδειξε στατιστικά σημαντική συσχέτιση με τη διαρροή, ενώ η ηλικιακή ομάδα που κυμαίνεται από 26 έως 29 ετών εμφάνισε τα πιο έντονα ποσοστά διακοπής. Τα ευρήματα των Παπαϊοαννου και συν. (2016) δείχνουν ότι ενώ το μορφωτικό επίπεδο δεν παρουσίασε ουσιαστική επίδραση στα ποσοστά εγκατάλειψης, η κατάσταση απασχόλησης αναδείχθηκε σε σημαντικό παράγοντα. Συγκεκριμένα, τα άτομα που ήταν συνταξιούχοι ή ασχολούνταν με οικιακές δραστηριότητες εμφάνισαν χαμηλότερα ποσοστά εγκατάλειψης σε σύγκριση με τα άτομα που ήταν αυτοαπασχολούμενοι ή άνεργοι.

Η ερευνητική έρευνα διερεύνησε τους υποκείμενους παράγοντες, οι οποίοι συμβάλλουν στη διαρροή των μαθητών και παρουσίασε διεισδυτικές αναλύσεις σχετικά με τη διαμόρφωση και την εφαρμογή εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών στα Κέντρα Εναλλακτικής Εκπαίδευσης. Οι παράγοντες που εντοπίστηκαν και συμβάλλουν στα υψηλά ποσοστά εγκατάλειψης περιλαμβάνουν τη μηχανιστική και διοικητική ανάπτυξη προγραμμάτων, την ανεπαρκή εξέταση των αναγκών των εκπαιδευομένων και την ανεπαρκή κατάρτιση των

εκπαιδευτών. Η προαναφερθείσα μελέτη που διεξήχθη από τους Eichhorst και συν. (2013) αποκάλυψε ότι οι επόπτες και οι διευθυντές έχουν επιστήσει την προσοχή σε διάφορα εμπόδια που περιπλέκουν περαιτέρω το εκπαιδευτικό τοπίο. Τα εμπόδια αυτά περιλαμβάνουν ανεπαρκείς εγκαταστάσεις διδασκαλίας, έλλειψη εκπαιδευτικών πόρων, παρουσία διαφορετικών ομάδων εκπαιδευομένων, αδυναμία των εκπαιδευτών να ανταποκριθούν στις εξατομικευμένες μαθησιακές απαιτήσεις, υπερβολική έμφαση στη θεωρητική γνώση εις βάρος της πρακτικής εφαρμογής και αδυναμία αναγνώρισης και ενσωμάτωσης των τοπικών παραγόντων του πλαισίου.

Οι διευθυντές των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων έχουν εντοπίσει πρόσθετους παράγοντες, οι οποίοι συμβάλλουν στη διαρροή των εκπαιδευομένων, περιλαμβάνοντας προκλήσεις στην κατανόηση του υλικού του προγράμματος, ένα υπερβολικά θεωρητικό πρόγραμμα σπουδών, εξάντληση των εκπαιδευομένων λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων, αδυναμία του εκπαιδευτή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των εκπαιδευομένων, οικογενειακές υποχρεώσεις και έλλειψη ενθουσιασμού για την κατάρτιση. Οι προαναφερθείσες πολύπλευρες γνώσεις χρησιμεύουν, για να τονίσουν την επιτακτική ανάγκη απόκτησης μιας ολοκληρωμένης κατανόησης των μυριάδων προκλήσεων που περιλαμβάνουν το ζήτημα της διαρροής των καταρτιζομένων στο πλαίσιο των επιδοτούμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα. Οι παράγοντες που εντοπίστηκαν παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τον μελλοντικό σχεδιασμό, την εφαρμογή και την υποστήριξη προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διατήρησης των συμμετεχόντων σε πρωτοβουλίες επαγγελματικής κατάρτισης (Papaioannou et al., 2018).

Από τους 134.348 εκπαιδευόμενους μεταξύ 2006 και 2008, τα 36.732 άτομα, που αντιστοιχούν στο 27,3% του συνόλου, δεν ολοκλήρωσαν επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών στο οποίο είχαν εγγραφεί. Σύμφωνα με τον Μπιτσάκο (2020), πάνω από το 25% των ατόμων φαίνεται να μην ολοκληρώνουν το πρόγραμμα κατάρτισης. Το γεγονός αυτό θέτει σημαντικές προκλήσεις για τον οργανισμό, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του προγράμματος σπουδών και εγείρει σημαντικά ερωτήματα σχετικά με το εύρος και τους λόγους που κρύβονται πίσω από αυτό το φαινόμενο.

Τα αίτια ενός τόσο υψηλού ποσοστού εγκατάλειψης αποτελούν αναμφίβολα θέμα σοβαρής ανησυχίας. Οι αιτίες της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε δύο ομάδες: αυτές που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά των ατόμων που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και αυτές που σχετίζονται με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και προγράμματα. Η

ανάλυση των χαρακτηριστικών των ατόμων που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση αναμένεται να αποκαλύψει διάφορα ζητήματα και παράγοντες που σχετίζονται με την εγκατάλειψη, παρέχοντας πληροφορίες για το φαινόμενο της εγκατάλειψης. Ως εκ τούτου, αρχικά, γίνεται προσπάθεια να εξεταστεί η εμφάνιση διαρροής πληροφοριών με βάση τις κατηγορίες προγραμμάτων. Οι διαρροές παρουσιάζουν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις, με ποσοστά που κυμαίνονται από 17,1% (στον τομέα των βασικών μαθηματικών και της στατιστικής) έως 33,7% (σε συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών). Τα ποσοστά διαρροής για τα ειδικά μαθήματα (33,7%) και τα προγράμματα ευρωπαϊκών γλωσσών και ιστορίας (31,0%) είναι αξιοσημείωτα υψηλότερα από το συνολικό ποσοστό διαρροής (27,3%). Αντίθετα, τα ποσοστά διαρροής για τα προγράμματα ενεργού πολιτεϊότητας (23,3%), περιβάλλοντος, πολιτισμού και τουρισμού (24,4%) και διαχείρισης πολιτιστικών τεχνών και αναψυχής (24,5%) είναι τα χαμηλότερα, περίπου τρεις ποσοστιαίες μονάδες κάτω από το μέσο ποσοστό διαρροής (Papaioannou et al., 2016).

Τέλος, τα ποσοστά διαρροής για τα μαθήματα οικονομικών, διοίκησης και επιχειρήσεων (25,9%) και τεχνολογίας υπολογιστών και επικοινωνιών (27,0%) ευθυγραμμίζονται στενά με το μέσο ποσοστό διαρροής. Αυτό υποδηλώνει ότι τα προγράμματα αυτά παρουσιάζουν παρόμοιο πρότυπο διαρροής με το συνολικό μέσο όρο. Εκτός από τις ταχύτητες με τις οποίες συμβαίνουν οι διαρροές, τα πραγματικά μεγέθη των διαρροών είναι αναμφισβήτητα σημαντικά. Αυτές οι διαρροές αφορούν άτομα που, για διάφορους λόγους, έχουν σταματήσει τη συμμετοχή τους σε συγκεκριμένα προγράμματα είτε μόνιμα είτε προσωρινά. Επιπλέον, τα απόλυτα στατιστικά στοιχεία έχουν σημασία ανεξάρτητα, καθώς παρέχουν εικόνα μιας ξεχωριστής συνιστώσας του φαινομένου. Συνολικά 12.516 άτομα, αποτελούμενα από 3.802 άνδρες και 8.714 γυναίκες, διέκοψαν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα που επικεντρώθηκε στην τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών. Ο αριθμός αυτός είναι τόσο μεγάλος που αποκρύπτεται (στο βαθμό που αποκρύπτεται) από ένα ποσοστό εγκατάλειψης. Ένα παρόμοιο επιχείρημα θα μπορούσε να διατυπωθεί για τα 10.878 άτομα (2.732 άνδρες και 8.146 γυναίκες) που διέκοψαν τη συμμετοχή τους στα προγράμματα εκμάθησης ευρωπαϊκών γλωσσών, καθώς και για τα 4.912 άτομα (1.059 άνδρες και 3.853 γυναίκες) που διέκοψαν τη συμμετοχή τους στα προγράμματα πολιτισμού, τεχνών και διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου. Οι αριθμοί που αφορούν τα άτομα που εγκατέλειψαν τα άλλα προγράμματα είναι συγκριτικά μικρότεροι, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι είναι εγγενώς λιγότερο σημαντικοί. Συνολικά 2.816 άτομα, αποτελούμενα από 401 άνδρες και 2.415 γυναίκες, εγκατέλειψαν το πρόγραμμα "Ενεργός Πολίτης". Ομοίως, 2.353 άτομα, εκ των οποίων 903 άνδρες και 1.450 γυναίκες, αποχώρησαν

από τις δραστηριότητες ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού. Τα στοιχεία για τις κατηγορίες οικονομίας, διοίκησης και επιχειρήσεων (1.584 άτομα), ειδικών προγραμμάτων (1.207 άτομα) και περιβάλλοντος, πολιτισμού και τουρισμού (420 άτομα) είναι αισθητά χαμηλότερα, όπως και ο αναμφίβολα μικρότερος αριθμός εκπαιδευομένων που συμμετέχουν σε αυτά τα μαθήματα (Eichhorst et al., 2013).

Τα ειδικά προγράμματα και τα προγράμματα εκμάθησης ευρωπαϊκών γλωσσών, τα οποία έχουν δείκτη συγκέντρωσης μεγαλύτερο της μονάδας (1,22 και 1,13 αντίστοιχα), συμβάλλουν σε μεγαλύτερο ποσοστό στον συνολικό αριθμό των εγκαταλελειμμένων σε σύγκριση με την εκπροσώπησή τους στον συνολικό αριθμό των καταρτιζομένων στα ΚΕΕ. Αντίθετα, το πρόγραμμα σπουδών που προσφέρει βασική διδασκαλία στα μαθηματικά και τη στατιστική, με συντελεστή συγκέντρωσης 0,50, εμφανίζει σημαντικά μικρότερο ποσοστό εγκατάλειψης συνολικά. Ο αριθμός είναι 6. Τα προγράμματα περιβάλλοντος, πολιτισμού και τουρισμού (0,85) και το πρόγραμμα ενεργού πολιτειότητας (0,86) παρουσιάζουν χαμηλότερες συγκεντρώσεις διαρροών σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των ατόμων που αποχωρούν. Από την άλλη πλευρά, όλα τα υπόλοιπα προγράμματα, με συντελεστή κοντά στη μονάδα (0,9), δείχνουν ότι συμβάλλουν ελαφρώς λιγότερο στον συνολικό αριθμό ατόμων που αποχωρούν σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των διαγραφέντων (Eichhorst et al., 2013).

Δύο διακριτά πρότυπα συμπεριφοράς μπορούν να παρατηρηθούν κατά τη μελέτη των λόγων, για τους οποίους τα άτομα εγκαταλείπουν τα ΚΕΕ, με βάση την εργασιακή τους κατάσταση. Το πρώτο πρότυπο φαίνεται να περιγράφει τη συμπεριφορά των ατόμων που είναι συνταξιούχοι ή ασχολούνται με την οικιακή εργασία. Το κύριο χαρακτηριστικό του είναι τα συγκριτικά ελάχιστα επίπεδα διαρροής. Τα συνταξιούχα άτομα (20,4%) και τα άτομα που ασχολούνται με την οικιακή εργασία (23,5%) παρουσιάζουν τα χαμηλότερα ποσοστά διαρροής, τα οποία είναι περίπου επτά και τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από το μέσο ποσοστό διαρροής. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι οικιακοί βοηθοί και οι ηλικιωμένοι, παρόλο που αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό (20,0%) των εκπαιδευομένων στις ΚΕΕ, έχουν πολύ χαμηλά ποσοστά διαρροής. Αυτό είναι αξιοσημείωτο και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής.

Το δεύτερο μοτίβο φαίνεται να περιγράφει εκείνες τις ομάδες που έχουν ισχυρότερη σύνδεση με παραγωγικές δραστηριότητες (ή τουλάχιστον περιγράφονται πιο απλά ως προς αυτές). Το κύριο χαρακτηριστικό του είναι τα αυξημένα ποσοστά διαρροής, τα οποία είναι σταθερά πάνω από το μέσο ποσοστό διαρροής σε όλες τις περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, τόσο

τα απασχολούμενα όσο και τα άνεργα άτομα εμφανίζουν συγκρίσιμες απόψεις όσον αφορά τη διαρροή, με την ομάδα των απασχολούμενων να έχει ποσοστό διαρροής 28,6% και την ομάδα των ανέργων κάπως υψηλότερο, 29,2%. Οι δύο άλλες κατηγορίες των μη μισθωτών (30,2%) και των φοιτητών (31,0%) έχουν ακόμη μεγαλύτερα ποσοστά εγκατάλειψης.

Με βάση τα τρέχοντα ευρήματα, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η πλειονότητα των ατόμων που διαρρέουν από τις δραστηριότητες κατάρτισης των ΚΕΕ είναι γυναίκες, οι οποίες υπερτερούν αριθμητικά των καταρτιζομένων. Οι γυναίκες αυτές ανήκουν συνήθως στις παραγωγικές ηλικιακές ομάδες 30-64 ετών, έχουν σχετικά υψηλά εκπαιδευτικά προσόντα και έχουν στενότερη σχέση με τις παραγωγικές δραστηριότητες και την αγορά εργασίας. Αντίθετα, όταν εξετάζονται τα χαρακτηριστικά όσων διαρρέουν λιγότερες πληροφορίες, γίνεται φανερό ότι οι γυναίκες (οι οποίες επίσης αποτελούν τη μειοψηφία), τα άτομα με στοιχειώδη σχολική εκπαίδευση και όσοι ασχολούνται κυρίως με την οικιακή εργασία ή περιγράφονται ως συνταξιούχοι είναι πιθανότερο να εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία (Μπιτσάκος, 2020).

Το υψηλό ποσοστό εγκατάλειψης (31,1%) που επιδεικνύουν οι μετανάστες θα πρέπει σίγουρα να θεωρηθεί εξίσου σημαντικό. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα επικεντρώνονται στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, μεταξύ άλλων μαθημάτων, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία, καθώς και σε άλλα προγράμματα όπως οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και τα ειδικά προγράμματα, αναμένεται ότι το ήδη υψηλό ποσοστό εγκατάλειψης θα επιδεινώσει τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στις διαδικασίες ένταξης και ενσωμάτωσης στην ελληνική κοινωνία (Μπιτσάκος, 2020).

Η κατανόηση των παραγόντων που συμβάλλουν στην εγκατάλειψη των μαθητών από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες αποτελεί μια δύσκολη και περίπλοκη προσπάθεια. Η εγκατάλειψη της εκπαίδευσης είναι ένα σύνθετο και πολυδιάστατο κοινωνικό φαινόμενο που μπορεί να αποδοθεί σε διάφορους παράγοντες. Οι καταστάσεις αυτές επηρεάζουν τόσο τους ίδιους τους μαθητές όσο και το ευρύτερο περιβάλλον στο οποίο ζουν και συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Με απλά λόγια, τα χαρακτηριστικά αυτά συνδέονται τόσο με τα άτομα που μαθαίνουν όσο και με τα μοναδικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Τα αίτια της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες με βάση τη διεθνή (Jonasson και Bloendal, 2004 etc.) και την ελληνική βιβλιογραφία. Αναμφίβολα, οι ευρείες αυτές παρατηρήσεις περιλαμβάνουν και το ζήτημα της διαρροής από τα ΚΕΕ. Οι λόγοι της εγκατάλειψης των σπουδών από τους αποχωρήσαντες,

παρόμοια με τη σχολική εγκατάλειψη, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε παράγοντες που σχετίζονται με τους ίδιους τους αποχωρήσαντες και τα χαρακτηριστικά τους και σε παράγοντες που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό ίδρυμα και τα εκπαιδευτικά προγράμματα (ΥΠΕΠΘ, 1996).

1.9. Θεωρίες παρακίνησης για συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δράσεις

Η μάθηση επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τα κίνητρα του μαθητή. Εξετάζοντας τα κίνητρα μάθησης στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι πρόκειται για ένα μείγμα εξωτερικών και εσωτερικών κινήτρων. Πιο συγκεκριμένα: "Η παρακίνηση μπορεί να ωθήσει τα άτομα μέσω εσωτερικής κίνησης ή εξωτερικών κινήτρων". Το "κίνητρο" περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα παραγόντων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά. Οι παράγοντες αυτοί μπορούν να χωριστούν σε εσωτερικές αιτίες, όπως ένστικτα, ορμές, στόχοι και συναισθήματα, καθώς και σε εξωτερικές αιτίες, όπως ανταμοιβές, έλξεις, φόβοι ή απωθητικά ερεθίσματα. Όταν συζητάμε για τα κίνητρα στη μάθηση, είναι σημαντικό να εξεταστεί η έννοια της συμμετοχής. Στις συνειδητά οργανωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες υπάρχουν δύο είδη κινήτρων: κίνητρα μάθησης και κίνητρα συμμετοχής (Κωσταρίδου-Ευκλείδη, 1999).

Η διάκριση μεταξύ των εννοιών αυτών μπορεί να μην είναι άμεσα εμφανής, αλλά η διαφοροποίησή τους έγκειται στη σύνδεση του "κινήτρου μάθησης" με τον στόχο και την εκπλήρωση μιας συγκεκριμένης εκπαιδευτικής ανάγκης, ενώ το "κίνητρο συμμετοχής" συνδέεται με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη αυτού του στόχου, όπως οι οργανωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Ζαρίφης, 2014).

Οι θεωρίες των κινήτρων διαφέρουν και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν τα άτομα είτε να συμμετέχουν είτε να εγκαταλείπουν ένα πρόγραμμα δια βίου μάθησης. Αναμφίβολα, η συζήτηση για τα κίνητρα συμμετοχής σε δραστηριότητες δια βίου μάθησης περιλαμβάνει αναπόφευκτα τη διερεύνηση θεωριών κινήτρων. Σύμφωνα με την ανάλυση του McGivney (1993), οι θεωρίες αυτές μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο διακριτές κατηγορίες: «Θεωρίες συμμετοχής (*Participation Theories*)», που εξηγούν την πολυπλοκότητα και την πολυδιάστατη φύση των λόγων που οδηγούν τους ενήλικες να συμμετέχουν σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή δραστηριότητα, και οι

"Συνθετικές θεωρίες (σύνθετες θεωρίες) ή μοντέλα", οι οποίες ενσωματώνουν κυρίως πολλά στοιχεία των θεωριών συμμετοχής, με στόχο να καταδείξουν πώς οι διάφοροι παράγοντες στη ζωή των ενηλίκων αλληλοεπιδρούν, για να οδηγήσουν στην ετοιμότητα (ή την επιθυμία) συμμετοχής (κίνητρα) σε αυτά τα προγράμματα. Είναι προφανές ότι η λεπτομερής μελέτη αυτών των θεωριών δεν αποτελεί στόχο της παρούσας εργασίας. Ωστόσο, κρίθηκε σκόπιμο να περιγραφούν εν συντομία τα κύρια σημεία αυτών των θεωριών, δεδομένου ότι ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του ερευνητικού εργαλείου.

➤ «Θεωρίες συμμετοχής» των ενηλίκων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες:

Η *θεωρία των Δυναμικών Πεδίων (Force-Field Analysis)* βασίζεται στη θεωρία των αναγκών του Maslow (1943) και, ως εκ τούτου, είναι επίσης γνωστή ως θεωρία της ιεραρχίας των αναγκών. Υποστηρίχθηκε από τον Miller (1967) και διατύπωσε την άποψη ότι το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και η συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικά προγράμματα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα (Ζαρίφης, 2014).

Το Μοντέλο Συγκλίσεων: Ο Boshier (1971), λαμβάνοντας υπόψη προηγούμενες μελέτες, διατύπωσε τη θέση ότι υπάρχουν τρεις διαφορετικοί τύποι εκπαιδευομένων (προσανατολισμένοι στον στόχο, προσανατολισμένοι στη δράση και προσανατολισμένοι στη μάθηση αντίστοιχα). Για κάθε έναν από τους παραπάνω τύπους υπάρχουν διαφορετικά κίνητρα, τα οποία μπορούν να κωδικοποιηθούν ως εξής (Καραλής, 2013):

- Ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων
- Εξωτερικές προσδοκίες
- Κοινωνική συμπεριφορά
- Επαγγελματική αναβάθμιση
- Απόδραση από άλλες καταστάσεις
- Ενδιαφέρον για τη γνώση

Το θεωρητικό παράδειγμα «Προσδοκία-Σθένος» (*Expectancy-Valence Paradigm*): Η προσέγγιση αυτή βασίζεται και χρησιμοποιεί τη θεωρία του Vroom (1964). Με βάση αυτή τη θεωρία, τα κίνητρα για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος καθοδηγούνται από την προσδοκία του ατόμου για το αποτέλεσμα και την προσωπική αντίληψη της σημασίας ή της σπουδαιότητάς του (Çal, 2015).

Στην ανάλυση του Rubenson (2004) εξετάζεται η έννοια της συμμετοχής σε προγράμματα δια βίου μάθησης. Σύμφωνα με τον Rubenson, η συμμετοχή επηρεάζεται από δύο παράγοντες:

τις προσδοκίες ή τις ελπίδες του ατόμου σχετικά με το πρόγραμμα (προσδοκία) και την αντιλαμβανόμενη σημασία ή αξία που αποδίδεται στα προσδοκώμενα αποτελέσματα της συμμετοχής (valence).

Η *θεωρία της Μετάβασης (Life Transitions Theory)*, σύμφωνα με μια μελέτη που διεξήχθη από τους Aslanian και Brickell το 1980, η έρευνα δείχνει ότι τα άτομα που υφίστανται σημαντικές ή μικρές αλλαγές στη ζωή τους είναι πιο πρόθυμα να συμμετάσχουν σε προσπάθειες συνεχούς μάθησης.

Σύμφωνα με τη *θεωρία των Ομάδων Αναφοράς (Reference Group Theory)*, οι ενήλικες που ανήκουν σε μια κοινωνική ή πολιτισμική ομάδα αναφοράς (Normative Reference Group-NRG) συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, για να αποκτήσουν τα χαρακτηριστικά μιας άλλης κοινωνικής ή πολιτισμικής ομάδας - μιας "συγκριτικής ομάδας αναφοράς" (Comparative Reference Group-NRG). Η συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου μάθησης χρησιμεύει ως μέσο για τα άτομα να ενισχύσουν την κοινωνική ή πολιτισμική τους κινητικότητα (Καραλής, 2013).

Η *θεωρία της Κοινωνικής Συμμετοχής (Social Participation Theory)*: Οι Courtney (1981) και Cookson (1986) υποστηρίζουν ότι είναι απαραίτητη μια συνολική προοπτική κατά την εξέταση αυτού του φαινομένου. Υποστηρίζουν ότι η εμπλοκή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικές προσπάθειες πρέπει να εξετάζεται παράλληλα με τη συμμετοχή τους σε άλλες κοινωνικές δραστηριότητες, καθώς και με παράγοντες, όπως η ηλικία, το φύλο και η οικογενειακή κατάσταση. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι πολλές από τις μεταβλητές που συζητήθηκαν στις προηγούμενες προσεγγίσεις διαμορφώνονται από τις προηγούμενες εμπειρίες και αντιλήψεις των ενηλίκων. Ως εκ τούτου, παράγοντες όπως η έκταση και η διάρκεια των προηγούμενων εκπαιδευτικών εμπειριών, μαζί με τη γνωστική ικανότητα του μαθητή, μπορούν επίσης να θεωρηθούν ως παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή.

- «Συνθετικές θεωρίες» συμμετοχής των ενηλίκων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Η θεωρία της *Ομαδοποίησης Μεταβλητών (Recruitment Paradigm)*:

Σε μια μεταγενέστερη μελέτη που διεξήχθη από τον Rubenson το 2004, η θεωρία της "προσδοκίας-εγκυρότητας" αναπτύχθηκε περαιτέρω και επεκτάθηκε. Ο Rubenson εντοπίζει τρεις διακριτές κατηγορίες μεταβλητών που επηρεάζουν τη συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτές οι μεταβλητές που συζητήθηκαν προηγουμένως

περιλαμβάνουν την "ενεργό προετοιμασία" και τη διακριτή αξία που συνδέεται με μια εκπαιδευτική δραστηριότητα, γνωστή ως "Προσδοκία-Εγκυρότητα".

Το *Μοντέλο Προσδοκώμενων Οφελών* προτείνει ένα πλαίσιο που περιγράφει τα πέντε στάδια που επηρεάζουν τη συμμετοχή των ενηλίκων και τα αντίστοιχα προσδοκώμενα οφέλη (Ζαρίφης, 2014). Τα στάδια αυτά είναι τα εξής:

- συμμετοχή σε πρόγραμμα
- την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων
- την εφαρμογή των γνώσεων/δεξιοτήτων
- την υλική ανταμοιβή
- συμβολική ανταμοιβή

Ο *Συνδυασμός των Ευνοϊκών Περιστάσεων* (*Combination of Favourable Circumstances*): Εκπρόσωποι του συνδυασμού ευνοϊκών συνθηκών είναι οι ερευνητές DeMontlibert (1973) και Hedoux (1981), οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή εξαρτάται από το συνδυασμό και την αλληλεπίδραση ορισμένων ευνοϊκών παραγόντων και συνθηκών, όπως η μακροχρόνια αρχική εκπαίδευση, η δυνατότητα κοινωνικής ανέλιξης και η αντίστοιχη προσδοκία κ.λπ. (Ζαρίφης, 2014).

Το *Μοντέλο της "Αλυσίδας Αντιδράσεων"* (*C.O.R. – Chain Of Response Model*) αποτελεί το συνθετικό μοντέλο για την ερμηνεία των κινήτρων συμμετοχής των ενηλίκων που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα παραπάνω μοντέλα και θεωρίες. Θεωρεί ότι η συμμετοχή είναι το αποτέλεσμα μιας αλυσίδας αντιδράσεων και ερμηνειών της πραγματικότητας εκ μέρους του ενήλικου -εμπλεκόμενου- εκπαιδευόμενου (Ζαρίφης, 2014).

Η σύντομη παρουσίαση των θεωριών σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής των ενηλίκων σε εκπαιδευτικά προγράμματα οδηγεί σε μια πληρέστερη κατανόηση του πλαισίου, στο οποίο λαμβάνουν χώρα τα προγράμματα δια βίου μάθησης ενηλίκων, καθώς και των λόγων που ωθούν κάποιον να συμμετέχει ή να σταματήσει να τα παρακολουθεί (Βεργίδης & Καραλής, 2004).

2. Μεθοδολογία

Η ποιοτική έρευνα είναι μια μεθοδολογική διαδικασία, η οποία χρησιμοποιείται για τη διερεύνηση και κατανόηση περίπλοκων φαινομένων μέσω της ενδελεχούς ανάλυσης των εμπειριών, των αντιλήψεων και των συμπεριφορών των ατόμων. Η ποιοτική έρευνα διαφέρει από την ποσοτική έρευνα δίνοντας προτεραιότητα στα ποιοτικά δεδομένα, τα οποία χαρακτηρίζονται από το βάθος και τον πλούτο τους. Αυτού του είδους τα δεδομένα συνήθως συλλέγονται μέσω μεθόδων, όπως οι συνεντεύξεις, αντί να βασίζονται σε αριθμητικά δεδομένα και στατιστικές αναλύσεις. Διεξάγοντας συνεντεύξεις, οι ερευνητές έχουν την ευκαιρία να διερευνήσουν διεξοδικά τις ιδιαιτερότητες της ανθρώπινης εμπειρίας, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν άφθονες και λεπτομερείς πληροφορίες που παρέχουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση ενός συγκεκριμένου περιστατικού. Επιπλέον, η ποιοτική έρευνα παρέχει την ευκαιρία για ευελιξία και προσαρμοστικότητα τόσο κατά τη συλλογή όσο και κατά την εξέταση των δεδομένων. Επιπλέον, η ποιοτική έρευνα δίνει σημαντική έμφαση στη σημασία του πλαισίου και της πολιτισμικής ευαισθησίας, επιτρέποντας στους ερευνητές να διερευνήσουν τον αντίκτυπο των κοινωνικών, πολιτισμικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Οι ποιοτικές μελέτες έχουν τη δυνατότητα να αποκαλύπτουν τα βαθύτερα νοήματα και τις κοινωνικές δυναμικές που επηρεάζουν τις εμπειρίες και τις συμπεριφορές των ατόμων, εξετάζοντας τα φαινόμενα μέσα στο ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο (Grossoehme, 2014).

Σκοπός

Ο κύριος στόχος της παρούσας μελέτης είναι να εξετάσει διεξοδικά το φαινόμενο της εγκατάλειψης των εκπαιδευόμενων από τα επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων σε εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης. Τα ερευνητικά ερωτήματα που αναμένεται να απαντηθούν μέσα από την έρευνα είναι τα εξής:

Ποιοι είναι οι λόγοι διακοπής παρακολούθησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης;

Ποια προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης έχουν ολοκληρωθεί από τους συνεντευξιαζόμενους;

Τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης πιστεύετε ότι βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει καίριες δεξιότητες στον επαγγελματικό τομέα;

Τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης πιστεύετε ότι βοηθούν τον εργαζόμενο να αποκτήσει νέες γνώσεις, χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Πληθυσμός έρευνας

Ο πληθυσμός της έρευνας ήταν καταρτιζόμενοι από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) στο δυτικό τμήμα της Θεσσαλονίκης. Έλαβαν μέρος συνολικά 16 καταρτιζόμενοι, ήταν όλοι ενήλικες, οι οποίοι διέκοψαν κάποια στιγμή την παρακολούθηση κάποιου προγράμματος σε ΚΕΚ, δεδομένου του σκοπού της έρευνας, ώστε να διερευνηθεί εάν και κατά πόσο οι απαντήσεις στις ερωτήσεις διέφεραν μεταξύ τους.

Μέθοδος και εργαλείο συλλογής δεδομένων

Στην παρούσα έρευνα, για να κατανοηθεί η περιπλοκότητα που συνδέεται με την εγκατάλειψη εκπαιδευομένων από επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων σε ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης, αποφασίστηκε να ακολουθηθεί μια σχολαστική ποιοτική μέθοδος. Η προσέγγιση αυτή περιγράφει τις συστηματικές διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση της εγκατάλειψης των εκπαιδευομένων.

Η τεχνική αυτή επιδιώκει να διερευνήσει τις ιδιαιτερότητες των εμπειριών και των προοπτικών των καταρτιζομένων σε αυτό το ιδιαίτερο περιβάλλον, διασφαλίζοντας παράλληλα μια ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων. Η επιλογή αυτής της ερευνητικής κατεύθυνσης, με βάση όσα αναφέρονται από τον Bryman (2016), στηρίζεται στη δυνατότητα που παρέχει η ποιοτική έρευνα για ενασχόληση με τη διερεύνηση αντιλήψεων και απόψεων κάθε συμμετέχοντα ξεχωριστά, αξιοποιώντας τα ξεχωριστά βιώματα και τις αντίστοιχες ιδέες κάθε ατόμου. Μέσω της ποιοτικής έρευνας, γίνεται αξιοποίηση πλήθους ερμηνευτικών πρακτικών και υλικών, επιτρέποντας τη μελέτη όσων πραγματοποιούνται στο φυσικό πλαίσιο, δίνοντας νόημα ή ερμηνεύοντας το εκάστοτε φαινόμενο με τα νοήματα που δίνουν τα άτομα σε αυτά (Denzin & Lincoln, 2005).

Η ποιοτική έρευνα περιλαμβάνει τη συλλογή και ανάλυση μη αριθμητικών δεδομένων (κείμενο, βίντεο ή ήχος) για την κατανόηση εννοιών, απόψεων ή εμπειριών. Μπορεί να

χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με ένα πρόβλημα ή τη δημιουργία νέων προτάσεων για περαιτέρω έρευνα και χρησιμοποιείται συνήθως στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, σε θέματα όπως η ανθρωπολογία, η κοινωνιολογία, η εκπαίδευση, οι επιστήμες υγείας και η ιστορία (Ισαρη & Πουρκός, 2015). Μέσα από την συγκεκριμένη έρευνα θα γίνει προσπάθεια να συλλεχθούν πληροφορίες για διάφορους παράγοντες, όπως τα επίπεδα ικανοποίησης, οι λόγοι για την εγκατάλειψη, οι προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και οι προτάσεις για βελτίωση. Αναλύοντας τις απαντήσεις της έρευνας, θα μπορέσουν να εντοπιστούν πρότυπα, τάσεις και πιθανές λύσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της διαρροής των εκπαιδευομένων από επιδοτούμενα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Για τη συλλογή των ποιοτικών δεδομένων διενεργήθηκαν συνεντεύξεις σε κάθε καταρτιζόμενο ξεχωριστά, οι οποίες αποτελούνταν από ανοιχτές ερωτήσεις, βάσει των θεματικών τομέων που επιδιώκεται να καλυφθούν. Όπως αναφέρει η Κεδράκα (2008), η συνέντευξη είναι ένα ερευνητικό εργαλείο όχι μόνο συλλογής πληροφοριών, αλλά και ελέγχου και ερμηνείας των ερευνητικών ερωτημάτων μίας έρευνας, καθώς οι συνεντεύξεις «επιτρέπουν την πρόσβαση στον τρόπο που βλέπουν οι άλλοι τα πράγματα, στις σκέψεις τους, στις στάσεις και τις απόψεις που κρύβονται πίσω από τη συμπεριφορά τους» (σελ. 1). Για τον σκοπό της παρούσας έρευνας επιλέχθηκε το είδος της ποιοτικής έρευνας, καθώς ο ερευνητής -ως αναπόσπαστο κομμάτι της ερευνητικής διαδικασίας- αλληλεπιδρά με τα άτομα που εμπλέκονται στην έρευνα και εν προκειμένω με τις οικογένειες. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται περιγραφικά. Στην παρούσα ποιοτική έρευνα, ο εν λόγω πληθυσμός μελετάται ατομικά ή σε μικρές ομάδες.

Δείγμα

Θα γίνει σκόπιμη επιλογή μεταξύ πολλών Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) στη δυτική περιφέρεια της Θεσσαλονίκης, για να ληφθεί δείγμα 16 καταρτιζομένων. Τα κριτήρια επιλογής θα περιλαμβάνουν όσους έχουν τερματίσει τη συμμετοχή τους σε επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων τα τελευταία τρία χρόνια. Η επιλεγείσα χρονική προθεσμία εγγυάται ότι τα δεδομένα που θα συγκεντρωθούν θα είναι συναφή και θα αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια τα πρόσφατα γεγονότα.

Διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων

Η κύρια προσέγγιση για τη συλλογή δεδομένων στην παρούσα μελέτη θα είναι μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων. Κάθε συνέντευξη θα γίνει ξεχωριστά με επιλεγμένους καταρτιζόμενους που έχουν εξέλθει από επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων σε ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης. Οι συνεντεύξεις θα δομηθούν, με σκοπό την εξαγωγή ολοκληρωμένων περιγραφών των εμπειριών, των αντιλήψεων και των κινήτρων των εκπαιδευομένων για τη διακοπή της συμμετοχής τους στα προγράμματα. Οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων θα περιλαμβάνουν διάφορα θέματα, όπως οι λόγοι συμμετοχής των καταρτιζομένων στα προγράμματα, οι εμπειρίες κατάρτισης, τα εμπόδια ή οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν και οι καθοριστικοί παράγοντες που οδήγησαν στην επιλογή τους να αποχωρήσουν. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις θα διερευνήσουν τις απόψεις των καταρτιζομένων σχετικά με την ποιότητα του προγράμματος, τη βοήθεια που έλαβαν από τα ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης και τυχόν συστάσεις για βελτίωση. Οι επακόλουθες ερωτήσεις θα χρησιμοποιηθούν, για να διευκρινίσουν και να ενισχύσουν την κατανόηση των απαντήσεών τους.

Στο πρώτο στάδιο της ανάλυσης, ο ερευνητής, αφού ολοκληρωθούν οι συνεντεύξεις, χρειάζεται να απομαγνητοφωνήσει τις μαγνητοταινίες λέξη προς λέξη, για να εξασφαλιστεί η ακρίβεια στην αποτύπωση των μαρτυριών των εκπαιδευομένων. Η θεματική ανάλυση, μια ποιοτική ερευνητική μέθοδος, θα χρησιμοποιηθεί για τη συστηματική αξιολόγηση των απομαγνητοφωνημένων κειμένων προκειμένου να αποκαλυφθούν μοτίβα, θέματα και νοήματα μέσα στο υλικό. Η θεματική ανάλυση περιλαμβάνει μια σειρά διακριτών διαδικασιών. Αρχικά, τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα εξετάστηκαν διεξοδικά και επανεξετάστηκαν πολλές φορές προκειμένου να εξοικειωθούν με τα δεδομένα. Στη συνέχεια, στο δεύτερο στάδιο, αυτό της κωδικοποίησης, δημιουργήθηκαν προκαταρκτικοί κώδικες για την κατηγοριοποίηση τμημάτων του κειμένου που αφορούν τις έρευνες της μελέτης. Οι κώδικες κατηγοριοποιήθηκαν σε γενικότερα θέματα, σύμφωνα με τα κοινά σημεία και τις σχέσεις τους. Δεδομένου ότι ένα απόσπασμα μπορεί να περιέχει πολλά διαφορετικά νοήματα, στο ίδιο απόσπασμα κειμένου είναι δυνατόν να αποδοθούν ένας ή περισσότεροι κωδικοί. Τα θέματα εξετάστηκαν διεξοδικά και βελτιώθηκαν μέσω μιας επαναλαμβανόμενης διαδικασίας ανάλυσης και ερμηνείας των δεδομένων.

Στο τρίτο στάδιο, ο ερευνητής συνδυάζει διαφορετικούς κωδικούς, αναζητώντας πιθανά θέματα ή μοτίβα που προκύπτουν μέσα από τα δεδομένα. Κάποιοι αρχικοί κωδικοί

μπορεί να σχηματίσουν κύρια θέματα, ενώ άλλοι υποθέματα ή υποκατηγορίες. Τα θέματα συμπυκνώνουν ομάδες κωδικών ή κατηγοριών και ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό ερμηνείας από τους πιο περιγραφικούς κωδικούς ή τις κατηγορίες (Langdridge, 2004). Ο ερευνητής καλείται να συνδέσει, να δώσει νόημα, να κατανοήσει, να επιλέξει, να περιγράψει, να συμπεράνει ή να ερμηνεύσει το ερευνητικό υλικό –με βάση συγκεκριμένες θέσεις, επιστημολογικές παραδοχές και τον ευρύτερο ερευνητικό σχεδιασμό.

Το τέταρτο στάδιο ξεκινά, όταν έχει αρχίσει να διαμορφώνεται ένα σύνολο πιθανών ή υποψήφιων θεμάτων και περιλαμβάνει την επανεξέτασή τους, καθώς κάποια από αυτά μπορεί να μην πληρούν τα κριτήρια, για να συμπεριληφθούν (αν δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα, ώστε να τα στηρίξουν ή αν τα δεδομένα ποικίλλουν αρκετά μεταξύ τους). Κάποια θέματα μπορεί να επικαλύπτονται, οπότε χρειάζεται να συγχωνευθούν σε ένα και άλλα ίσως χρειάζεται να διαχωριστούν σε ξεχωριστά θέματα. Εδώ αξίζει να ληφθούν υπόψη τα δύο βασικά κριτήρια που προτείνει ο Patton (1990) για την εξέταση των θεματικών κατηγοριών: εσωτερική ομοιογένεια και εξωτερική ετερογένεια.

Ειδικότερα, τα δεδομένα εντός των θεμάτων θα πρέπει να παρουσιάζουν συνοχή μεταξύ τους με νόημα, ενώ θα πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαροι και αναγνωρίσιμοι διαχωρισμοί ανάμεσα στα θέματα. Αυτό το στάδιο περιλαμβάνει δύο επίπεδα επανεξέτασης και βελτίωσης των θεμάτων. Το πρώτο επίπεδο περιλαμβάνει την αναθεώρηση στο επίπεδο των κωδικοποιημένων δεδομένων. Αυτό σημαίνει πως ο ερευνητής πρέπει να διαβάσει όλα τα αποσπάσματα για κάθε θέμα και να σκεφτεί εάν φαίνεται να σχηματίζουν ένα συνεκτικό μοτίβο. Εάν τα υποψήφια θέματα σχηματίζουν ένα συνεκτικό σύνολο, τότε προχωρά στο δεύτερο επίπεδο αυτού του σταδίου.

Το τελευταίο στάδιο ξεκινά, όταν συγκεντρώνεται το σύνολο των πλήρως επεξεργασμένων θεμάτων, τα οποία προκύπτουν από το ερευνητικό υλικό και περιλαμβάνει την τελική ανάλυση και τη συγγραφή των ευρημάτων. Τα αποτελέσματα της θεματικής ανάλυσης θα συνδυαστούν, για να δημιουργηθεί μια εμπειρισταωμένη κατανόηση των στοιχείων που συμβάλλουν στην απόσυρση των καταρτιζομένων από τα επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων στις εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης. Στη μελέτη θα εντοπιστούν σημαντικές τάσεις και ιδέες που προκύπτουν από τα δεδομένα, παρέχοντας σαφήνεια σχετικά με τις περίπλοκες δυναμικές που εμπλέκονται και προσφέροντας συστάσεις για πιθανή βελτίωση του προγράμματος. Συνοπτικά, η χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων και η θεματική ανάλυση θα επιτρέψουν μια ολοκληρωμένη και λεπτομερή διερεύνηση των λόγων,

για τους οποίους οι καταρτιζόμενοι εγκαταλείπουν τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Η προσέγγιση αυτή θα δώσει χρήσιμες πληροφορίες για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι καταρτιζόμενοι και για πιθανούς τρόπους βελτίωσης της αποτελεσματικότητας αυτών των προγραμμάτων. Αξίζει να σημειωθεί πως η συγγραφή της ανάλυσης –συμπεριλαμβανομένων και των αποσπασμάτων των δεδομένων– χρειάζεται να παρέχει μια συνεκτική, ενδιαφέρουσα και λογική ιστορία, χωρίς επαναλήψεις, που να συνδέει τα δεδομένα και τα θέματα μεταξύ τους, έτσι ώστε ο αναγνώστης να πείθεται για την αξία και την εγκυρότητα της ανάλυσής του.

Ηθικές εκτιμήσεις

Πριν από τη συμμετοχή τους, όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν διεξοδικά σχετικά με τους στόχους της μελέτης, τα πρωτόκολλα συνέντευξης και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας. Κάθε συμμετέχων έπρεπε να δώσει τη συγκατάθεσή του μετά από ενημέρωση, με έμφαση στην εθελοντική συμμετοχή και στο σεβασμό της ατομικής αυτονομίας. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να ρωτήσουν και να λάβουν περαιτέρω πληροφορίες πριν δώσουν τη συγκατάθεσή τους να συμμετάσχουν στη μελέτη. Τα αυστηρά πρωτόκολλα εμπιστευτικότητας τηρήθηκαν απαρέγκλιτα καθ' όλη τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας. Οι πληροφορίες των συμμετεχόντων παρέμειναν ανώνυμες κατά την ανάλυση των δεδομένων, για να διασφαλιστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής. Επιπλέον, εφαρμόστηκαν αυστηρά πρωτόκολλα ασφαλείας για την αποθήκευση και τη διαχείριση των δεδομένων, ώστε να αποτραπεί η μη εξουσιοδοτημένη είσοδος και να διασφαλιστεί η ακρίβεια των αποτελεσμάτων της έρευνας.

3. Αποτελέσματα

Τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης έχουν σχεδιαστεί, για να παρέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις, οι οποίες είναι άμεσα εφαρμόσιμες σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς. Τα προγράμματα αυτά διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της επαγγελματικής εξέλιξης, εξοπλίζοντας τα άτομα με πρακτικές δεξιότητες που ευθυγραμμίζονται με τις τρέχουσες απαιτήσεις της βιομηχανίας. Καθώς η αγορά εργασίας εξελίσσεται με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τα μεταβαλλόμενα βιομηχανικά πρότυπα, η επαγγελματική κατάρτιση καθίσταται όλο και πιο σημαντική για τους επαγγελματίες που επιδιώκουν να παραμείνουν ανταγωνιστικοί και να προωθήσουν την καριέρα τους.

Η κατανόηση των εμπειριών των συμμετεχόντων με την επαγγελματική κατάρτιση είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας αυτών των προγραμμάτων και τον εντοπισμό τομέων προς βελτίωση. Η παρούσα θεματική ανάλυση διερευνά τα κίνητρα για την εγγραφή στην επαγγελματική κατάρτιση, τις προκλήσεις που οδηγούν στη διακοπή και τις προτιμήσεις για μελλοντικά προγράμματα. Με την εξέταση αυτών των πτυχών μπορούν να αποκτηθούν γνώσεις για το πώς τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να υποστηρίξουν καλύτερα τα άτομα στην επίτευξη των επαγγελματικών τους στόχων και στην προσαρμογή στις δυναμικές απαιτήσεις του σύγχρονου εργατικού δυναμικού.

Η ανάλυση αποκαλύπτει μια ισχυρή εκτίμηση για τα πρακτικά οφέλη της επαγγελματικής κατάρτισης, με τους συμμετέχοντες να εκτιμούν την ευκαιρία να αποκτήσουν στοχευμένες δεξιότητες και γνώσεις. Ωστόσο, οι προκλήσεις, όπως η εξισορρόπηση της κατάρτισης με άλλες ευθύνες και η ανάγκη για πιο ευέλικτες και υποστηρικτικές δομές, είναι επίσης εμφανείς. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της προσβασιμότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, οδηγώντας τελικά σε πιο επιτυχή αποτελέσματα για τους συμμετέχοντες.

Η ανάλυση των συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν με καταρτιζόμενους από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) στη δυτική περιφέρεια της Θεσσαλονίκης εντόπισε διάφορα σημαντικά θέματα που σχετίζονται με το ζήτημα της εγκατάλειψης των μαθητευομένων από επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων.

3.1. Δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

Πρωταρχικό στάδιο στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων κρίνεται η ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων της παρούσας έρευνας. Το σύνολο των συμμετεχόντων είναι κάτοικοι Θεσσαλονίκης, 9 άντρες και 7 γυναίκες. Η πλειοψηφία του δείγματος αφορά την ηλικιακή ομάδα 30-39 (68,75%) (Σ11,Σ4,Σ10, Σ12, Σ9, Σ2, Σ15, Σ3, Σ14, Σ1, Σ16) ενώ 2 άτομα ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 20-29 (12,5%) (Σ7, Σ8) και 3 στην ομάδα 40-49 (18,75%) Σ5, Σ6, Σ13). Η πλειονότητα του δείγματος αφορούσε έγγαμα άτομα (68,75%) με παιδιά (Σ1, Σ2, Σ3, Σ5, Σ6, Σ9, Σ10, Σ13, Σ14, Σ15, Σ16), ενώ μόλις 4 άτομα (25%) δήλωσαν άγαμα (Σ7, Σ8, Σ11, Σ12) και ένα διαζευγμένο (6,25%), (Σ4), με βάση την ερώτηση που έγινε σχετικά με την οικογενειακή τους κατάσταση.

Αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο των συνεντευξιαζόμενων, 6 άτομα δήλωσαν απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 1 άτομο είχε πτυχίο ΙΕΚ, 2 πτυχίο ΤΕΙ και 7 πτυχίο ΑΕΙ. Το δείγμα, στην πλειονότητά του, αφορούσε ιδιωτικούς υπάλληλους (13 άτομα), ενώ μόλις 3 άτομα ήταν ελεύθεροι επαγγελματίες. Κλείνοντας, πρέπει να αναφερθεί ότι στο σύνολο τους είχαν γνώσεις αγγλικών και 12 άτομα διέθεταν καλή γνώση στην χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, ενώ μόλις 4 άτομα είχαν βασικές γνώσεις Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ).

3.2. Λόγοι που οδήγησαν στη συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης

Οι συμμετέχοντες στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μοιράστηκαν πολλά κοινά κίνητρα για την αρχική τους εγγραφή, τα οποία αντανακλούν ένα μείγμα επαγγελματικών φιλοδοξιών, βελτίωσης δεξιοτήτων και επιθυμίας να παραμείνουν ενήμεροι για τις τάσεις του κλάδου. Αυτό επιβεβαιώνεται από τον Καζαμιά (2005). Ένας σημαντικός αριθμός ερωτηθέντων οδηγήθηκε από την ανάγκη να διευρύνουν την τεχνογνωσία τους σε συγκεκριμένους τομείς. Για παράδειγμα, αρκετά άτομα είχαν ως στόχο να αποκτήσουν προηγμένες δεξιότητες στον σχεδιασμό ιστοσελίδων, σε συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου και στη διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Είδαν τα προγράμματα αυτά ως ευκαιρίες για την απόκτηση πρακτικών γνώσεων που θα συμπλήρωναν τα υπάρχοντα

προσόντα τους και θα ενίσχυαν τις επαγγελματικές τους ικανότητες. Μερικά παραδείγματα σχετικών δηλώσεων είναι τα εξής:

Σ5: «*Αρχικά συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εκπαιδευτώ στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών, οι οποίες πίστευα ότι θα συμπλήρωναν την εμπειρία μου στο μάρκετινγκ και θα μου άνοιγαν νέες ευκαιρίες. Ήθελα να αποκτήσω τις βασικές γνώσεις και ίσως στο μέλλον να παρακολουθούσα και κάποιο πιο εξειδικευμένο πρόγραμμα*».

Σ6: «*Ήθελα να επεκτείνω τις δεξιότητές μου στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών για να συμπληρώσω το υπόβαθρο του μάρκετινγκ που διαθέτω και να παραμείνω ενήμερος με τις αναδυόμενες τεχνολογίες. Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα παρείχε πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την καριέρα μου. Σίγουρα έπαιξε ρόλο και το εκπαιδευτικό επίδομα που θα λάμβανα εφόσον το ολοκλήρωνα*».

Σ14: «*Ήθελα να αποκτήσω πρόσθετες δεξιότητες για να ανοίξω δική μου επιχείρησή. Σκέφτηκα ότι αυτές οι δεξιότητες θα ήταν πολύτιμες*».

Πολλοί συμμετέχοντες είδαν την επαγγελματική κατάρτιση ως ένα μέσο για να ανοίξουν νέους δρόμους σταδιοδρομίας. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον Αριστείδη (2006). Πίστευαν ότι η απόκτηση πρόσθετων δεξιοτήτων θα μπορούσε να οδηγήσει σε καλύτερες επαγγελματικές προοπτικές ή σε επαγγελματική ανέλιξη στον τρέχοντα τομέα τους. Αυτό το συναίσθημα εκφράστηκε από αρκετά άτομα που επιδίωξαν να βελτιώσουν τις ικανότητές τους σε τομείς, όπως το ψηφιακό μάρκετινγκ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για να διαχειριστούν καλύτερα την ηλεκτρονική παρουσία της επιχείρησής τους ή να χειριστούν αποτελεσματικότερα ψηφιακά έργα. Ενδεικτικά, μερικοί από τους συμμετέχοντες δήλωσαν:

Σ9: «*Ήθελα να αποκτήσω πρόσθετες δεξιότητες, για να ενισχύσω την ηλεκτρονική παρουσία της επιχείρησής μου και να βελτιώσω τις τεχνολογικές της δυνατότητες*».

Σ15: «*Συμμετείχα στο πρόγραμμα για να έχω ένα επιπλέον εισόδημα μιας και ήταν επιδοτούμενο.. όμως σκέφτηκα ότι αυτό θα με βοηθούσε και να προωθήσω καλύτερα το κατάστημά μου στο διαδίκτυο και να διαχειριστώ πιο αποτελεσματικά την παρουσία μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης*».

Η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών σε διάφορους κλάδους ήταν ένα κοινό θέμα μεταξύ των ερωτηθέντων, όπως παρατηρήθηκε και σε άλλες έρευνες (Γαλατά, 2014). Οι συμμετέχοντες αναγνώρισαν την ανάγκη να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις, για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί. Για παράδειγμα, μερικοί από τους ερωτώμενους ανέφεραν:

Σ1: «Οι λόγοι για την αρχική συμμετοχή στο πρόγραμμα ήταν η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών στον επιχειρηματικό κόσμο και οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης που παρουσιάζονται».

Σ11: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εμβαθύνω τις γνώσεις μου σχετικά με τις στρατηγικές και τα εργαλεία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πίστευα ότι η εκμάθηση αυτών των τεχνικών όχι μόνο θα βελτιώνε την ικανότητά μου να χειρίζομαι το διαδικτυακό μάρκετινγκ, αλλά και θα παρείχε ένα πρόσθετο σύνολο δεξιοτήτων που θα μπορούσε να είναι επωφελές στον κλάδο της τεχνολογίας. Και σίγουρα όλα τα παραπάνω ενώ δεν θα χρειαζόταν να πληρώσω αλλά θα έπαιρνα και εκπαιδευτικό επίδομα».

Σ13: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να προσθέσω στις δεξιότητές μου τεχνογνωσία στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Είναι ένας κλάδος που αναπτύσσεται ραγδαία και θεωρώ πως μελλοντικά αυτές οι γνώσεις μπορεί να βοηθούσαν στην επαγγελματική μου πορεία. Επίσης το πρόγραμμα ήταν επιδοτούμενο».

Σ16: «Συμμετείχα για το επίδομα. Και σκέφτηκα ότι ήταν μια ευκαιρία να μάθω και κάτι καινούριο.. στις μέρες μας ποτέ δεν ξέρεις...».

Με την άνοδο των ψηφιακών πλατφορμών, αρκετοί συμμετέχοντες επιδίωξαν να βελτιώσουν τις στρατηγικές τους στο διαδικτυακό μάρκετινγκ και τις δεξιότητες διαχείρισης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πίστευαν ότι η γνώση αυτών των τομέων θα τους επέτρεπε να προωθήσουν καλύτερα τις επιχειρήσεις τους και να διαχειριστούν την παρουσία τους στο διαδίκτυο.

Σ5: «Αρχικά συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εκπαιδευτώ στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών, οι οποίες πίστευα ότι θα συμπλήρωναν την εμπειρία μου στο

μάρκετινγκ και θα μου άνοιγαν νέες ευκαιρίες. Ήθελα να αποκτήσω τις βασικές γνώσεις και ίσως στο μέλλον να παρακολουθούσα και κάποιο πιο εξειδικευμένο πρόγραμμα».

Σ10: *«Ήθελα να αποκτήσω τεχνογνωσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για να βοηθήσω στην ενίσχυση της διαδικτυακής παρουσίας του καταστήματος και ενδεχομένως να διαχειριστώ αποτελεσματικά τους λογαριασμούς του καταστήματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σκέφτηκα ότι η κατάρτιση αυτών των δεξιοτήτων θα μου άνοιγε νέες ευκαιρίες στο σημερινό μου εργασιακό περιβάλλον. Εκτός αυτού σκέφτηκα ότι θα έχω και ένα επιπλέον εισόδημα καθώς ήταν επιδοτούμενο».*

Σ12: *«Αρχικά ότι ήταν επιδοτούμενο. Όμως ήθελα και να αποκτήσω επιπλέον δεξιότητες στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και την ανάπτυξη εφαρμογών. Σκέφτηκα ότι αυτές οι δεξιότητες θα ήταν μια εξαιρετική προσθήκη στο υπόβαθρο μάρκετινγκ που διαθέτω. Θα με βοηθούσαν να χειρίζομαι καλύτερα τα ψηφιακά έργα και να ενισχύω τις διαδικτυακές μου στρατηγικές».*

Σ13: *«Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να προσθέσω στις δεξιότητές μου τεχνογνωσία στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Είναι ένας κλάδος που αναπτύσσεται ραγδαία και θεωρώ πως μελλοντικά αυτές οι γνώσεις μπορεί να βοηθούσαν στην επαγγελματική μου πορεία. Επίσης το πρόγραμμα ήταν επιδοτούμενο».*

Σ15: *«Συμμετείχα στο πρόγραμμα για να έχω ένα επιπλέον εισόδημα μιας και ήταν επιδοτούμενο.. όμως σκέφτηκα ότι αυτό θα με βοηθούσε και να προωθήσω καλύτερα το κατάστημά μου στο διαδίκτυο και να διαχειριστώ πιο αποτελεσματικά την παρουσία μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».*

Αυτό το κίνητρο υπογραμμίστηκε από έναν συμμετέχοντα ο οποίος δήλωσε:

Σ10): *«Ήθελα να αποκτήσω τεχνογνωσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να βοηθήσω στην ενίσχυση της διαδικτυακής παρουσίας του καταστήματος και ενδεχομένως να διαχειριστώ αποτελεσματικά τους λογαριασμούς του καταστήματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».*

Ορισμένοι ερωτηθέντες στόχευαν στην απόκτηση δεξιοτήτων άμεσα εφαρμόσιμων στους σημερινούς τους τομείς, κάτι που αναδείχθηκε και σε μελέτες των Καζαμιά (2005) και

Γαλατά (2014). Για παράδειγμα, άτομα στον κλάδο της ζαχαροπλαστικής επεδίωκαν κατάρτιση, για να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τις επιχειρήσεις τους και να ανοίξουν νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας.

Σ4: «Με ενδιέφερε να επεκτείνω τις δεξιότητές μου στη διαχείριση της ζαχαροπλαστικής, καθώς πίστευα ότι θα μπορούσε να ανοίξει νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας σ ένα νέο κλάδο».

Σ16: «Συμμετείχα για το επίδομα. Και σκέφτηκα ότι ήταν μια ευκαιρία να μάθω και κάτι καινούριο.. στις μέρες μας ποτέ δεν ξέρεις...»

Πολλοί συμμετέχοντες πίστευαν ότι τα επαγγελματικά προγράμματα θα συμπλήρωναν την υπάρχουσα τεχνογνωσία τους, προσθέτοντας αξία στο επαγγελματικό τους προφίλ.

Σ2: «Με ενδιέφερε να διευρύνω τις γνώσεις μου σχετικά με τα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς αυτά αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Σκέφτηκα ότι το πρόγραμμα θα παρείχε πολύτιμες δεξιότητες και γνώσεις που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την καριέρα μου».

Σ13: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να προσθέσω στις δεξιότητές μου τεχνογνωσία στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Είναι ένας κλάδος που αναπτύσσεται ραγδαία και θεωρώ πως μελλοντικά αυτές οι γνώσεις μπορεί να βοηθούσαν στην επαγγελματική μου πορεία. Επίσης το πρόγραμμα ήταν επιδοτούμενο».

Σ15: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα για να έχω ένα επιπλέον εισόδημα μιας και ήταν επιδοτούμενο.. όμως σκέφτηκα ότι αυτό θα με βοηθούσε και να προωθήσω καλύτερα το κατάστημά μου στο διαδίκτυο και να διαχειριστώ πιο αποτελεσματικά την παρουσία μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Επιπρόσθετα, είδαν τα προγράμματα αυτά ως έναν τρόπο να αξιοποιήσουν τις τρέχουσες δεξιότητές τους και να ενσωματώσουν νέες τεχνικές που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη συνολική αποτελεσματικότητά τους στους ρόλους τους, στοιχείο που συμφωνεί και με άλλες μελέτες (Φωτόπουλος, 2014). Ορισμένοι συνεντευξιαζόμενοι αναφέρουν:

Σ1: «Οι λόγοι για την αρχική συμμετοχή στο πρόγραμμα ήταν η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών στον επιχειρηματικό κόσμο και οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης που παρουσιάζονται. Σίγουρα σημαντικό ρόλο έπαιξε και ότι ήταν επιδοτούμενο και θα πληρωνόμουν για να το παρακολουθήσω ενώ ταυτόχρονα θα μάθαινα και κάτι καινούριο».

Σ7: «Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα μου παρείχε πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να μου ανοίξουν νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή να με βοηθήσουν σε μια πιθανή αλλαγή σταδιοδρομίας. Σίγουρα το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο ήταν ένα σημαντικό κριτήριο στην απόφασή μου να συμμετέχω».

Ένας σημαντικός λόγος, για τον οποίο τα άτομα συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, είναι το οικονομικό κίνητρο, σύμφωνα με τις απαντήσεις αρκετών ερωτηθέντων. Η προοπτική λήψης χρηματικής αποζημίωσης μπορεί να χρησιμεύσει ως ισχυρό κίνητρο για τα άτομα, ειδικά εκείνα που αντιμετωπίζουν οικονομικούς περιορισμούς ή επιδιώκουν να συμπληρώσουν το εισόδημά τους. Η πληρωμή για τη συμμετοχή όχι μόνο αναγνωρίζει τον χρόνο και την προσπάθεια που έχουν επενδύσει οι εκπαιδευόμενοι, αλλά παρέχει επίσης ένα απτό όφελος που μπορεί να παρακινήσει τα άτομα να συμμετάσχουν ενεργά στο πρόγραμμα. Επιπλέον, η οικονομική ανταμοιβή μπορεί να εκληφθεί ως μια μορφή αναγνώρισης για τη δέσμευση και τη συνεισφορά των εκπαιδευομένων, ενισχύοντας περαιτέρω τα κίνητρά τους για συμμετοχή και ολοκλήρωση της εκπαίδευσης με επιτυχία.

Σ1: «Οι λόγοι για την αρχική συμμετοχή στο πρόγραμμα ήταν η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών στον επιχειρηματικό κόσμο και οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης που παρουσιάζονται. Σίγουρα σημαντικό ρόλο έπαιξε και ότι ήταν επιδοτούμενο και θα πληρωνόμουν για να το παρακολουθήσω ενώ ταυτόχρονα θα μάθαινα και κάτι καινούριο».

Σ6: «Ήθελα να επεκτείνω τις δεξιότητές μου στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών για να συμπληρώσω το υπόβαθρο του μάρκετινγκ που διαθέτω και να παραμείνω ενήμερος με τις αναδυόμενες τεχνολογίες. Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα παρείχε πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την καριέρα μου. Σίγουρα έπαιξε ρόλο και το εκπαιδευτικό επίδομα που θα λάμβανα εφόσον το ολοκλήρωνα».

Σ7: «Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα μου παρείχε πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να μου ανοίξουν νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή να με βοηθήσουν σε μια πιθανή

αλλαγή σταδιοδρομίας. Σίγουρα το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο ήταν ένα σημαντικό κριτήριο στην απόφασή μου να συμμετέχω».

Σ8: «Σκέφτηκα θα αποκτούσα γνώσεις σε έναν κλάδο που δεν είχα ασχοληθεί στο παρελθόν. Ενδεχομένως στο μέλλον η πιστοποίηση να μου ήταν χρήσιμη. Σίγουρα σημαντικό ρόλο στην απόφασή μου έπαιξε το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο. Σκέφτηκα ότι και θα μάθω κάτι και θα έχω ένα εξτρά εισόδημα».

Σ10: «Ήθελα να αποκτήσω τεχνογνωσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για να βοηθήσω στην ενίσχυση της διαδικτυακής παρουσίας του καταστήματος και ενδεχομένως να διαχειριστώ αποτελεσματικά τους λογαριασμούς του καταστήματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σκέφτηκα ότι η κατάκτηση αυτών των δεξιοτήτων θα μου άνοιγε νέες ευκαιρίες στο σημερινό μου εργασιακό περιβάλλον. Εκτός αυτού σκέφτηκα ότι θα έχω και ένα επιπλέον εισόδημα καθώς ήταν επιδοτούμενο».

Σ11: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εμβαθύνω τις γνώσεις μου σχετικά με τις στρατηγικές και τα εργαλεία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πίστευα ότι η εκμάθηση αυτών των τεχνικών όχι μόνο θα βελτίωνε την ικανότητά μου να χειρίζομαι το διαδικτυακό μάρκετινγκ, αλλά και θα παρείχε ένα πρόσθετο σύνολο δεξιοτήτων που θα μπορούσε να είναι επωφελές στον κλάδο της τεχνολογίας. Και σίγουρα όλα τα παραπάνω ενώ δεν θα χρειαζόταν να πληρώσω αλλά θα έπαιρνα και εκπαιδευτικό επίδομα».

Σ12: «Αρχικά ότι ήταν επιδοτούμενο. Όμως ήθελα και να αποκτήσω επιπλέον δεξιότητες στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και την ανάπτυξη εφαρμογών. Σκέφτηκα ότι αυτές οι δεξιότητες θα ήταν μια εξαιρετική προσθήκη στο υπόβαθρο μάρκετινγκ που διαθέτω. Θα με βοηθούσαν να χειρίζομαι καλύτερα τα ψηφιακά έργα και να ενισχύω τις διαδικτυακές μου στρατηγικές».

Σ13: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να προσθέσω στις δεξιότητές μου τεχνογνωσία στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Είναι ένας κλάδος που αναπτύσσεται ραγδαία και θεωρώ πως μελλοντικά αυτές οι γνώσεις μπορεί να βοηθήσουν στην επαγγελματική μου πορεία. Επίσης το πρόγραμμα ήταν επιδοτούμενο».

Σ15: «Συμμετείχα στο πρόγραμμα για να έχω ένα επιπλέον εισόδημα μιας και ήταν επιδοτούμενο.. όμως σκέφτηκα ότι αυτό θα με βοηθούσε και να προωθήσω καλύτερα το

κατάστημά μου στο διαδίκτυο και να διαχειριστώ πιο αποτελεσματικά την παρουσία μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Σ16: *«Συμμετείχα για το επίδομα. Και σκέφτηκα ότι ήταν μια ευκαιρία να μάθω και κάτι καινούριο.. στις μέρες μας ποτέ δεν ξέρεις...»*

Συνολικά, οι λόγοι συμμετοχής στην επαγγελματική κατάρτιση ήταν στενά συνδεδεμένοι με την επιθυμία για προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη, την προσαρμογή στις τεχνολογικές αλλαγές και την επίτευξη επαγγελματικής ανέλιξης, αλλά και ένα επιπλέον εισόδημα. Πρωταρχικό κίνητρο, βέβαια, για τους περισσότερους συμμετέχοντες ήταν το να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους ανταποκρινόμενοι στις εξελισσόμενες απαιτήσεις του κλάδου και να τοποθετηθούν καλύτερα για μελλοντικές ευκαιρίες, το οποίο φαίνεται να ισχύει σύμφωνα και με παλαιότερες έρευνες (Καζαμίας, 2005; Ζαρίφης, 2014).

3.3. Λόγοι διακοπής παρακολούθησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης

Οι λόγοι για τη διακοπή των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αποκαλύπτουν κοινά θέματα, όπως η δυσκολία εξισορρόπησης πολλαπλών ευθυνών, ο υπερβολικός φόρτος εργασίας και η έλλειψη υποστήριξης, που τελικά οδήγησαν τους συμμετέχοντες στην απόφαση να εγκαταλείψουν τα προγράμματα. Ένα επαναλαμβανόμενο θέμα μεταξύ των ερωτηθέντων αποτέλεσε η πρόκληση της εξισορρόπησης των απαιτήσεων του προγράμματος με τις υπάρχουσες επαγγελματικές και προσωπικές τους ευθύνες. Πολλοί συμμετέχοντες δυσκολεύονταν να διαχειριστούν την εργασία τους πλήρους απασχόλησης παράλληλα με τις αυστηρές απαιτήσεις του προγράμματος. Όπως σημείωσε ένας από τους ερωτηθέντες: “

Σ3: *«Δεν το σκέφτηκα πολύ, δεν είχα χρόνο και συνήθως ξεχνούσα να μπω στα μαθήματα που ήταν διαδικτυακά. Είχε πολλές ώρες σύγχρονη τηλεκπαίδευση και οι απαιτήσεις της εργασίας μου δεν μου έδιναν τον χρόνο να συμμετέχω».*

Σ12: «Αποφάσισα να εγκαταλείψω, γιατί ο ρυθμός των μαθημάτων και η ανάγκη τήρησης των προθεσμιών, ενώ δούλευα με πλήρες ωράριο, απλά δεν ταίριαζαν με το πρόγραμμά μου και δυσκολευόμουν να τα καταφέρω όλα».

Σ14: «Εγκατέλειψα το πρόγραμμα επειδή το περιεχόμενο δεν κάλυψε τις προσδοκίες μου. Οι γνώσεις που παρείχε δεν μου προσέφεραν κάτι καινούριο. Επιπλέον τα καθημερινά μαθήματα και οι προθεσμίες σε συνδυασμό με την εργασία μου δεν μου επέτρεπαν να είμαι συνεπής στην παρακολούθηση».

Το συναίσθημα αυτό επαναλήφθηκε σε πολλές συνεντεύξεις, τονίζοντας την πίεση που συνεπάγεται η συμπίεση των επαγγελματικών υποχρεώσεων, των οικογενειακών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων του προγράμματος.

Σ2: « [...] Οι υποχρεώσεις στο σπίτι ως εργαζόμενη μητέρα δεν μου αφήνουν ελεύθερο χρόνο για άλλες δραστηριότητες».

Σ13: «Αποφάσισα να εγκαταλείψω το πρόγραμμα επειδή δεν μπορούσα να ανταπεξέλθω στις υποχρεώσεις του. Η καθημερινή παρακολούθηση των μαθημάτων ήταν ανέφικτη, για εμένα. Ο φόρτος εργασίας και οι προθεσμίες από το πρόγραμμα συσσωρεύτηκαν πάνω από τις άλλες ευθύνες μου και δεν μπορούσα να τα διαχειριστώ όλα αποτελεσματικά».

Σ15: «Αποφάσισα να το εγκαταλείψω επειδή η εξισορρόπηση του προγράμματος με τη λειτουργία του καταστήματός μου και τη φροντίδα του παιδιού μου έγινε πολύ δύσκολη. Δεν είχα κατανοήσει σωστά την δομή του προγράμματος με αποτέλεσμα ενώ παρακολουθούσα τα online μαθήματα με τον εκπαιδευτή να μην καλύψω τις ώρες που έπρεπε να παρακολουθήσω μόνη μου.. κι από το ΚΕΚ με ενημέρωσαν τελευταία στιγμή οπότε δεν προλάβαινα να καλύψω τις ώρες».

Η πρόσθετη πίεση της τήρησης των προθεσμιών τόσο της εργασίας όσο και του προγράμματος αποδείχθηκε συντριπτική για πολλούς συμμετέχοντες. Αρκετοί ανέφεραν ότι οι διπλές απαιτήσεις γίνονταν πολύ κουραστικές, ιδίως όταν είχαν και προσωπικές ευθύνες, όπως η φροντίδα των παιδιών. Αυτό αντικατοπτρίζει ένα ευρύτερο ζήτημα όπου η ενσωμάτωση της

επαγγελματικής κατάρτισης με τους υφιστάμενους ρόλους και υποχρεώσεις δεν ήταν βιώσιμη. Για παράδειγμα, ένας συμμετέχων δήλωσε:

Σ6: «Αποφάσισα να το διακόψω λόγω των απαιτήσεων του.. απ' τη μια οι υποχρεώσεις μου στο σπίτι και οι πολλές ώρες που εργάζομαι απ' την άλλη δεν μου επέτρεψαν να καλύψω τις απαιτούμενες ώρες στην παρακολούθηση του προγράμματος».

Σ11: «Αποφάσισα να διακόψω επειδή η εξισορρόπηση του προγράμματος με την εργασία μου πλήρους απασχόλησης έγινε πολύ δύσκολη. Μου ήταν δύσκολο να διαχειριστώ τις ευθύνες μου στη δουλειά και ταυτόχρονα να συμβαδίζω με τις εργασίες και τις προθεσμίες του προγράμματος. Επίσης το επίπεδο των γνώσεων που μου προσέφερε ήταν αρκετά αρχαίο».

Οι συμμετέχοντες ανέφεραν συχνά τη σημαντική χρονική δέσμευση που απαιτούσαν τα προγράμματα ως σημαντικό παράγοντα στην απόφασή τους να διακόψουν. Τα αυστηρά χρονοδιαγράμματα και η εκτεταμένη παρακολούθηση μαθημάτων περιγράφηκαν συχνά ως «μη διαχειρίσιμα» στο πλαίσιο των άλλων υποχρεώσεών τους. Ορισμένοι ερωτώμενοι το υπογράμμισαν αυτό λέγοντας:

Σ1: «Ήταν αρκετά δύσκολο να το παρακολουθώ παράλληλα με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις μου. Ως ελεύθερος επαγγελματίας έπρεπε να δώσω προτεραιότητα στην επιχείρησή μου. Το πρόγραμμα απαιτούσε σημαντική χρονική δέσμευση, που δεν είχα υπολογίσει εξαρχής».

Σ9: «Οι απαιτήσεις του προγράμματος ήταν πολύ υψηλές και η απαιτούμενη χρονική δέσμευση δεν ήταν εφικτό να ισορροπήσω με τις υπάρχουσες υποχρεώσεις μου».

Σ10: «Αποφάσισα να εγκαταλείψω το πρόγραμμα επειδή ήταν απλά πάρα πολύ δύσκολο να το συνδυάσω με τη δουλειά μου και την οικογένειά μου. Ο χρόνος που απαιτούνταν για το πρόγραμμα ήταν περισσότερος από αυτόν που μπορούσα να διαχειριστώ παράλληλα με τις τρέχουσες υποχρεώσεις μου. Έγινε πραγματικά κουραστικό. Κι ένας ακόμη λόγος ήταν ο εκπαιδευτής... δεν ξέρω αλλά δεν κατάφερε να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον... περίμενα το περιεχόμενο των μαθημάτων να είναι πιο ενδιαφέρον».

Σ12: «Αποφάσισα να εγκαταλείψω γιατί ο ρυθμός των μαθημάτων και η ανάγκη τήρησης των προθεσμιών, ενώ δούλευα με πλήρες ωράριο, απλά δεν ταίριαζαν με το πρόγραμμά μου και δυσκολευόμουν να τα καταφέρω όλα».

Η ένταση των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των συχνών προθεσμιών και του σημαντικού όγκου μαθημάτων, αύξησε τη δυσκολία διατήρησης της ισορροπίας. Πολλοί θεωρούσαν πρόκληση να συμβαδίζουν με το ρυθμό των μαθημάτων, ενώ παράλληλα διαχειρίζονταν τις κύριες υποχρεώσεις τους. Όπως σημείωσε ένας άλλος συμμετέχων:

Σ2: «Βρήκα δύσκολο να συνδυάσω το πρόγραμμα με την εργασία μου πλήρους απασχόλησης και τις οικογενειακές μου υποχρεώσεις. Η απαιτούμενη χρονική δέσμευση ήταν σημαντική και έπρεπε να βάλω προτεραιότητες στην επαγγελματική και προσωπική μου ζωή. Οι υποχρεώσεις στο σπίτι ως εργαζόμενη μητέρα δεν μου αφήνουν ελεύθερο χρόνο για άλλες δραστηριότητες».

Σ16: «Δεν είχα το χρόνο να το παρακολουθήσω. Όταν ξεκίνησα δεν είχα καταλάβει ότι θα έπρεπε να αφιερώνω καθημερινά τόσες ώρες».

Η έλλειψη επαρκούς υποστήριξης ήταν επίσης ένας παράγοντας που συνέβαλε στη διακοπή. Ορισμένοι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι το πρόγραμμα δεν παρείχε αρκετή βοήθεια για την αποτελεσματική διαχείριση του φόρτου εργασίας τους.

Σ3: «Δεν το σκέφτηκα πολύ, δεν είχα χρόνο και συνήθως ξεχνούσα να μπω στα μαθήματα που ήταν διαδικτυακά. Είχε πολλές ώρες σύγχρονη τηλεκπαίδευση και οι απαιτήσεις της εργασίας μου δεν μου έδιναν τον χρόνο να συμμετέχω».

Σ4: «[...] Δεν πρόλαβα να καλύψω τις ώρες της ασύγχρονης εκπαίδευσης. Επίσης, από το ΚΕΚ δεν με ενημέρωσαν εγκαίρως για τις ώρες που δεν είχα καλύψει και δεν προλάβαινα τις προθεσμίες».

Αυτή η έλλειψη υποστήριξης επιδείνωσε τη δυσκολία εξισορρόπησης της κατάρτισης με τις άλλες υποχρεώσεις τους. Για παράδειγμα, ένας συμμετέχων ανέφερε:

Σ7: «Αποφάσισα να διακόψω επειδή το περιεχόμενο των μαθημάτων δεν κάλυψε τις προσδοκίες μου. Οι εκπαιδευτές δεν κατάφεραν να κεντρίσουν άτομα τα οποία δεν είχαν εμπειρία στον κλάδο... Επίσης, τα μαθήματα έπρεπε να ολοκληρωθούν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα που σε συνδυασμό με τις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις ήταν αδύνατο να μου επιτρέψουν να το ολοκληρώσω με επιτυχία».

Η αποτελεσματική καθοδήγηση και η υποστήριξη από τους εκπαιδευτές και το διοικητικό προσωπικό των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης είναι ζωτικής σημασίας για να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των επαγγελματικών προγραμμάτων και να παραμείνουν παρακινημένοι να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους. Όταν, όμως, οι εκπαιδευτικοί αποτυγχάνουν να παρέχουν την απαραίτητη καθοδήγηση και υποστήριξη, οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να αισθάνονται χαμένοι, αποθαρρημένοι και τελικά να αποφασίσουν να διακόψουν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

Σ8: *«Δεν φανταζόμουν ότι είναι τόσο απαιτητικό. Οι ώρες παρακολούθησης ήταν πολλές και από το ΚΕΚ δεν είχα τη σωστή καθοδήγηση. Επίσης, ο εκπαιδευτής δεν κατάφερε να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον.... Το περιεχόμενο των μαθημάτων δεν ήταν αυτό που περίμενα».*

Ένας επιπλέον παράγοντας ο οποίος συνέβαλε στη διακοπή της συμμετοχής σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, αποτέλεσε η πανδημία COVID-19. Εισήγαγε απροσδόκητες προκλήσεις, οι οποίες περιέπλεξαν περαιτέρω την ικανότητα των συμμετεχόντων να συμβαδίζουν με τα μαθήματά τους. Η ξαφνική μετατόπιση σε απομακρυσμένη εργασία και οι αυξημένες ευθύνες στο σπίτι προσέθεσαν ένα ακόμη επίπεδο δυσκολίας, όπως σημείωσε ένας ερωτώμενος:

Σ5: *«Επιπλέον, η πανδημία COVID-19 είχε σημαντικό αντίκτυπο. Η ξαφνική μετατόπιση στην εξ αποστάσεως εργασία και οι πρόσθετες ευθύνες στο σπίτι έκαναν ακόμη πιο δύσκολη τη διαχείριση των απαιτήσεων του προγράμματος».*

Από τις παραπάνω δηλώσεις προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις λόγω των υψηλών χρονικών δεσμεύσεων, των έντονων απαιτήσεων του προγράμματος και της έλλειψης επαρκούς υποστήριξης. Όλοι οι προαναφερθέντες παράγοντες οδήγησαν, τελικά, στην απόφαση οι συνεντευξιαζόμενοι να εγκαταλείψουν το πρόγραμμα, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τους Yoonyoung και συν. (2013) και Παραϊοαννου και συν. (2018).

3.4. Μελλοντικές προτιμήσεις για επαγγελματική κατάρτιση

Η ανατροφοδότηση σχετικά με τις μελλοντικές προτιμήσεις για τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης υπογραμμίζει την έντονη ζήτηση για ευελιξία, υποστήριξη και διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν διάφορους βασικούς τομείς, στους οποίους θα έδιναν προτεραιότητα, για να βελτιώσουν την εμπειρία και την επιτυχία τους σε μελλοντικές προσπάθειες κατάρτισης. Ένα σημαντικό θέμα στις απαντήσεις φάνηκε πως αναδείχθηκε η ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία στον προγραμματισμό. Πιο συγκεκριμένα, πολλοί συμμετέχοντες εξέφρασαν σαφή προτίμηση για προγράμματα που προσφέρουν ρυθμιζόμενα ωράρια, για να προσαρμόζονται καλύτερα στην πολυάσχολη ζωή τους. Αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης, απογευματινών μαθημάτων ή αρθρωτών μορφών. Όπως σημείωσε ένας ερωτώμενος:

Σ1: *«Αν επρόκειτο να συμμετάσχω σε ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης στο μέλλον, θα ήθελα να διασφαλίσω διάφορα πράγματα. Σίγουρα πιο ευέλικτο ωράριο, ήταν αρκετά δύσκολο να παρακολουθήσω τα υποχρεωτικά μαθήματα. Λαμβάνοντας υπόψη τις ευθύνες μου ως επαγγελματία και γονέας, η ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου μου είναι σημαντική. Σαν αντικείμενο με ενδιέφερε πολύ καθώς η διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ένας τομέας που σχετίζεται με την επιχείρησή μου».*

Σ9: *«Στο μέλλον, θα επιδίωκα ένα πρόγραμμα που θα προσφέρει πιο ευέλικτες επιλογές προγραμματισμού ή μια σπονδυλωτή προσέγγιση, που θα μου επέτρεπε να συνδυάσω καλύτερα τα μαθήματα με τις επαγγελματικές και προσωπικές μου υποχρεώσεις».*

Σ10: *«Θα έψαχνα για ένα πρόγραμμα που προσφέρει ευέλικτο χρονοδιάγραμμα. Κάτι που θα μου επιτρέψει να προσαρμόζω τα μαθήματα στο πολυάσχολο πρόγραμμα και την προσωπική μου ζωή. Νομίζω ότι ο φορέας που το υλοποίησε ήθελε να το τρέξει πολύ γρήγορα... έπρεπε να αφιερώνεις καθημερινά αρκετές ώρες».*

Σ12: *«Στο μέλλον, αν αναλάμβανα ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, θα ήθελα να βεβαιωθώ ότι προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία. Για παράδειγμα, η ύπαρξη επιλογών για μελέτη με μερική απασχόληση και περισσότερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές θα διευκόλυνε την προσαρμογή της παρακολούθησης στο πολυάσχολο εργασιακό μου πρόγραμμα».*

Σ15: «Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν πιο ευέλικτα ωράρια. Είναι αδύνατον για έναν εργαζόμενο να παρακολουθεί καθημερινά τέσσερις ώρες εκτός του ωραρίου εργασίας του».

Αυτή η επιθυμία για ευελιξία απορρέει από την πρόκληση της εξισορρόπησης των επαγγελματικών ευθυνών, των προσωπικών υποχρεώσεων και των απαιτήσεων της επαγγελματικής κατάρτισης. Επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να διαχειριστούν τη μάθησή τους γύρω από τις υπάρχουσες υποχρεώσεις τους, τα προγράμματα μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την προσβασιμότητα και τη συμμετοχή.

Σ13: «Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία. Η ύπαρξη καλύτερης υποστήριξης που θα με βοηθούσε να διαχειριστώ τα μαθήματα με τις προσωπικές και επαγγελματικές μου υποχρεώσεις θα με διευκόλυνε. Επίσης θα ήθελα και το επίπεδο των συμμετεχόντων να είναι παρόμοιο.. ίσως θα πρέπει να γίνεται από τον φορέα μια καλύτερη διαχείριση των μαθητευόμενων και ομαδοποίηση ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο».

Σ14: «Στο μέλλον, θα ήθελα να βρω ένα πρόγραμμα που να είναι πιο ευέλικτο, ίσως με λιγότερες ώρες απασχόλησης και απαιτήσεων. Και σίγουρα το περιεχόμενο του να μου παρέχει καινούριες γνώσεις στον τομέα μου».

Ένας άλλος κρίσιμος τομέας εστίασης είναι η παροχή επαρκούς υποστήριξης και πόρων. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν συχνά τη σημασία της ύπαρξης σαφών δομών υποστήριξης, όπως καθοδήγηση για την εξισορρόπηση των μαθημάτων με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υλικό, μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις και πρόσθετους πόρους που επιτρέπουν στους σπουδαστές να μελετούν με το δικό τους ρυθμό. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα μαθησιακό περιβάλλον όπου οι συμμετέχοντες θα αισθάνονται ότι υποστηρίζονται και θα μπορούν να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις εργασίες τους χωρίς πρόσθετο άγχος.

Σ7: «Θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν σαφείς δομές υποστήριξης, όπως καθοδήγηση αλλά και βοήθεια για την εξισορρόπηση των μαθημάτων με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις».

Σ11: «Στο μέλλον, θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν περισσότερη υποστήριξη. Για παράδειγμα, η πρόσβαση σε διαδικτυακό υλικό και μαγνητοσκοπημένες συνεδρίες θα μου επέτρεπε να μελετώ με το δικό μου ρυθμό, και η ύπαρξη συχνότερων ελέγχων ή καθοδήγησης θα με βοηθούσε».

Η αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος με τη βελτίωση των συστημάτων επικοινωνίας και υποστήριξης δασκάλου-μαθητή ή κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης - μαθητή θα μπορούσε ενδεχομένως να συμβάλει στη μείωση των ποσοστών διαρροής στα επαγγελματικά προγράμματα.

Σ6: «Θα ήθελα σίγουρα οι εκπαιδευτές και οι εργαζόμενοι του ΚΕΚ να με ενημερώσουν αναλυτικότερα για τις υποχρεώσεις του προγράμματος. Ακόμη να είναι πιο ευέλικτη η παρακολούθηση... ίσως όχι τόσο συχνά τα μαθήματα».

Σ8: «Θα ήθελα να μου διασφαλίζει καλύτερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές και τα άτομα του ΚΕΚ, και πιο ευέλικτο πρόγραμμα για να μπορώ να το συνδυάσω με τις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις».

Οι συμμετέχοντες τόνισαν, επίσης, την ανάγκη για έναν πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας. Πολλοί θεώρησαν την ένταση και τον όγκο των μαθημάτων σε προηγούμενα προγράμματα συντριπτική. Μια βασική προτίμηση για τα μελλοντικά προγράμματα είναι η μείωση του φόρτου εργασίας ή μια πιο ευέλικτη προσέγγιση των προθεσμιών. Ένας ερωτώμενος χαρακτηριστικά αναφέρει:

Σ2: «Θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα που προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, όπως διαδικτυακές ενότητες ή μαθήματα το Σαββατοκύριακο, ώστε να μπορώ να διαχειρίζομαι καλύτερα τον χρόνο μου».

Σ3: «Στο μέλλον, θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα με μεγαλύτερη ευελιξία στο ωράριο και λιγότερων απαιτήσεων. Αυτό θα με βοηθούσε να διαχειρίζομαι αποτελεσματικότερα το χρόνο μου».

Σ16: «Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν ευέλικτο ωράριο, και πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασιών».

Με την προσαρμογή του φόρτου εργασίας και την παροχή επιλογών για παράταση των προθεσμιών, τα προγράμματα μπορούν να προσαρμόζονται καλύτερα στα διαφορετικά προγράμματα και τις πιέσεις που αντιμετωπίζουν οι συμμετέχοντες.

Σ4: «Θα ήθελα να διασφαλίσω ότι το πρόγραμμα θα προσφέρει πιο ευέλικτες επιλογές προγραμματισμού. Θα έψαχνα για ένα πρόγραμμα με πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας και λιγότερες προσωπικές απαιτήσεις. Για παράδειγμα, αν το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργασίες θα ήταν χρήσιμο να μπορούν να ολοκληρωθούν με πιο ευέλικτες προθεσμίες. Θα ήταν επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα παρέχει σαφείς, προσβάσιμους πόρους και υποστήριξη».

Η συνάφεια του εκπαιδευτικού περιεχομένου με τις εφαρμογές του πραγματικού κόσμου ήταν ένας άλλος σημαντικός παράγοντας για τις μελλοντικές προτιμήσεις των προγραμμάτων. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την επιθυμία τους για προγράμματα που προσφέρουν πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες άμεσα εφαρμόσιμες στα επαγγελματικά τους πλαίσια. Για παράδειγμα, ένας συμμετέχων σημείωσε:

Σ5: «Επίσης, θα εξασφάλιζα ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές των δεξιοτήτων που διδάσκονται, οι οποίες θα βελτίωναν τη μαθησιακή εμπειρία».

Αυτή η εστίαση στις πρακτικές εφαρμογές διασφαλίζει ότι η κατάρτιση δεν είναι μόνο θεωρητικά ορθή, αλλά και χρήσιμη σε πραγματικά σενάρια, ενισχύοντας έτσι την αξία του προγράμματος για τους συμμετέχοντες. Όταν οι εκπαιδευόμενοι αντιλαμβάνονται ότι οι γνώσεις και οι δεξιότητες, οι οποίες αποκτώνται από ένα επαγγελματικό πρόγραμμα ισχύουν άμεσα για σενάρια του πραγματικού κόσμου και ευκαιρίες εργασίας, είναι πιο πιθανό να δεσμευτούν και να παρακινηθούν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους. Τα προγράμματα που γεφυρώνουν αποτελεσματικά το χάσμα μεταξύ της θεωρητικής μάθησης και της πρακτικής εφαρμογής εκτιμώνται ιδιαίτερα από τους εκπαιδευόμενους που επιδιώκουν να αποκτήσουν δεξιότητες, οι οποίες μπορούν να μεταφερθούν άμεσα στην επιθυμητή επαγγελματική τους

πορεία. Δίνοντας έμφαση στην πρακτική συνάφεια του εκπαιδευτικού περιεχομένου, τα επαγγελματικά προγράμματα μπορούν να ενισχύσουν την ικανοποίηση των εκπαιδευομένων, συμβάλλοντας τελικά στην επιτυχία τόσο των εκπαιδευομένων όσο και των ίδιων των προγραμμάτων.

Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν επίσης την ανάγκη τα προγράμματα να μπορούν να προσαρμόζονται σε απρόβλεπτες προκλήσεις, όπως αυτές που παρουσιάζει η πανδημία COVID-19. Τα μελλοντικά προγράμματα κατάρτισης θα πρέπει να ενσωματώνουν διατάξεις για απροσδόκητες διαταραχές, προσφέροντας επιλογές, όπως παραταθείσες προθεσμίες ή πρόσθετους πόρους, για να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να διαχειριστούν τη μάθησή τους εν μέσω εξωτερικών πιέσεων. Αυτή η προσαρμοστικότητα διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες μπορούν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους χωρίς αδικαιολόγητες δυσκολίες, ανεξάρτητα από τις εξωτερικές συνθήκες.

Σ5: *«Στο μέλλον, θα ήταν σημαντικό το πρόγραμμα να προσφέρει υποστήριξη στους συμμετέχοντες που μπορεί να αντιμετωπίσουν απροσδόκητες προκλήσεις, όπως αυτές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Για παράδειγμα, η παράταση των προθεσμιών θα μπορούσε να κάνει σημαντική διαφορά. Επίσης, θα εξασφάλιζα ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές των δεξιοτήτων που διδάσκονται, οι οποίες θα βελτιώναν τη μαθησιακή εμπειρία. Ήταν αρκετά δύσκολο να αφομοιώσω την θεωρία καθώς δεν είχα προηγούμενες γνώσεις...»*

Η ενσωμάτωση της διαδικτυακής και της δια ζώσης μάθησης ήταν επίσης ένα επαναλαμβανόμενο θέμα. Πολλοί συμμετέχοντες εξέφρασαν την προτίμησή τους για προγράμματα που προσφέρουν ένα μείγμα και των δύο τρόπων, επιτρέποντάς τους να επωφεληθούν από την ευελιξία της διαδικτυακής μάθησης, ενώ παράλληλα εξακολουθούν να συμμετέχουν σε πολύτιμες αλληλεπιδράσεις πρόσωπο με πρόσωπο. Αυτή η υβριδική προσέγγιση μπορεί να ανταποκριθεί σε διαφορετικά στυλ μάθησης και χρονοδιαγράμματα, διευκολύνοντας τους συμμετέχοντες να ασχοληθούν με το υλικό και να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους με επιτυχία. Μερικοί από τους συμμετέχοντες δήλωσαν τα εξής:

Σ2: *«Θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα που προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, όπως διαδικτυακές ενότητες ή μαθήματα το Σαββατοκύριακο, ώστε να μπορώ να διαχειρίζομαι καλύτερα τον χρόνο μου».*

Σ5: «Στο μέλλον, θα ήταν σημαντικό το πρόγραμμα να προσφέρει υποστήριξη στους συμμετέχοντες που μπορεί να αντιμετωπίσουν απροσδόκητες προκλήσεις, όπως αυτές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Για παράδειγμα, η παράταση των προθεσμιών θα μπορούσε να κάνει σημαντική διαφορά. Επίσης, θα εξασφάλιζα ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές των δεξιοτήτων που διδάσκονται, οι οποίες θα βελτίωναν τη μαθησιακή εμπειρία. Ήταν αρκετά δύσκολο να αφομοιώσω την θεωρία καθώς δεν είχα προηγούμενες γνώσεις...».

Σ11: «Στο μέλλον, θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν περισσότερη υποστήριξη. Για παράδειγμα, η πρόσβαση σε διαδικτυακό υλικό και μαγνητοσκοπημένες συνεδρίες θα μου επέτρεπε να μελετώ με το δικό μου ρυθμό, και η ύπαρξη συχνότερων ελέγχων ή καθοδήγησης θα με βοηθούσε».

Από τις παραπάνω δηλώσεις των συνεντευξιζόμενων φαίνεται ότι υπάρχει ανάγκη στα άτομα, τα οποία αναζητούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και να συνδράμουν στην επαγγελματική εξέλιξη των συμμετεχόντων υποστηρίζοντάς τους ολόπλευρα. Σημαντικό αίτημα και κριτήριο μελλοντικής επιλογής τέτοιων προγραμμάτων συνιστά για εκείνους και η ευελιξία, η υποστήριξη και η δυνατότητα υβριδικής παρακολούθησης των προγραμμάτων αυτών, δεδομένης της ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας και των μέσων πληροφοριών και επικοινωνίας.

3.5. Αντιλήψεις για την επαγγελματική κατάρτιση

Οι αντιλήψεις των συμμετεχόντων για τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης αποκαλύπτουν μια ευρεία συναίνεση σχετικά με την αξία τους στην ανάπτυξη της σταδιοδρομίας. Τα προγράμματα αυτά θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων και εξειδικευμένων γνώσεων, οι οποίες ωφελούν άμεσα την επαγγελματική ανάπτυξη. Ωστόσο, υπάρχουν διαφοροποιημένες απόψεις σχετικά με τον βαθμό, στον οποίο τα προγράμματα αυτά μπορούν να ενσωματωθούν στην πολυάσχολη ζωή των επαγγελματιών, αναδεικνύοντας τόσο τα δυνατά τους σημεία, όσο και τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης.

Το κυρίαρχο θέμα σε όλες τις απαντήσεις είναι η αναγνώριση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ως ιδιαίτερα ωφέλιμων για την επαγγελματική ανάπτυξη. Οι συμμετέχοντες συμφωνούν ομοιόμορφα ότι τα προγράμματα αυτά παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις, οι οποίες είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία τους. Όπως διατύπωσαν κάποιοι από τους ερωτώμενους:

Σ1: «Ναι, σίγουρα μπορεί να είναι ωφέλιμο για την επαγγελματική εξέλιξη ενός εργαζομένου. Τον βοηθούν να παραμένει ανταγωνιστικός στην αγορά εργασίας».

Σ4: « [...] Παρέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις που μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στην επαγγελματική ανάπτυξη και την επαγγελματική ανέλιξη. [...]».

Σ10: «Ναι, σίγουρα. Προσφέρουν πρακτικές, πρακτικές δεξιότητες και γνώσεις που μπορείς να χρησιμοποιήσεις άμεσα στην εργασία σου».

Σ11: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων και στην απόκτηση γνώσεων που μπορούν να είναι πολύ χρήσιμες για την επαγγελματική ανάπτυξη».

Σ12: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ χρήσιμα. Αρκεί να είναι σχετικά με τον κλάδο εργασίας του συμμετέχοντα και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ13: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Προσφέρουν εξειδικευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν την επαγγελματική ανάπτυξη. [...]».

Η άποψη αυτή επαναλαμβάνεται από πολλούς συμμετέχοντες που τονίζουν τον πρακτικό χαρακτήρα της κατάρτισης, σημειώνοντας ότι τους βοηθά να παραμένουν ενήμεροι για τις τάσεις και τις τεχνολογίες του κλάδου.

Σ3: «Ναι, σίγουρα. Μπορούν να παρέχουν στοχευμένη τεχνογνωσία που μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες να προωθήσουν την καριέρα τους και να παραμείνουν ενημερωμένοι με τις τελευταίες τάσεις και τεχνολογίες στον τομέα τους. Αρκεί να υπάρξει καλύτερη οργάνωση και

ίσως και κάποιες προϋποθέσεις συμμετοχής , ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν κάποια σχέση με το αντικείμενο ή τουλάχιστον να έχουν το ίδιο επίπεδο γνώσεων».

Σ5: «Απολύτως. Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύτιμα για την επαγγελματική ανάπτυξη. Όμως νομίζω πρέπει να επανασχεδιαστεί το περιεχόμενο και ο τρόπος που υλοποιούνται».

Σ6: «Ναι, σίγουρα πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι ωφέλιμα. Παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και στο να παραμένει ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας. Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενο τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ12: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ χρήσιμα. Αρκεί να είναι σχετικά με τον κλάδο εργασίας του συμμετέχοντα και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ14: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη. Στην εποχή μας πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να εξελίσσει τα προσόντα του για να παραμένει ενεργός στην αγορά εργασίας».

Σ15: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ ωφέλιμα. Μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της σταδιοδρομίας του ατόμου».

Κοινή συνισταμένη των απαντήσεων είναι η εκτίμηση για τον εξειδικευμένο και πρακτικό χαρακτήρα της επαγγελματικής κατάρτισης. Πολλοί συμμετέχοντες υπογράμμισαν ότι οι δεξιότητες, τις οποίες μαθαίνουν μέσω αυτών των προγραμμάτων, δεν είναι μόνο θεωρητικές, αλλά είναι άμεσα εφαρμόσιμες στην εργασία τους.

Σ10: «Ναι, σίγουρα. Προσφέρουν πρακτικές, πρακτικές δεξιότητες και γνώσεις που μπορείς να χρησιμοποιήσεις άμεσα στην εργασία σου».

Σ13: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Προσφέρουν εξειδικευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν την επαγγελματική ανάπτυξη. Τις

περισσότερες φορές βέβαια τα προγράμματα αυτά δεν είναι επιδοτούμενα αλλά πρέπει για να τα παρακολουθήσεις να καταβάλεις χρηματικό αντίτιμο».

Αυτή η πρακτική προσέγγιση θεωρείται βασικό πλεονέκτημα, με τους συμμετέχοντες να σημειώνουν ότι τα προγράμματα αυτά προσφέρουν γνώσεις και δεξιότητες προσαρμοσμένες στους συγκεκριμένους ρόλους τους. Αυτή η εστίαση στις πρακτικές εφαρμογές διασφαλίζει ότι οι δεξιότητες που αποκτώνται είναι άμεσα χρήσιμες, ενισχύοντας τη σημασία και τον αντίκτυπό τους.

Σ13: *«Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Προσφέρουν εξειδικευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν την επαγγελματική ανάπτυξη. [...]».*

Σ14: *«Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη. Στην εποχή μας πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να εξελίξει τα προσόντα του για να παραμένει ενεργός στην αγορά εργασίας».*

Σ15: *«Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ ωφέλιμα. Μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της σταδιοδρομίας του ατόμου».*

Παρά τη γενική θετική άποψη για τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, μια επαναλαμβανόμενη ανησυχία είναι η πρόκληση της ενσωμάτωσης αυτών των προγραμμάτων στην πολυάσχολη επαγγελματική και προσωπική ζωή. Πολλοί συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανάγκη για πιο ευέλικτες επιλογές μάθησης, ώστε να εξισορροπήσουν καλύτερα την εκπαίδευσή τους με την εργασία και τις οικογενειακές υποχρεώσεις. Αυτό αναδεικνύει έναν κρίσιμο τομέα, στον οποίο τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης θα μπορούσαν να βελτιωθούν για την καλύτερη υποστήριξη των συμμετεχόντων τους. Για παράδειγμα, ένας ερωτώμενος ανέφερε:

Σ6: *« [...] Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενό τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας».*

Σ9: « [...]. Ωστόσο, για πολυάσχολους επαγγελματίες, όπως εγώ, η ύπαρξη πιο ευέλικτων επιλογών μάθησης θα βελτίωνε σημαντικά την ικανότητα εξισορρόπησης της εκπαίδευσης με την εργασία και τις προσωπικές ευθύνες».

Σ12: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ χρήσιμα. Αρκεί να είναι σχετικά με τον κλάδο εργασίας του συμμετέχοντα και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ16: «Εάν γίνονται όπως αυτό που παρακολούθησα όχι. Νομίζω ότι και το περιεχόμενο και η δομή των προγραμμάτων δεν ακολουθούν την αγορά εργασίας».

Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν, επίσης, τη σημασία της υποστήριξης και της προσαρμοστικότητας στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Πρότειναν ότι τα προγράμματα θα πρέπει να προσφέρουν περισσότερους πόρους και καθοδήγηση στους μαθητευόμενους, για να βοηθήσουν στη διαχείριση των απαιτήσεων τόσο της εργασίας όσο και της κατάρτισης. Η ανάγκη για μια τέτοια υποστήριξη αντανάκλα τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες, οι οποίοι πρέπει να συνδυάζουν πολλαπλές ευθύνες και απροσδόκητες διακοπές, ενώ παράλληλα συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους.

Σ2: «Θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα που προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, όπως διαδικτυακές ενότητες ή μαθήματα το Σαββατοκύριακο, ώστε να μπορώ να διαχειρίζομαι καλύτερα τον χρόνο μου».

Σ5: «Στο μέλλον, θα ήταν σημαντικό το πρόγραμμα να προσφέρει υποστήριξη στους συμμετέχοντες που μπορεί να αντιμετωπίσουν απροσδόκητες προκλήσεις, όπως αυτές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Για παράδειγμα, η παράταση των προθεσμιών θα μπορούσε να κάνει σημαντική διαφορά».

Σ7: «Θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν σαφείς δομές υποστήριξης, όπως καθοδήγηση αλλά και βοήθεια για την εξισορρόπηση των μαθημάτων με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις».

Σ11: «Για παράδειγμα, η πρόσβαση σε διαδικτυακό υλικό και μαγνητοσκοπημένες συνεδρίες θα μου επέτρεπε να μελετώ με το δικό μου ρυθμό, και η ύπαρξη συχνότερων ελέγχων ή καθοδήγησης θα με βοηθούσε».

Ο αντίκτυπος της επαγγελματικής κατάρτισης στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας είναι ένα άλλο βασικό θέμα. Οι συμμετέχοντες θεωρούν γενικά ότι τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν καθοριστικά στην ενίσχυση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων και στην παρακολούθηση των αλλαγών στον κλάδο. Όπως το έθεσε ένας ερωτώμενος:

Σ4: « [...], καθώς πίστευα ότι θα μπορούσε να ανοίξει νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας σ ένα νέο κλάδο».

Σ6: « [...]. Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενο τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ7: «Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα μου παρείχε πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να μου ανοίξουν νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή να με βοηθήσουν σε μια πιθανή αλλαγή σταδιοδρομίας. Σίγουρα το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο ήταν ένα σημαντικό κριτήριο στην απόφασή μου να συμμετέχω».

Σ8: «Σκέφτηκα θα αποκτούσα γνώσεις σε έναν κλάδο που δεν είχα ασχοληθεί στο παρελθόν. Ενδεχομένως στο μέλλον η πιστοποίηση να μου ήταν χρήσιμη».

Σ14: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη. Στην εποχή μας πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να εξελίσει τα προσόντα του για να παραμένει ενεργός στην αγορά εργασίας».

Η προοπτική αυτή υπογραμμίζει την αξία της επαγγελματικής κατάρτισης όχι μόνο για τη βελτίωση των δεξιοτήτων, οι οποίες αφορούν συγκεκριμένες θέσεις εργασίας, αλλά και για την υποστήριξη της ευρύτερης επαγγελματικής ανέλιξης.

Σ1: «Ναι, σίγουρα μπορεί να είναι ωφέλιμο για την επαγγελματική εξέλιξη ενός εργαζομένου. Τον βοηθούν να παραμένει ανταγωνιστικός στην αγορά εργασίας».

Σ2: «Απολύτως. Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι αποτελεσματικά, καθώς παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και γνώσεις που είναι ειδικά προσαρμοσμένες για την προώθηση της καριέρας κάποιου».

Σ3: «Ναι, σίγουρα. Μπορούν να παρέχουν στοχευμένη τεχνογνωσία που μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες να προωθήσουν την καριέρα τους και να παραμείνουν ενημερωμένοι με τις τελευταίες τάσεις και τεχνολογίες στον τομέα τους. [...]».

Σ4: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Παρέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις που μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στην επαγγελματική ανάπτυξη και την επαγγελματική ανέλιξη».

Σ6: «Ναι, σίγουρα πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι ωφέλιμα. Παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και στο να παραμένει ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας. Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενο τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας».

Σ9: «Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη και να βοηθήσουν τα άτομα να παραμείνουν ενήμερα με τις τάσεις του κλάδου. Πιστεύω ότι η επαγγελματική κατάρτιση είναι απαραίτητη για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη».

Σ11: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων και στην απόκτηση γνώσεων που μπορούν να είναι πολύ χρήσιμες για την επαγγελματική ανάπτυξη».

Η ανατροφοδότηση υποδεικνύει την έντονη επιθυμία των συμμετεχόντων τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης να προσφέρουν σε εκείνους πιο ευέλικτες επιλογές προγραμματισμού και μειωμένο φόρτο εργασίας, ώστε να ανταποκρίνονται στις ποικίλες ανάγκες τους. Η έκκληση για προγράμματα με «πιο ευέλικτο ωράριο και πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας» είναι διαδεδομένη.

Σ1: «[...] Σίγουρα πιο ευέλικτο ωράριο, ήταν αρκετά δύσκολο να παρακολουθήσω τα υποχρεωτικά μαθήματα. [...]».

Σ2: «Θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα που προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, όπως διαδικτυακές ενότητες ή μαθήματα το Σαββατοκύριακο, ώστε να μπορώ να διαχειρίζομαι καλύτερα τον χρόνο μου».

Σ3: «Στο μέλλον, θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα με μεγαλύτερη ευελιξία στο ωράριο και λιγότερων απαιτήσεων. Αυτό θα με βοηθούσε να διαχειρίζομαι αποτελεσματικότερα το χρόνο μου».

Σ9: « [...]. Ωστόσο, για πολυάσχολους επαγγελματίες, όπως εγώ, η ύπαρξη πιο ευέλικτων επιλογών μάθησης θα βελτίωνε σημαντικά την ικανότητα εξισορρόπησης της εκπαίδευσης με την εργασία και τις προσωπικές ευθύνες».

Σ10: «Θα έψαχνα για ένα πρόγραμμα που προσφέρει ευέλικτο χρονοδιάγραμμα. Κάτι που θα μου επιτρέψει να προσαρμόζω τα μαθήματα στο πολυάσχολο πρόγραμμα και την προσωπική μου ζωή».

Σ12: «Στο μέλλον, αν αναλάμβανα ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, θα ήθελα να βεβαιωθώ ότι προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία. Για παράδειγμα, η ύπαρξη επιλογών για μελέτη με μερική απασχόληση και περισσότερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές θα διευκόλυνε την προσαρμογή της παρακολούθησης στο πολυάσχολο εργασιακό μου πρόγραμμα».

Σ13: «Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία. Η ύπαρξη καλύτερης υποστήριξης που θα με βοηθούσε να διαχειριστώ τα μαθήματα με τις προσωπικές και επαγγελματικές μου υποχρεώσεις θα με διευκόλυνε».

Σ14: «Στο μέλλον, θα ήθελα να βρω ένα πρόγραμμα που να είναι πιο ευέλικτο, ίσως με λιγότερες ώρες απασχόλησης και απαιτήσεων».

Σ16: «Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν ευέλικτο ωράριο, και πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασιών».

Η ανατροφοδότηση αυτή υποδηλώνει ότι, ενώ τα οφέλη της επαγγελματικής κατάρτισης είναι καλά αξιολογημένα, η δομή και η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων θα μπορούσαν να βελτιωθούν ώστε να ευθυγραμμιστούν καλύτερα με το πρόγραμμα και τις ευθύνες των συμμετεχόντων.

Σ7: «Με τον τρόπο που διεξάγονται σήμερα όχι. Πιστεύω ότι τα προγράμματα που πρέπει να πληρώσεις για να παρακολουθήσεις παρέχουν πολύ υψηλότερο επίπεδο γνώσεων. Τα συγκεκριμένα προγράμματα που είναι επιδοτούμενα νομίζω πως δεν έχουν σχεδιαστεί σωστά... θα έπρεπε να γίνεται πιο προσεχτική επιλογή των συμμετεχόντων και το γνωστικό αντικείμενο να ανταποκρίνεται στο επίπεδο τους».

Σ8: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύτιμα για την επαγγελματική ανάπτυξη. Τα επιδοτούμενα βέβαια όπως αυτό που παρακολούθησα θεωρώ ότι θα έπρεπε να έχουν άλλη δομή... χμ... ίσως και πιο αυστηρά κριτήρια συμμετοχής..»

Οι συμμετέχοντες τόνισαν επίσης τη σημασία της συνάφειας με τον πραγματικό κόσμο στην επαγγελματική κατάρτιση. Εξέφρασαν την προτίμησή τους για προγράμματα που περιλαμβάνουν πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στην εργασία τους. Αυτή η εστίαση στις πραγματικές εφαρμογές θεωρείται ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι η κατάρτιση δεν είναι μόνο θεωρητικά ορθή, αλλά και πρακτικά ωφέλιμη. Μερικοί ερωτώμενοι σημείωσαν:

Σ5: « [...]. Επίσης, θα εξασφάλιζα ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές των δεξιοτήτων που διδάσκονται, οι οποίες θα βελτιώναν τη μαθησιακή εμπειρία».

Σ6: «Ναι, σίγουρα πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι ωφέλιμα. Παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και στο να παραμένει ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας».

Σ10: «Ναι, σίγουρα. Προσφέρουν πρακτικές, πρακτικές δεξιότητες και γνώσεις που μπορείς να χρησιμοποιήσεις άμεσα στην εργασία σου».

Σ13: «Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Προσφέρουν εξειδικευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν την επαγγελματική ανάπτυξη. [...]

Ωστόσο, υπάρχει σαφής ανάγκη τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης να ενσωματώνουν μεγαλύτερη ευελιξία, να παρέχουν επαρκή υποστήριξη και να διασφαλίζουν ότι η κατάρτιση είναι διαχειρίσιμη παράλληλα με τις επαγγελματικές και προσωπικές υποχρεώσεις των συμμετεχόντων. Η αντιμετώπιση αυτών των αναγκών θα μπορούσε να ενισχύσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητα της επαγγελματικής κατάρτισης, καθιστώντας την ένα ακόμη πιο ισχυρό εργαλείο για την επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη.

Σ1: *«Αν επρόκειτο να συμμετάσχω σε ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης στο μέλλον, θα ήθελα να διασφαλίσω διάφορα πράγματα. Σίγουρα πιο ευέλικτο ωράριο, ήταν αρκετά δύσκολο να παρακολουθήσω τα υποχρεωτικά μαθήματα. Λαμβάνοντας υπόψη τις ευθύνες μου ως επαγγελματίας και γονέας, η ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου μου είναι σημαντική. Σαν αντικείμενο με ενδιέφερε πολύ καθώς η διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ένας τομέας που σχετίζεται με την επιχείρησή μου».*

Σ4: *« [...] Ίσως θα έπρεπε οι αρμόδιοι φορείς να εξετάσουν την δομή των προγραμμάτων που απευθύνονται σε εργαζόμενους».*

Σ5: *«Απολύτως. Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύτιμα για την επαγγελματική ανάπτυξη. Όμως νομίζω πρέπει να επανασχεδιαστεί το περιεχόμενο και ο τρόπος που υλοποιούνται».*

Σ6: *«Ναι, σίγουρα πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι ωφέλιμα. Παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και στο να παραμένει ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας. Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενο τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας».*

Σ8: *«Θα ήθελα να μου διασφαλίζει καλύτερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές και τα άτομα του ΚΕΚ, και πιο ευέλικτο πρόγραμμα για να μπορώ να το συνδυάσω με τις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις».*

Σ9: *«Πιστεύω ότι η επαγγελματική κατάρτιση είναι απαραίτητη για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη. Ωστόσο, για πολυάσχολους επαγγελματίες, όπως εγώ, η ύπαρξη πιο*

ευέλικτων επιλογών μάθησης θα βελτίωνε σημαντικά την ικανότητα εξισορρόπησης της εκπαίδευσης με την εργασία και τις προσωπικές ευθύνες».

Σ14: *«Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη».*

Σ16: *«Εάν γίνονται όπως αυτό που παρακολούθησα όχι. Νομίζω ότι και το περιεχόμενο και η δομή των προγραμμάτων δεν ακολουθούν την αγορά εργασίας».*

4. Συμπεράσματα- Συζήτηση

Η μελέτη της εγκατάλειψης εκπαιδευομένων από επιδοτούμενα προγράμματα εργαζομένων σε εγκαταστάσεις επαγγελματικής κατάρτισης υπογραμμίζει τη σημασία της αντιμετώπισης των σύνθετων δυσκολιών που σχετίζονται με τη διαρροή σε αυτά τα προγράμματα. Η παρούσα έρευνα φωτίζει τις προκλήσεις της διατήρησης των καταρτιζομένων εξετάζοντας την έννοια της εγκατάλειψης, τη λειτουργία των επιδοτούμενων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και τα βαθύτερα αίτια της εγκατάλειψης. Τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν την επείγουσα απαίτηση για άμεσες δράσεις για τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος. Οι κύριοι λόγοι που συμβάλλουν στα ποσοστά εγκατάλειψης περιλαμβάνουν την υποβαθμισμένη ποιότητα της κατάρτισης, το παρωχημένο πρόγραμμα σπουδών, την ανεπαρκή συμμετοχή και τις αποκλίσεις μεταξύ του περιεχομένου του προγράμματος και των απαιτήσεων της βιομηχανίας. Η απόκτηση μιας ολοκληρωμένης κατανόησης αυτών των στοιχείων είναι απαραίτητη για τη δημιουργία συγκεκριμένων παρεμβάσεων, με τις οποίες θα καθίσταται εφικτό να παρέχεται βοήθεια στους καταρτιζόμενους και να βελτιωθούν τα συνολικά αποτελέσματα του προγράμματος. Επιπλέον, οι γνώσεις, οι οποίες αποκτήθηκαν από τη μελέτη των λόγων που οδηγούν τους μαθητές στην Ελλάδα να εγκαταλείψουν το σχολείο και οι πεποιθήσεις σχετικά με το τι παρακινεί τα άτομα να συμμετάσχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες και αναδεικνύεται, με αυτόν τον τρόπο, η ανάγκη να βρεθούν λύσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος της εγκατάλειψης των σπουδών στα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης.

Η διερεύνηση των αντιλήψεων, των κινήτρων και των προκλήσεων των συμμετεχόντων σχετικά με τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης αποκαλύπτει μια διαφοροποιημένη κατανόηση του ρόλου τους στην επαγγελματική ανάπτυξη. Η συντριπτική συναίνεση υπογραμμίζει την αξία της επαγγελματικής κατάρτισης στην ενίσχυση των πρακτικών δεξιοτήτων και των εξειδικευμένων γνώσεων που είναι απαραίτητες για την επαγγελματική εξέλιξη. Οι συμμετέχοντες αναγνωρίζουν σταθερά τα πρακτικά οφέλη αυτών των προγραμμάτων, εκτιμώντας την εστίασή τους σε πραγματικές εφαρμογές και την ευθυγράμμισή τους με τις ανάγκες της βιομηχανίας.

Τα κίνητρα για την εγγραφή στην επαγγελματική κατάρτιση έχουν τις ρίζες τους στην επιθυμία για προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη. Πολλοί συμμετέχοντες επιδιώκουν να

διευρύνουν τις γνώσεις τους σε τομείς όπως οι ψηφιακές τεχνολογίες και εξειδικευμένα πεδία που σχετίζονται με την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Αυτή η επιδίωξη να παραμείνουν ενήμεροι με τις εξελισσόμενες τάσεις του κλάδου και να ανοίξουν νέους δρόμους σταδιοδρομίας αναδεικνύει τη σημασία της επαγγελματικής κατάρτισης σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας. Οι συμμετέχοντες εκτιμούν τον πρακτικό χαρακτήρα αυτών των προγραμμάτων, τα οποία θεωρούν ζωτικής σημασίας για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων προσόντων τους και τη βελτίωση της επαγγελματικής τους αποτελεσματικότητας.

Παρά τις θετικές απόψεις, διάφορες προκλήσεις αναδεικνύονται ως σημαντικά εμπόδια στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης. Η εξισορρόπηση των απαιτήσεων της κατάρτισης με τις υφιστάμενες επαγγελματικές και προσωπικές υποχρεώσεις αποτελεί σημαντική πρόκληση. Παράλληλα, ο έντονος φόρτος εργασίας, σε συνδυασμό με την ανεπαρκή υποστήριξη, συχνά δυσκολεύει τους συμμετέχοντες να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις τους. Η πανδημία COVID-19 επιδείνωσε περαιτέρω αυτές τις προκλήσεις, αναδεικνύοντας την ανάγκη για πιο ευέλικτες και προσαρμόσιμες επιλογές κατάρτισης σε έκτακτες και μη αναμενόμενες περιστάσεις.

Κοιτάζοντας προς το μέλλον, οι συμμετέχοντες εκφράζουν τη σαφή ανάγκη τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης να ενσωματώνουν μεγαλύτερη ευελιξία, επαρκή υποστήριξη και διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας. Οι προτιμήσεις για ευέλικτο προγραμματισμό, υποστηρικτικές δομές και πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές αντικατοπτρίζουν την επιθυμία για προγράμματα, τα οποία μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις διαφορετικές ανάγκες και συνθήκες ζωής των συμμετεχόντων. Προτιμάται, επίσης, μια υβριδική προσέγγιση που συνδυάζει την ηλεκτρονική και τη δια ζώσης μάθηση, καθώς προσφέρει την ευελιξία που απαιτείται για την πλοήγηση σε πολυάσχολα χρονοδιαγράμματα, διατηρώντας παράλληλα πολύτιμες προσωπικές αλληλεπιδράσεις.

Αυτό το στοιχείο δύναται να αποτελέσει αφορμή για περαιτέρω διερεύνηση των υπαρχουσών δομών στα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και αν εκείνες είναι σε θέση – όπως και τα ίδια τα κέντρα- να προσαρμοστούν με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, με την ραγδαία ανάπτυξη των πληροφοριών και της πολυμεσικής τεχνολογίας. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο σε μελλοντικές έρευνες να διερευνηθούν τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία - συστήνεται να- επιλέγονται οι επιμορφωτές, οι οποίοι πρόκειται να αναλάβουν τη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος στο εκάστοτε πρόγραμμα και την παροχή εκπαιδευτικού υλικού

στους επιμορφούμενους και εάν η επιλογή εκείνων ελέγχεται από ανώτερους φορείς και αρχές του κράτους.

Αυτό το στοιχείο δύναται να αποτελέσει η αφορμή για περαιτέρω διερεύνηση των υπαρχουσών δομών στα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και αν εκείνες είναι σε θέση – όπως και τα ίδια τα κέντρα- να προσαρμοστούν με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, με την ραγδαία ανάπτυξη των πληροφοριών και της πολυμεσικής τεχνολογίας. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο σε μελλοντικές έρευνες να διερευνηθούν τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία - συστήνεται να- επιλέγονται οι επιμορφωτές, οι οποίοι πρόκειται να αναλάβουν τη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος στο εκάστοτε πρόγραμμα και την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους επιμορφούμενους και εάν η επιλογή εκείνων ελέγχεται από ανώτερους φορείς και αρχές του κράτους.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει πως τα επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης δεν αποτελούν αίτιο διαρροής των εκπαιδευόμενων. Ουσιαστικά υπάρχει η ανάγκη για επανεξέταση της συνολικής ίδρυσης και λειτουργίας των υπαρχουσών δομών. Αρχικά, στην περίπτωση που δεν προσαρμόζονται στις ανάγκες των επιμορφουμένων, χρειάζεται να μελετηθεί περισσότερο εάν τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης πληρούν τα κριτήρια, τις προδιαγραφές και τις ανάγκες των συμμετεχόντων, τι χρειάζεται να αλλάξει και αν μπορούν οι δομές αυτές να ενσωματώσουν στη διδασκαλία των προγραμμάτων τις Νέες Τεχνολογίες. Κρίνεται σκόπιμο, ακόμη, να διερευνηθεί περαιτέρω εάν η δομή των επιμορφωτικών προγραμμάτων ανταποκρίνεται στη σύγχρονη και συνεχώς πιο απαιτητική και ανταγωνιστική αγορά εργασίας.

Αναμφίβολα, η ποιότητα των γνώσεων που παρέχονται στους επιμορφούμενους, ο τρόπος παρακολούθησης και οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης τέτοιων προγραμμάτων αποτελούν παράγοντες, πάνω στους οποίους –μπορεί να- στηρίζεται η λειτουργία των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης. Για αυτόν τον λόγο κρίνεται σκόπιμη η επιλογή κατάλληλων, καταρτισμένων, πιστοποιημένων και έμπειρων εκπαιδευτών για τη στελέχωση των κέντρων και η συνεχής και διαμορφωτική αξιολόγηση λειτουργίας των κέντρων αυτών και της διδασκαλίας των εκπαιδευτικών από το κράτος και τους αρμόδιους φορείς. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα οι εκπαιδευόμενοι να συνεχίζουν απρόσκοπτα την παρακολούθηση και συμμετοχή των προγραμμάτων και τελικά να διασφαλιστεί η υψηλή ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης με γνώμονα τις ανάγκες των συμμετεχόντων, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει καίριας σημασίας για τους αρμόδιους και αντικείμενο περαιτέρω έρευνας.

Απώτερος σκοπός όλων των εμπλεκομένων θα αποτελούσε γενικά η προσπάθεια για τον περιορισμό της διαρροής εκπαιδευομένων και η ενίσχυση του θετικού συναισθήματός τους ως προς τη δυνατότητα και την πρόθεση παρακολούθησης τέτοιων προγραμμάτων.

Βιβλιογραφία

Aslanian, C. B. & Brickell, H. M. (1980). *Americans in transition: Life changes as reasons for adult learning*.

Bessey, D. & Backes-Gellner, U. (2015). *Staying Within or Leaving the Apprenticeship System? Revisions of Educational Choices in Apprenticeship Training*. *Jahrbücher Für Nationalökonomie Und Statistik*, 235(6), 539–552. <https://doi.org/10.1515/jbnst-2015-0603>

Böhn, S., & Deutscher, V. (2022). *Dropout from initial vocational training – A meta-synthesis of reasons from the apprentice’s point of view*. *Educational Research Review*, 35, 100414. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2021.100414>

Bryman, A. (2016). *Social Research Methods* (5th Ed.). London: Oxford University Press.

Çal, B. (2015). *Reconciliation of expectancy-valence and expectation-disconfirmation paradigms in investment decisions: Case of Turkish equity investors*. *International Journal of Business and Social Research*, 5(1), 15-32.

Cerda-Navarro, A., Sureda-Negre, J., & Comas-Forgas, R. (2017). *Recommendations for confronting vocational education dropout: a literature review*. *Empirical Research in Vocational Education and Training*, 9(1). <https://doi.org/10.1186/s40461-017-0061-4>

Cully, M., & Curtain, R. (2001). *Reasons for New Apprentices’ Non-Completions*. ERIC. <https://eric.ed.gov/?id=ED460288>

Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2005). *Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research*. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The Sage handbook of qualitative research* (3rd ed., pp. 1–32). Sage Publications Ltd.

Doufexi, T., & Pampouri, A. (2020). *Evaluation of employees’ vocational training programmes and professional development: A case study in Greece*. *Journal of Adult and Continuing Education*, 147797142097972. <https://doi.org/10.1177/1477971420979724>

Eichhorst, W., Rodríguez-Planas, N., Schmidl, R., & Zimmermann, K. F. (2013). *A Roadmap to Vocational Education and Training Systems around the World*. Papers.ssrn.com. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2199793

- Gooderham, P. (1994). *Evolving a framework for the study of dropout*. *International Journal of Lifelong Education*, 13(6), 441-455.
- Gow, K., Warren, C., Anthony, D., & Hinschen, C. (2008). *Retention and intentions to quit among Australian male apprentices*. *Education + Training*, 50(3), 216–230. <https://doi.org/10.1108/00400910810873991>
- Grossoehme, D. H. (2014). *Overview of Qualitative Research*. *Journal of Health Care Chaplaincy*, [online] 20(3), pp.109–122. doi: <https://doi.org/10.1080/08854726.2014.925660>.
- Hall, J. C. (2001). *Retention and wastage in FE and HE*. *The Scottish Council for Research in Education*, 9.
- Jonassen, J. T., & Blondal, K. S. (2005). *Early school leavers and the dropout issue in Europe. Back on track*. Reykjavik: *The Icelandic Leonardo da Vinci National Agency*, 6-9.
- Jonker, E. F. (2006). *School hurts: refrains of hurt and hopelessness in stories about dropping out at a vocational school for care work*. *Journal of Education and Work*, 19(2), 121–140. <https://doi.org/10.1080/13639080600667988>
- Josten, B. T. (2015). *Perspectives of career and technical education pathways and linked learning outcomes for high school graduates* (Doctoral dissertation, San Diego State University).
- Karmel, T., & Mlotkowski, P. (2010). *How Reasons for Not Completing Apprenticeships and Traineeships Change with Duration*. *Occasional Paper*. ERIC. <https://eric.ed.gov/?id=ED508932>
- Koutouzis, M. (2013). *Leakage from adult lifelong learning structures. Research on an obscure problem*.
- Krötz, M., & Deutscher, V. (2021). *Differences in Perception Matter – How Differences in the Perception of Training Quality of Trainees and Trainers Affect Drop-Out in VET*. *Vocations and Learning*. <https://doi.org/10.1007/s12186-021-09263-7>
- Kuczera, M., Field, S., Hoffman, N., & Wolter, S. (2008). *Learning for jobs*. *OECD Reviews of Vocational Education and Training: Sweden*.
- McGivney, V. (2014). *Participation and non-participation: a review of the literature*. *Adult learners, education and training*, 11-30.

- Mieke Van Houtte, & Jannick Demanet. (2015). *Vocational students' intention to drop out in Flanders: The role of teacher beliefs*. *Profesorado, Revista de Currículum Y Formación Del Profesorado*, 19(3), 178–194. <https://revistaseug.ugr.es/index.php/profesorado/article/view/18873>
- Negrini, L., Forsblom, L., Gurtner, J.-L., & Schumann, S. (2016). *Is There a Relationship between Training Quality and Premature Contract Terminations in VET? Vocations and Learning*, 9(3), 361–378. <https://doi.org/10.1007/s12186-016-9158-3>
- OECD. (2010). *Learning for Jobs: Synthesis report of the OECD reviews of vocational education and training*.
- Papaoiannou, V., Anagnou, E., & Vergidis, D. (2016). *Inmates' Adult Education in Greece--A Case Study*. *International Education Studies*, 9(10), 70–82. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1116058>
- Papaoiannou, V., Anagnou, E., & Vergidis, D. (2018). *Adult Inmates' Motivation for Participation in Educational Programs in Greece*. *International Education Studies*, 11(6), 132–144. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1180857>
- Park, J.-H., & Choi, H. J. (2009). *Factors Influencing Adult Learners' Decision to Drop Out or Persist in Online Learning*. *Journal of Educational Technology & Society*, 12(4), 207–217. <https://www.jstor.org/stable/jeductechsoci.12.4.207>
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods* (2nd Ed.). Sage Publications, Inc.
- Roberts, G. L., & Webb, W. (1979). *Dropout in adult education*. *Educational Research*, 22(1), 39-48.
- Sullivan, T. (1984). *Dropouts and training*. *International Journal of Lifelong Education*, 3:3, pp. 163–191.
- Tight, M. (2012). *Key concepts in adult education and training*. Routledge.
- Tynjälä, P. (2012). *Toward a 3-P Model of Workplace Learning: a Literature Review*. *Vocations and Learning*, 6(1), 11–36. <https://doi.org/10.1007/s12186-012-9091-z>
- Walker, L. (1999). *Longitudinal study of drop-out and continuing students who attended the Pre-University Summer School at the University of Glasgow*. *International Journal of Lifelong Education*, 18(3), 217-233.

Yoonyoung, C., Davie, K., Mushfiq, M., Ahmed, & Victor, O.-O. (2013). *Gender Differences in the Effects of Vocational Training: Constraints on Women and Drop-Out Behavior*. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2298483

Αριστείδης, Π. (2006). *Αξιολόγηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης: το παράδειγμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος*.

Βεργίδης, Δ. (1999). *Κοινωνικός και οικονομικός ρόλος της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα*. Στο Βεργίδης et al., (2013). *Διαρροή από τις Δομές της Δια Βίου Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Έρευνα για ένα αθέατο πρόβλημα*. ΚΑΝΕΠ - ΓΣΕΕ.

Βεργίδης, Δ. (2005). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων στην Ελλάδα: Επιτεύγματα και δυσλειτουργίες*, Στο Καραλής Θ., (2018). *Η συμμετοχή των ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση: Εμπόδια και κίνητρα συμμετοχής (2011-2016)*. Έρευνα των Ινστιτούτων της ΓΣΕΒΕΕ (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) & της ΓΣΕΕ (ΙΝΕ ΓΣΕΕ).

Βεργίδης Δ., Κυρίδης, Α., Ζάγκος Χ., Σωτηρόπουλος Δ., & Κόκκινος Γ. (2013). *Διαρροή από τις δομές Δια Βίου Μάθησης Ενηλίκων*. Aristotle University of Thessaloniki Institutional Repository - *IKEE*. <https://ikee.lib.auth.gr/record/277462>

Βεργίδης, Δ., & Καραλής, Θ. (2004). *Τυπολογίες και στρατηγικές στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Εκπαίδευση Ενηλίκων, 2, 11-16.

Βογιατζής, Σ. (2019). *Η αποτελεσματικότητα του συστήματος Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης στην Ελλάδα. Η περίπτωση της Ακαδημίας Εργασίας του ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ*. Apothesis.eap.gr. <https://apothesis.eap.gr/archive/item/86851>

Γκίνου, Ε. (2001). *Διακοπή της φοίτησης: ερμηνείες, εκτιμήσεις*. Στο Λιοναράκης Α.(επιμ.). *Πρακτικά εισηγήσεων στο 1ο Πανελλήνιο συνέδριο για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τομ. Α, σ. 479-487

Δεληγιάννη, Κ. (2021). *Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ*. Apothesis.eap.gr. <https://apothesis.eap.gr/archive/item/86365>

Ζαρίφης, Γ. Κ. (2014). *Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση, Δια βίου Μάθηση: Θεωρία και Πράξη*. Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, ΑΠΘ Ανακτήθηκε στις, 5(9), 2018.

Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας*. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-473>

Καζαμίας, Α. (2005). *Παγκοσμιοποίηση και εκπαιδευτικές κουλτούρες στην Ύστερη Νεωτερικότητα: το σύνδρομο του Αγαμέμνονα*. Στο Γράβαρης Δ. Παπαδάκης Ν.(επιμ.), *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική, μεταξύ κράτους και αγοράς*, Αθήνα: Σαββάλας.

Καραλής, Θ. (2010). *Πολιτικές διά βίου μάθησης και διαδικασίες πιστοποίησης: σημεία τομής και εκκρεμή ζητήματα*, ηλεκτρονική τάξη Πανεπιστημίου Πατρών.

Καραλής Θ. (2013). *Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή των ενηλίκων στη δια βίου εκπαίδευση*.

Καραλής Θ., (2018): *Η συμμετοχή των ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση: Εμπόδια και κίνητρα συμμετοχής (2011-2016)*. Έρευνα των Ινστιτούτων της ΓΣΕΒΕΕ (IME ΓΣΕΒΕΕ) & της ΓΣΕΕ (INE ΓΣΕΕ), Μάιος 2018. <https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2018/05/KARALIS.pdf>

Κεδράκα, Κ. (2008). *Μεθοδολογία λήψης συνέντευξης*. Στο: <http://www.adulteduc.gr>

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (1998). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Διεθνής Ημερίδα, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μπιτσάκος, Ν. (2020). *Μαθητική διαρροή, κοινωνικός αποκλεισμός και επανεκπαίδευση: μελέτη σε δομές εκπαίδευσης ενηλίκων*. *Aegean.gr*. [online] doi: <http://hdl.handle.net/11610/2126>

Ξένος, Μ., Πιερρακέας, Χ., & Πιντέλας, Π. (2001). *Εντοπισμός ομάδων φοιτητών του ΕΑΠ με πιθανότητα διακοπής φοίτησης. Εμπειρίες και ιδιαιτερότητες στην Πληροφορική*», Στο Λιοναράκης, Α. (επιμ.). *Πρακτικά εισηγήσεων στο 1ο Πανελλήνιο συνέδριο για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τομ. Α,σ. 89-105.

Παρασκευή-Βίβιαν Γαλατά. (2014). *η επαγγελματική κατάρτιση στις επιχειρήσεις και οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας*. *Eπιθεωρήσι Κοινωνικών Έρευνών*, 130(130). <https://doi.org/10.12681/grsr.95>

Πασιάς, Γ. & Φλουρής, Γ. (2005). *Η “Ευρώπη της Γνώσης” ως διακύβευμα και ως αναπαράσταση των σχέσεων Εξουσίας-Γνώσης στο Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Συγκείμενο*. Στο Δ. Γράβαρης & Ν Παπαδάκης (επιμ.), *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική: Μεταξύ κράτους και αγοράς*. σσ. 375-376. Αθήνα: Σαββάλας.

ΥΠΕΠΘ, (1996). *Οι μαθητές που εγκαταλείπουν τις σπουδές τους στο γυμνάσιο και οι ανάγκες τους για επαγγελματικής εκπαίδευση και κατάρτιση*. Αθήνα, ΟΕΕΚ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Φωτόπουλος, Ν. (2010). *Κοινωνικές ανισότητες, εκπαίδευση και απασχόληση: Το διακύβευμα μιας ρεαλιστικής πολιτικής διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την απασχόληση*. Στο: Σ. Κονιόρδος & Ν. Φωτόπουλος (επιμ.). *Φτώχεια, Ανισότητες και εκπαίδευση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης*.

Φωτόπουλος Ν. & Ζάγκος Χ. (2016): *Δια Βίου Μάθηση, Πιστοποίηση Προσόντων & Διασφάλιση ποιότητας. Όψεις και διερεύνηση της ευρωπαϊκής εμπειρίας*. Παρατηρητήριο ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Παραρτήματα

Οδηγός συνέντευξης

Θέμα διπλωματικής: "Διερεύνηση των αιτιών διαρροής εκπαιδευόμενων από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης: μια μελέτη περίπτωσης"

- Διαβεβαίωση της τήρησης ανωνυμίας του υποκειμένου και λήψη αποδοχής για ηχογράφηση της συνέντευξης.

A Μέρος: Το προφίλ του συνεντευξιζόμενου

1. Που μένετε; (συσχέτιση με τον τόπο διεξαγωγής του σεμιναρίου)
2. Ηλικία
3. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;
4. Έχετε παιδιά;
5. Εκπαιδευτικό επίπεδο
6. Ξένες γλώσσες – υπολογιστές
7. Εργασιακή κατάσταση :
 - σε ποιον κλάδο εργάζεστε; (συσχέτιση με το αντικείμενο του σεμιναρίου)
 - τι θέση έχετε στον φορέα που εργάζεστε;
 - Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας;
 - Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη;
 - Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

B Μέρος: Λόγοι διακοπής παρακολούθησης προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης

8. Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;
9. Ποιος φορέας το υλοποίησε;
10. Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;
11. Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;
12. Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

13. Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Γ μέρος: Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που έχουν ολοκληρωθεί

14. Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

15. Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

- Θυμάστε τον τίτλο και τον φορέα που το υλοποίησε;
- Ήταν επιδοτούμενο;
- Ποιοι ήταν οι λόγοι που πετύχατε την ολοκλήρωσή του;

Δ μέρος: Στάσεις για τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης

16. Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

17. Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Συνεντεύξεις

Σ1: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ1: Μένω στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Σ1: Πόσο χρονών είστε;

Σ1: Είμαι 38.

Σ1: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ1: Είμαι παντρεμένος με δύο παιδιά.

Σ1: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ1: Είμαι απόφοιτος λυκείου.

Σ1: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ1: Έχω πτυχίο lower στα αγγλικά. Γνωρίζω από υπολογιστές, αλλά δεν έχω κάποιο πτυχίο.

Σ1: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ1: Είμαι ελεύθερος επαγγελματίας έχω δική μου καφετέρια.

Σ1: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ1: Θεωρώ πως έχω τα κατάλληλα προσόντα, καθώς είμαι στον κλάδο αυτό εδώ και 6 χρόνια. Εργαζόμουν πάντα στον ίδιο κλάδο.

Σ1: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ1: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικού στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ1: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ1: Νομίζω ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Σ1: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ1: Πριν δύο χρόνια.

Σ1: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ1: Οι λόγοι για την αρχική συμμετοχή στο πρόγραμμα ήταν η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών στον επιχειρηματικό κόσμο και οι ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης που παρουσιάζονται. Σίγουρα σημαντικό ρόλο έπαιξε και ότι ήταν επιδοτούμενο και θα πληρωνόμουν για να το παρακολουθήσω ενώ ταυτόχρονα θα μάθαινα και κάτι καινούριο.

Σ1: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ1: Ήταν αρκετά δύσκολο να το παρακολουθώ παράλληλα με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις μου. Ως ελεύθερος επαγγελματίας έπρεπε να δώσω προτεραιότητα στην επιχείρησή μου. Το πρόγραμμα απαιτούσε σημαντική χρονική δέσμευση, που δεν είχα υπολογίσει εξ αρχής.

Σ1: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ1: Αν επρόκειτο να συμμετάσχω σε ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης στο μέλλον, θα ήθελα να διασφαλίσω διάφορα πράγματα. Σίγουρα πιο ευέλικτο ωράριο, ήταν αρκετά δύσκολο να παρακολουθήσω τα υποχρεωτικά μαθήματα. Λαμβάνοντας υπόψη τις ευθύνες μου ως επαγγελματίας και γονέας, η ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου μου είναι σημαντική. Σαν αντικείμενο με ενδιέφερε πολύ καθώς η διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ένας τομέας που σχετίζεται με την επιχείρησή μου.

Σ1: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ1: Όχι δεν ενδιαφέρθηκα να συμμετέχω ξανά.

Σ1: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ1: Όχι, δεν έχω συμμετέχει.

Σ1: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ1: Ναι, σίγουρα μπορεί να είναι ωφέλιμο για την επαγγελματική εξέλιξη ενός εργαζομένου. Τον βοηθούν να παραμένει ανταγωνιστικός στην αγορά εργασίας.

Σ1: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ1: Όχι, δεν έχω κάτι να προσθέσω.

Σ2: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ2: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ2: Πόσο χρονών είστε;

Σ2: Είμαι 36.

Σ2: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ2: Είμαι παντρεμένη με ένα παιδάκι.

Σ2: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ2: Έχω τελειώσει Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Σ2: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ2: Έχω και πτυχίο lower στα αγγλικά και ECDL.

Σ2: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ2: Εργάζομαι σήμερα ως υπεύθυνη μάρκετινγκ σε μεγάλη εταιρεία λιανικής πώλησης. Είμαι υπεύθυνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικών μάρκετινγκ, τη διαχείριση της ομάδας και την επίβλεψη εκστρατειών.

Σ2: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ2: Βρίσκομαι στον σημερινό μου εργοδότη εδώ και τρία χρόνια. Πριν από αυτό, εργάστηκα σε διάφορες περιστασιακές δουλειές, και service σε καφετέρια και ως υπάλληλος γραφείου και άλλες δουλειές. Νομίζω πως στον τομέα που είμαι πρέπει να αποκτώ συνεχώς νέα προσόντα.

Σ2: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ2: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικός συστημάτων ηλεκτρονικού εμπορίου.

Σ2: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ2: Νομίζω ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Σ2: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ2: Το 2022 νομίζω.

Σ2: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ2: Με ενδιέφερε να διευρύνω τις γνώσεις μου σχετικά με τα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς αυτά αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Σκέφτηκα ότι το πρόγραμμα θα παρείχε πολύτιμες δεξιότητες και γνώσεις που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την καριέρα μου.

Σ2: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ2: Βρήκα δύσκολο να συνδυάσω το πρόγραμμα με την εργασία μου πλήρους απασχόλησης και τις οικογενειακές μου υποχρεώσεις. Η απαιτούμενη χρονική δέσμευση ήταν σημαντική και έπρεπε να βάλω προτεραιότητες στην επαγγελματική και προσωπική μου ζωή. Οι υποχρεώσεις στο σπίτι ως εργαζόμενη μητέρα δεν μου αφήνουν ελεύθερο χρόνο για άλλες δραστηριότητες.

Σ2: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ2: Θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα που προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία, όπως διαδικτυακές ενότητες ή μαθήματα το Σαββατοκύριακο, ώστε να μπορώ να διαχειρίζομαι καλύτερα τον χρόνο μου.

Σ2: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ2: Όχι, αυτό είναι το μόνο πρόγραμμα που έχω ξεκινήσει και δεν ολοκλήρωσα.

Σ2: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ2: Όχι.

Σ2: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ2: Απολύτως. Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι αποτελεσματικά, καθώς παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και γνώσεις που είναι ειδικά προσαρμοσμένες για την προώθηση της καριέρας κάποιου.

Σ2: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ2: Όχι, νομίζω ότι καλύψαμε τα πάντα. Σας ευχαριστώ για τη συνέντευξη!

Σ3: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Πού μένετε;

Σ3: Ζω στη Θεσσαλονίκη.

Σ3: Πόσο χρονών είστε;

Σ3: Είμαι 37 ετών.

Σ3: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ3: Είμαι παντρεμένος.

Σ3: Έχετε παιδιά;

Σ3: Ναι, έχω δύο παιδιά.

Σ3: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ3: Έχω πτυχίο Marketing Management.

Σ3: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ3: Ναι, έχω καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και έχω πτυχίο ECDL.

Σ3: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ3: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως υπεύθυνος μάρκετινγκ για μια μεγάλη αλυσίδα λιανικής πώλησης.

Σ3: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ3: Τα προσόντα μου είναι αρκετά συναφή με τον ρόλο μου, δεδομένου του πτυχίου μου στο μάρκετινγκ και της εκτεταμένης εμπειρίας μου στον τομέα αυτό. Βρίσκομαι στον σημερινό εργοδότη μου εδώ και πέντε χρόνια. Πριν από αυτή τη θέση, κατείχα διάφορους ρόλους στον τομέα του μάρκετινγκ, όπως σύμβουλος μάρκετινγκ και συντονιστής μάρκετινγκ προϊόντων.

Σ3: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ3: Ήταν το πρόγραμμα Διοίκησης μονάδων ζαχαροπλαστικής τέχνης.

Σ3: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ3: Η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ζαχαροπλαστών Ελλάδας.

Σ3: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ3: Το 2022.

Σ3: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ3: Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή σκέφτηκα ότι θα μου παρείχε πολύτιμες γνώσεις και ίσως για να μου ανοίξουν νέες επαγγελματικές ευκαιρίες. Ένας σημαντικός λόγος ήταν και το εκπαιδευτικό επίδομα.

Σ3: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ3: Δεν το σκέφτηκα πολύ, δεν είχα χρόνο και συνήθως ξεχνούσα να μπω στα μαθήματα που ήταν διαδικτυακά. Είχε πολλές ώρες σύγχρονη τηλεκαπαίδευση και οι απαιτήσεις της εργασίας μου δεν μου έδιναν τον χρόνο να συμμετέχω.

Σ3: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ3: Στο μέλλον, θα αναζητούσα ένα πρόγραμμα με μεγαλύτερη ευελιξία στο ωράριο και λιγότερων απαιτήσεων. Αυτό θα με βοηθούσε να διαχειρίζομαι αποτελεσματικότερα το χρόνο μου.

Σ3: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ3: Όχι, αυτό είναι το μόνο πρόγραμμα.

Σ3: Επομένως δεν έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ3: Όχι.

Σ3: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ3: Ναι, σίγουρα. Μπορούν να παρέχουν στοχευμένη τεχνογνωσία που μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες να προωθήσουν την καριέρα τους και να παραμείνουν ενημερωμένοι με τις τελευταίες τάσεις και τεχνολογίες στον τομέα τους. Αρκεί να υπάρξει καλύτερη οργάνωση και ίσως και κάποιες προϋποθέσεις συμμετοχής, ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν κάποια σχέση με το αντικείμενο ή τουλάχιστον να έχουν το ίδιο επίπεδο γνώσεων.

Σ3: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ3: Όχι. Σας ευχαριστώ!

Σ4: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Πού μένετε;

Σ4: Μένω εκτός πόλης κοντά στη Θεσσαλονίκη.

Σ4: Πόσο χρονών είστε;

Σ4: Είμαι 33 ετών.

Σ4: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ4: Είμαι διαζευγμένη με ένα παιδί.

Σ4: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ4: Έχω απολυτήριο λυκείου. Δεν έχω τελειώσει κάποια σχολή.

Σ4: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ4: Έχω καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Από υπολογιστές δεν γνωρίζω καλά, τη βασική χρήση μόνο.

Σ4: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ4: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι σε ρόλο εξυπηρέτησης πελατών σε ένα τοπικό κατάστημα λιανικής πώλησης.

Σ4: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ4: Ναι, θεωρώ πως τα προσόντα μου ταιριάζουν απόλυτα με τον τρέχοντα ρόλο μου. Πριν από αυτόν τον ρόλο, εργάστηκα σε διάφορες θέσεις σε διάφορους τομείς, όπως η φιλοξενία και το λιανικό εμπόριο, αλλά αυτός είναι ο πιο σταθερός ρόλος που είχα μέχρι στιγμής. Εργάζομαι σε αυτή τη θέση 2 χρόνια.

Σ4: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ4: Ήταν το πρόγραμμα Διοίκησης μονάδων ζαχαροπλαστικής τέχνης.

Σ4: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ4: Η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ζαχαροπλαστών Ελλάδας.

Σ4: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ4: Το 2022.

Σ4: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ4: Με ενδιέφερε να επεκτείνω τις δεξιότητές μου στη διαχείριση της ζαχαροπλαστικής, καθώς πίστευα ότι θα μπορούσε να ανοίξει νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας σ ένα νέο κλάδο.

Σ4: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ4: Αποφάσισα να διακόψω, γιατί μου ήταν δύσκολο να παρακολουθήσω τα μαθήματα. Οι υποχρεώσεις μου στο σπίτι και το κυλιόμενο ωράριο στην εργασία μου δεν με άφηνε να είμαι συνεπής στην παρακολούθηση του προγράμματος. Δεν πρόλαβα να καλύψω τις ώρες της ασύγχρονης εκπαίδευσης. Επίσης, από το ΚΕΚ δεν με ενημέρωσαν εγκαίρως για τις ώρες που δεν είχα καλύψει και δεν προλάβαινα τις προθεσμίες.

Σ4: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ4: Θα ήθελα να διασφαλίσω ότι το πρόγραμμα θα προσφέρει πιο ευέλικτες επιλογές προγραμματισμού. Θα έψαχνα για ένα πρόγραμμα με πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασίας και λιγότερες προσωπικές απαιτήσεις. Για παράδειγμα, αν το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργασίες θα ήταν χρήσιμο να μπορούν να ολοκληρωθούν με πιο ευέλικτες προθεσμίες. Θα ήταν επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα παρέχει σαφείς, προσβάσιμους πόρους και υποστήριξη.

Σ4: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ4: Όχι, δεν έχω συμμετάσχει σε άλλα προγράμματα. Αυτό ήταν το μόνο που ξεκίνησα και αναγκάστηκα να το διακόψω.

Σ4: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ4: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Παρέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες και γνώσεις που μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στην επαγγελματική ανάπτυξη και την επαγγελματική ανέλιξη. Ίσως θα έπρεπε οι αρμόδιοι φορείς να εξετάσουν την δομή των προγραμμάτων που απευθύνονται σε εργαζόμενους.

Σ4: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ4: Όχι. Σας ευχαριστώ!

Σ5: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Πού μένετε;

Σ5: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ5: Πόσο χρονών είστε;

Σ5: Είμαι 40 ετών.

Σ5: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ5: Είμαι παντρεμένος.

Σ5: Έχετε παιδιά;

Σ5: Ναι, έχω δύο παιδιά.

Σ5: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ5: Έχω τελειώσει διοίκηση μάρκετινγκ.

Σ5: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ5: Ναι, γνωρίζω άριστα αγγλικά και είμαι κάτοχος πιστοποίησης ECDL.

Σ5: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα; Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας;

Σ5: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως υπεύθυνος μάρκετινγκ σε μια μεγάλη αλυσίδα λιανικής πώλησης. Το πτυχίο μου στη διοίκηση μάρκετινγκ και η πολυετής εμπειρία μου στον τομέα ταιριάζουν πραγματικά με αυτό που κάνω τώρα.

Σ5: Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ5: Είμαι στην εταιρεία αυτή εδώ και επτά χρόνια. Πριν από αυτόν τον ρόλο, εργάστηκα σε διάφορες θέσεις μάρκετινγκ, όπως το ψηφιακό μάρκετινγκ και η διαχείριση εκστρατειών. Αυτοί οι ρόλοι μου έδωσαν ένα στέρεο υπόβαθρο που με βοήθησε πραγματικά στη σημερινή μου δουλειά. Δεν έχω εργαστεί σε άλλο τομέα, με το που τελείωσα την σχολή μου εργάστηκα αμέσως στο αντικείμενο μου.

Σ5: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ5: Ήταν το πρόγραμμα ειδικού σχεδιασμού ιστοσελίδων και εφαρμογών

Σ5: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ5: Η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Σ5: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ5: Το 2021.

Σ5: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ5: Αρχικά συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εκπαιδευτώ στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών, οι οποίες πίστευα ότι θα συμπλήρωναν την εμπειρία μου στο μάρκετινγκ και θα μου άνοιγαν νέες ευκαιρίες. Ήθελα να αποκτήσω τις βασικές γνώσεις και ίσως στο μέλλον να παρακολουθούσα και κάποιο πιο εξειδικευμένο πρόγραμμα.

Σ5: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ5: Ο φόρτος εργασίας και η δέσμευση χρόνου ήταν περισσότερα από όσα μπορούσα να διαχειριστώ αποτελεσματικά. Επιπλέον, η πανδημία COVID-19 είχε σημαντικό αντίκτυπο. Η ξαφνική μετατόπιση στην εξ αποστάσεως εργασία και οι πρόσθετες ευθύνες στο σπίτι έκαναν ακόμη πιο δύσκολη τη διαχείριση των απαιτήσεων του προγράμματος. Ακόμη, η δυσκολία των μαθημάτων ήταν μεγαλύτερη από αυτή που περίμενα... χρειαζόταν πολλές ώρες ενασχόλησης που εκείνη την περίοδο δεν είχα.

Σ5: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ5: Στο μέλλον, θα ήταν σημαντικό το πρόγραμμα να προσφέρει υποστήριξη στους συμμετέχοντες που μπορεί να αντιμετωπίσουν απροσδόκητες προκλήσεις, όπως αυτές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Για παράδειγμα, η παράταση των προθεσμιών θα μπορούσε να κάνει σημαντική διαφορά. Επίσης, θα εξασφάλιζα ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρακτικές, πραγματικές εφαρμογές των δεξιοτήτων που διδάσκονται, οι οποίες θα βελτιώναν τη μαθησιακή εμπειρία. Ήταν αρκετά δύσκολο να αφομοιώσω την θεωρία καθώς δεν είχα προηγούμενες γνώσεις...

Σ5: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ5: Όχι, αυτό είναι το μόνο πρόγραμμα.

Σ5: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ5: Ναι, έχω ολοκληρώσει ένα άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Σ5: Θυμάστε τον τίτλο και τον φορέα που το υλοποίησε; Ήταν επιδοτούμενο και ποιοι ήταν οι λόγοι που πετύχατε την ολοκλήρωσή του;

Σ5: Ναι, ένα πρόγραμμα της ΔΥΠΑ για εργαζόμενους με αντικείμενο τα social media... πάλι επιδοτούμενο. Το πρόγραμμα είχε σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι διαχειρίσιμο παράλληλα με το πρόγραμμα της εργασίας μου, και βρήκα το περιεχόμενο εξαιρετικά σχετικό με την καριέρα μου στο μάρκετινγκ, γεγονός που με κράτησε παρακινήμενο να το ολοκληρώσω.

Σ5: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ5: Απολύτως. Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύτιμα για την επαγγελματική ανάπτυξη. Όμως νομίζω πρέπει να επανασχεδιαστεί το περιεχόμενο και ο τρόπος που υλοποιούνται.

Σ5: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ5: Όχι, δεν έχω κάτι άλλο να προσθέσω.

Σ6: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ6: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ6: Πόσο χρονών είστε;

Σ6: Είμαι 47

Σ6: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ6: Είμαι παντρεμένος με τρία παιδιά.

Σ6: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ6: Είμαι απόφοιτος της Διοίκησης Οργανισμών, Marketing και Τουρισμού

Σ6: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ6: Ναι, γνωρίζω άριστα αγγλικά και ιταλικά και είμαι κάτοχος πιστοποίησης ECDL.

Σ6: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ6: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως υπεύθυνος σε μια γνωστή αλυσίδα λιανικής πώλησης.

Σ6: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ6: Το ακαδημαϊκό μου υπόβαθρο στη διαχείριση οργανισμών, το μάρκετινγκ και τον τουρισμό, σε συνδυασμό με την ουσιαστική μου εμπειρία στον τομέα του μάρκετινγκ, ταιριάζει απόλυτα με τον τρέχοντα ρόλο μου. Βρίσκομαι στην εταιρεία αυτή εδώ και επτά χρόνια και πριν από αυτή τη θέση, δούλευα ως ιδιωτικός υπάλληλος σε άλλες εταιρείες στον χώρο των πωλήσεων.

Σ6: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ6: Ναι ήταν το πρόγραμμα Ειδικός σχεδιασμού ιστοσελίδων και εφαρμογών

Σ6: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ6: Ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Σ6: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ6: Το 2021.

Σ6: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ6: Ήθελα να επεκτείνω τις δεξιότητές μου στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και εφαρμογών για να συμπληρώσω το υπόβαθρο του μάρκετινγκ που διαθέτω και να παραμείνω ενήμερος με τις αναδυόμενες τεχνολογίες. Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα παρείχε πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την καριέρα μου. Σίγουρα έπαιξε ρόλο και το εκπαιδευτικό επίδομα που θα λάμβανα εφόσον το ολοκλήρωνα.

Σ6: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ6: Αποφάσισα να το διακόψω λόγω των απαιτήσεων του.. απ' τη μια οι υποχρεώσεις μου στο σπίτι και οι πολλές ώρες που εργάζομαι απ' την άλλη δεν μου επέτρεψαν να καλύψω τις απαιτούμενες ώρες στην παρακολούθηση του προγράμματος.

Σ6: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ6: Θα ήθελα σίγουρα οι εκπαιδευτές και οι εργαζόμενοι του ΚΕΚ να με ενημερώσουν αναλυτικότερα για τις υποχρεώσεις του προγράμματος. Ακόμη να είναι πιο ευέλικτη η παρακολούθηση... ίσως όχι τόσο συχνά τα μαθήματα.

Σ6: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ6: Ναι, έχω επίσης διακόψει ένα πρόγραμμα. Το συγκεκριμένο δεν το παρακολούθησα σχεδόν καθόλου. Ήταν μια περίοδος που ο φόρτος εργασίας δεν μου επέτρεψε εξαρχής να παρακολουθήσω το πρόγραμμα.

Σ6: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ6: Όχι, δεν έχω ολοκληρώσει.

Σ6: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ6: Ναι, σίγουρα πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι ωφέλιμα. Παρέχουν στοχευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και στο να παραμένει ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας. Όμως νομίζω πως πρέπει να σχεδιαστούν εκ νέου και να είναι το περιεχόμενο τους πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Σ6: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ6: Όχι, νομίζω ότι καλύψαμε τα πάντα. Σας ευχαριστώ για την ευκαιρία να μοιραστώ τις εμπειρίες μου.

Σ7: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ7: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ7: Πόσο χρονών είστε;

Σ7: Είμαι 28.

Σ7: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ7: Είμαι άγαμη.

Σ7: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ7: Είμαι απόφοιτη λυκείου.

Σ7: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ7: Έχω μέτρια γνώση αγγλικών μόνο και βασική γνώση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Σ7: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ7: Εργάζομαι στον τομέα του λιανικού εμπορίου ως πωλήτρια σε ένα τοπικό κατάστημα.

Σ7: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ7: Είμαι στον σημερινό εργοδότη μου εδώ και τέσσερα χρόνια. Πριν από αυτή τη θέση, εργάστηκα σε μερικούς διαφορετικούς ρόλους, μεταξύ των οποίων η εξυπηρέτηση πελατών και η διοικητική υποστήριξη. Πλέον έχω πείρα επαγγελματική στον χώρο της εργασίας μου όμως θα ήθελα να αποκτήσω περισσότερα προσόντα.

Σ7: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ7: Ναι ήταν το πρόγραμμα Διοίκηση μονάδων ζαχαροπλαστικής τέχνης.

Σ7: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ7: Δεν θυμάμαι ακριβώς.

Σ7: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ7: Το 2022.

Σ7: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ7: Σκέφτηκα ότι αυτό το πρόγραμμα θα μου παρείχε πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούσαν να μου ανοίξουν νέες ευκαιρίες σταδιοδρομίας ή να με βοηθήσουν σε μια πιθανή αλλαγή σταδιοδρομίας. Σίγουρα το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο ήταν ένα σημαντικό κριτήριο στην απόφαση μου να συμμετέχω.

Σ7: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ7: Αποφάσισα να διακόψω επειδή το περιεχόμενο των μαθημάτων δεν κάλυψε τις προσδοκίες μου. Οι εκπαιδευτές δεν κατάφεραν να κεντρίσουν άτομα τα οποία δεν είχαν εμπειρία στον κλάδο... Επίσης, τα μαθήματα έπρεπε να ολοκληρωθούν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα που σε συνδυασμό με τις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις ήταν αδύνατο να μου επιτρέψουν να το ολοκληρώσω με επιτυχία.

Σ7: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ7: Θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν σαφείς δομές υποστήριξης, όπως καθοδήγηση αλλά και βοήθεια για την εξισορρόπηση των μαθημάτων με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις.

Σ7: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ7: Όχι.

Σ7: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ7: Όχι, δεν έχω ολοκληρώσει.

Σ7: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ7: Με τον τρόπο που διεξάγονται σήμερα όχι. Πιστεύω ότι τα προγράμματα που πρέπει να πληρώσεις για να παρακολουθήσεις παρέχουν πολύ υψηλότερο επίπεδο γνώσεων. Τα συγκεκριμένα προγράμματα που είναι επιδοτούμενα νομίζω πως δεν έχουν σχεδιαστεί σωστά... θα έπρεπε να γίνεται πιο προσεχτική επιλογή των συμμετεχόντων και το γνωστικό αντικείμενο να ανταποκρίνεται στο επίπεδο τους.

Σ7: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ7: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ8: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ8: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ8: Πόσο χρονών είστε;

Σ8: Είμαι 25.

Σ8: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ8: Είμαι άγαμη.

Σ8: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ8: Έχω τελειώσει το λύκειο.

Σ: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ8: Αγγλικά ναι, έχω lower. Υπολογιστές τα βασικά όσα έμαθα μόνη μου.

Σ8: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ8: Εργάζομαι ως πωλήτρια σε ένα τοπικό κατάστημα.

Σ8: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ8: Είμαι στον ίδιο εργοδότη 5 χρόνια, από τότε που ξεκίνησα να εργάζομαι. Έχω πλέον αποκτήσει τα προσόντα για να κάνω καλά τη δουλειά μου. Δεν έχω εργαστεί σε άλλον εργοδότη.

Σ8: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ8: Ναι ήταν το πρόγραμμα Διοίκηση μονάδων ζαχαροπλαστικής τέχνης.

Σ8: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ8: Δεν θυμάμαι.

Σ8: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ8: Πριν 2 χρόνια.

Σ8: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ8: Σκέφτηκα θα αποκτούσα γνώσεις σε έναν κλάδο που δεν είχα ασχοληθεί στο παρελθόν. Ενδεχομένως στο μέλλον η πιστοποίηση να μου ήταν χρήσιμη. Σίγουρα σημαντικό ρόλο στην απόφαση μου έπαιξε το γεγονός ότι ήταν επιδοτούμενο. Σκέφτηκα ότι και θα μάθω κάτι και θα έχω ένα εξτρά εισόδημα.

Σ8: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ8: Δεν φανταζόμουν ότι είναι τόσο απαιτητικό. Οι ώρες παρακολούθησης ήταν πολλές και από το ΚΕΚ δεν είχα τη σωστή καθοδήγηση. Επίσης, ο εκπαιδευτής δεν κατάφερε να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον.... Το περιεχόμενο των μαθημάτων δεν ήταν αυτό που περίμενα.

Σ8: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ8: Θα ήθελα να μου διασφαλίζει καλύτερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές και τα άτομα του ΚΕΚ, και πιο ευέλικτο πρόγραμμα για να μπορώ να το συνδυάσω με τις επαγγελματικές μου υποχρεώσεις.

Σ8: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ8: Όχι.

Σ8: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ8: Όχι.

Σ8: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ8: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύτιμα για την επαγγελματική ανάπτυξη. Τα επιδοτούμενα βέβαια όπως αυτό που παρακολούθησα θεωρώ ότι θα έπρεπε να έχουν άλλη δομή... χμ... ίσως και πιο αυστηρά κριτήρια συμμετοχής..

Σ8: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ8: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ9: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ9: Ζω στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Σ9: Πόσο χρονών είστε;

Σ9: Είμαι 35 ετών.

Σ9: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ9: Είμαι παντρεμένος με ένα παιδί.

Σ9: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ9: Έχω πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Σ9: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ9: Έχω πτυχίο στα αγγλικά και ECDL.

Σ9: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ9: Αυτή τη στιγμή είμαι ιδιοκτήτης μιας επιχείρησης ηλεκτρονικών ειδών.

Σ9: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ9: Διευθύνω την επιχείρησή μου τα τελευταία επτά χρόνια. Πριν από αυτό, εργαζόμουν ως ιδιωτικός υπάλληλος σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης.

Σ9: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ9: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικού στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ9: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ9: Νομίζω ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας

Σ9: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ9: Πριν τρία χρόνια.

Σ9: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ9: Ήθελα να αποκτήσω πρόσθετες δεξιότητες, για να ενισχύσω την ηλεκτρονική παρουσία της επιχείρησής μου και να βελτιώσω τις τεχνολογικές της δυνατότητες.

Σ9: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ9: Οι απαιτήσεις του προγράμματος ήταν πολύ υψηλές και η απαιτούμενη χρονική δέσμευση δεν ήταν εφικτό να ισοροπήσω με τις υπάρχουσες υποχρεώσεις μου.

Σ9: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ9: Στο μέλλον, θα επιδίωκα ένα πρόγραμμα που θα προσφέρει πιο ευέλικτες επιλογές προγραμματισμού ή μια σπονδυλωτή προσέγγιση, που θα μου επέτρεπε να συνδυάσω καλύτερα τα μαθήματα με τις επαγγελματικές και προσωπικές μου υποχρεώσεις.

Σ9: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ9: Όχι, αυτό είναι το μόνο πρόγραμμα που έχω διακόψει.

Σ9: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ9: Δεν έχω ολοκληρώσει κανένα άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Σ9: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ9: Πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη και να βοηθήσουν τα άτομα να παραμείνουν ενήμερα με τις τάσεις του κλάδου. Πιστεύω ότι η επαγγελματική κατάρτιση είναι απαραίτητη για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη. Ωστόσο, για πολυάσχολους επαγγελματίες, όπως εγώ, η ύπαρξη πιο ευέλικτων επιλογών μάθησης θα βελτίωνε σημαντικά την ικανότητα εξισορρόπησης της εκπαίδευσης με την εργασία και τις προσωπικές ευθύνες.

Σ9: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ9: Όχι, δεν έχω κάτι να προσθέσω.

Σ10: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ10: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ10: Πόσο χρονών είστε;

Σ10: Είμαι 33 ετών.

Σ10: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ10: Είμαι παντρεμένη και έχω ένα παιδί.

Σ10: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ10: Έχω σπουδάσει φιλόλογος, όμως δεν ασχολήθηκα ποτέ με τον κλάδο.

Σ10: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ10: Έχω πτυχίο στα αγγλικά και ECDL.

Σ10: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ10: Εργάζομαι ως πωλήτρια σε κατάστημα λιανικής πώλησης.

Σ10: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ10: Σε αυτή τη θέση εδώ και περίπου τέσσερα χρόνια. Πριν από αυτό, εργάστηκα σε διάφορους ρόλους εξυπηρέτησης πελατών. Νομίζω πως έχω τα απαραίτητα προσόντα.

Σ10: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ10: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικού στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ10: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ10: Η ΕΣΣΕΕ.

Σ10: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ10: Πριν από περίπου τρία χρόνια νομίζω.

Σ10: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ10: Ήθελα να αποκτήσω τεχνογνωσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για να βοηθήσω στην ενίσχυση της διαδικτυακής παρουσίας του καταστήματος και ενδεχομένως να διαχειριστώ αποτελεσματικά τους λογαριασμούς του καταστήματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σκέφτηκα ότι η κατάκτηση αυτών των δεξιοτήτων θα μου άνοιγε νέες ευκαιρίες στο σημερινό μου εργασιακό περιβάλλον. Εκτός αυτού σκέφτηκα ότι θα έχω και ένα επιπλέον εισόδημα καθώς ήταν επιδοτούμενο.

Σ10: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ10: Αποφάσισα να εγκαταλείψω το πρόγραμμα επειδή ήταν απλά πάρα πολύ δύσκολο να το συνδυάσω με τη δουλειά μου και την οικογένειά μου. Ο χρόνος που απαιτούνταν για το πρόγραμμα ήταν περισσότερος από αυτόν που μπορούσα να διαχειριστώ παράλληλα με τις τρέχουσες υποχρεώσεις μου. Έγινε πραγματικά κουραστικό. Κι ένας ακόμη λόγος ήταν ο εκπαιδευτής... δεν ξέρω αλλά δεν κατάφερε να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον... περίμενα το περιεχόμενο των μαθημάτων να είναι πιο ενδιαφέρον.

Σ10: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίσει;

Σ10: Θα έψαχνα για ένα πρόγραμμα που προσφέρει ευέλικτο χρονοδιάγραμμα. Κάτι που θα μου επιτρέψει να προσαρμόζω τα μαθήματα στο πολυάσχολο πρόγραμμα και την προσωπική μου ζωή. Νομίζω ότι ο φορέας που το υλοποίησε ήθελε να το τρέξει πολύ γρήγορα... έπρεπε να αφιερώνεις καθημερινά αρκετές ώρες.

Σ10: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ10: Όχι, αυτό είναι το μόνο πρόγραμμα που έχω συμμετέχει.

Σ10: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ10: Όχι, δεν έχω ολοκληρώσει κανένα άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Σ10: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ10: Ναι, σίγουρα. Προσφέρουν πρακτικές, πρακτικές δεξιότητες και γνώσεις που μπορείς να χρησιμοποιήσεις άμεσα στην εργασία σου.

Σ10: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ10: Όχι, δεν έχω κάτι να προσθέσω.

Σ11: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ11: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ11: Πόσο χρονών είστε;

Σ11: Είμαι 30 ετών.

Σ11: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ11: Είμαι ανύπαντρος.

Σ11: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ11: Έχω πτυχίο στην πληροφορική.

Σ11: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ11: Ναι, γνωρίζω άριστα αγγλικά και προφανώς έχω γνώσεις υπολογιστών.

Σ11: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ11: Αυτή τη στιγμή είμαι προγραμματιστής λογισμικού.

Σ11: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ11: Το πτυχίο μου στην Επιστήμη των Υπολογιστών ταιριάζει καλά με την εργασία μου. Βρίσκομαι σε αυτόν τον ρόλο εδώ και περίπου τέσσερα χρόνια. Πριν από αυτό, είχα διάφορες άλλες θέσεις εργασίας στον τομέα της τεχνολογίας, οι οποίες με βοήθησαν να φτάσω εκεί που βρίσκομαι τώρα.

Σ11: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ11: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικός στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ11: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ11: Ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Σ11: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ11: Το 2020.

Σ11: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ11: Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να εμβαθύνω τις γνώσεις μου σχετικά με τις στρατηγικές και τα εργαλεία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πίστευα ότι η εκμάθηση αυτών των τεχνικών όχι μόνο θα βελτιώνει την ικανότητά μου να χειρίζομαι το διαδικτυακό μάρκετινγκ, αλλά και θα παρείχε ένα πρόσθετο σύνολο δεξιοτήτων που θα μπορούσε να είναι επωφελές στον κλάδο της τεχνολογίας. Και σίγουρα όλα τα παραπάνω ενώ δεν θα χρειαζόταν να πληρώσω αλλά θα έπαιρνα και εκπαιδευτικό επίδομα.

Σ11: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ11: Αποφάσισα να διακόψω επειδή η εξισορρόπηση του προγράμματος με την εργασία μου πλήρους απασχόλησης έγινε πολύ δύσκολη. Μου ήταν δύσκολο να διαχειριστώ τις ευθύνες μου στη δουλειά και ταυτόχρονα να συμβαδίζω με τις εργασίες και τις προθεσμίες του προγράμματος. Επίσης το επίπεδο των γνώσεων που μου προσέφερε ήταν αρκετά αρχάριο.

Σ11: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ11: Στο μέλλον, θα αναζητούσα προγράμματα που παρέχουν περισσότερη υποστήριξη. Για παράδειγμα, η πρόσβαση σε διαδικτυακό υλικό και μαγνητοσκοπημένες συνεδρίες θα μου επέτρεπε να μελετώ με το δικό μου ρυθμό, και η ύπαρξη συχνότερων ελέγχων ή καθοδήγησης θα με βοηθούσε.

Σ11: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ11: Όχι είναι το μόνο που έχω διακόψει.

Σ11: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ11: Όχι.

Σ11: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ11: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων και στην απόκτηση γνώσεων που μπορούν να είναι πολύ χρήσιμες για την επαγγελματική ανάπτυξη.

Σ11: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ11: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ12: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ12: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ12: Πόσο χρονών είστε;

Σ12: Είμαι 34 ετών.

Σ12: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ12: Είμαι ανύπαντρος.

Σ12: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ12: Είμαι πτυχιούχος μάρκετινγκ και επικοινωνίας.

Σ12: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ12: Ναι, έχω άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας και γνωρίζω πολύ καλά από ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Σ12: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ12: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως υπεύθυνος μάρκετινγκ σε πολυεθνική εταιρεία.

Σ12: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ12: Βρίσκομαι σε αυτή τη θέση εδώ και περίπου τέσσερα χρόνια. Νομίζω ότι στον τομέα μου είναι απαραίτητο να αποκτάς νέα προσόντα διαρκώς και να εξελίσσεσαι παράλληλα με τον κλάδο.

Σ12: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ12: Ναι ήταν το πρόγραμμα Ειδικός σχεδιασμού ιστοσελίδων και εφαρμογών

Σ12: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ12: Δεν θυμάμαι.

Σ12: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ12: Το 2020 νομίζω.

Σ12: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ12: Αρχικά ότι ήταν επιδοτούμενο. Όμως ήθελα και να αποκτήσω επιπλέον δεξιότητες στον σχεδιασμό ιστοσελίδων και την ανάπτυξη εφαρμογών. Σκέφτηκα ότι αυτές οι δεξιότητες θα ήταν μια εξαιρετική προσθήκη στο υπόβαθρο μάρκετινγκ που διαθέτω. Θα με βοηθούσαν να χειρίζομαι καλύτερα τα ψηφιακά έργα και να ενισχύω τις διαδικτυακές μου στρατηγικές.

Σ12: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ12: Αποφάσισα να εγκαταλείψω, γιατί ο ρυθμός των μαθημάτων και η ανάγκη τήρησης των προθεσμιών, ενώ δούλευα με πλήρες ωράριο, απλά δεν ταίριαζαν με το πρόγραμμά μου και δυσκολευόμουν να τα καταφέρω όλα.

Σ12: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ12: Στο μέλλον, αν αναλάμβανα ένα παρόμοιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, θα ήθελα να βεβαιωθώ ότι προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία. Για παράδειγμα, η ύπαρξη επιλογών για μελέτη με μερική απασχόληση και περισσότερη υποστήριξη από τους εκπαιδευτές θα διευκόλυνε την προσαρμογή της παρακολούθησης στο πολυάσχολο εργασιακό μου πρόγραμμα.

Σ12: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ12: Όχι είναι το μόνο που έχω διακόψει.

Σ12: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ12: Όχι.

Σ12: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ12: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ χρήσιμα. Αρκεί να είναι σχετικά με τον κλάδο εργασίας του συμμετέχοντα και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Σ12: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ12: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ13: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ13: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ13: Πόσο χρονών είστε;

Σ13: Είμαι 41 ετών.

Σ13: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ13: Είμαι παντρεμένη με δύο παιδιά.

Σ13: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ13: Έχω πτυχίο στο μάρκετινγκ και διαφήμιση.

Σ13: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ13: Ναι, έχω άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας και πτυχίο ECDL.

Σ13: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ13: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως σύμβουλος επιχειρήσεων.

Σ13: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ13: Βρίσκομαι σε αυτή τη θέση εδώ και περίπου επτά χρόνια, ενώ πριν από αυτό εργάστηκα ως πωλήτρια και υπάλληλος γραφείου. Τα προσόντα μου νομίζω πως καλύπτουν τις εργασιακές μου υποχρεώσεις.

Σ13: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ13: Ναι ήταν το πρόγραμμα Ειδικός συστημάτων ηλεκτρονικού εμπορίου

Σ13: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ13: Η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας

Σ13: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ13: Το 2021.

Σ13: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ13 Συμμετείχα στο πρόγραμμα επειδή ήθελα να προσθέσω στις δεξιότητές μου τεχνογνωσία στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Είναι ένας κλάδος που αναπτύσσεται ραγδαία και θεωρώ πως μελλοντικά αυτές οι γνώσεις μπορεί να βοηθούσαν στην επαγγελματική μου **πορεία**. Επίσης το πρόγραμμα ήταν επιδοτούμενο.

Σ13: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ13: Αποφάσισα να εγκαταλείψω το πρόγραμμα επειδή δεν μπορούσα να ανταπεξέλθω στις υποχρεώσεις του. Η καθημερινή παρακολούθηση των μαθημάτων ήταν ανέφικτη, για εμένα. Ο φόρτος εργασίας και οι προθεσμίες

από το πρόγραμμα συσσωρεύτηκαν πάνω από τις άλλες ευθύνες μου και δεν μπορούσα να τα διαχειριστώ όλα αποτελεσματικά.

Σ13: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ13: Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία. Η ύπαρξη καλύτερης υποστήριξης που θα με βοηθούσε να διαχειριστώ τα μαθήματα με τις προσωπικές και επαγγελματικές μου υποχρεώσεις θα με διευκόλυνε. Επίσης θα ήθελα και το επίπεδο των συμμετεχόντων να είναι παρόμοιο.. ίσως θα πρέπει να γίνεται από τον φορέα μια καλύτερη διαχείριση των μαθητευόμενων και ομαδοποίηση ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο.

Σ13: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ13: Όχι δεν έχω διακόψει άλλο πρόγραμμα.

Σ13: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ13: Όχι.

Σ13: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ13: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμα. Προσφέρουν εξειδικευμένες δεξιότητες και πρακτικές γνώσεις που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στη σταδιοδρομία του ατόμου και μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν την επαγγελματική ανάπτυξη. Τις περισσότερες φορές βέβαια τα προγράμματα αυτά δεν είναι επιδοτούμενα αλλά πρέπει για να τα παρακολουθήσεις να καταβάλεις χρηματικό αντίτιμο.

Σ13: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ13: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ14: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ14: Μένω στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Σ14: Πόσο χρονών είστε;

Σ14: Είμαι 37 ετών.

Σ14: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ14: Είμαι παντρεμένος και έχω δύο παιδιά.

Σ14: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ14: Έχω πτυχίο στη Αρτοποιία-Ζαχαροπλαστική.

Σ14: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ14: Ναι έχω καλές γνώσεις και στα δύο.

Σ14: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ14: Αυτή τη στιγμή εργάζομαι ως ζαχαροπλάστης σε τοπικό αρτοποιείο. Είμαι επικεφαλής μιας ομάδας τριών ατόμων.

Σ14: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ14: Εργάζομαι σε αυτό το αρτοποιείο τα τελευταία τρία χρόνια. Πριν από αυτή τη θέση, εργάστηκα σε διάφορα άλλα αρτοποιεία, τα οποία με βοήθησαν να αποκτήσω πολύτιμη εμπειρία και να αναπτύξω τις δεξιότητες που απαιτούνται για την τρέχουσα εργασία μου.

Σ14: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ14: Διοίκηση μονάδων ζαχαροπλαστικής τέχνης

Σ14: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ14: Ήταν η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ζαχαροπλαστών Ελλάδας

Σ14: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ14: Πριν δύο χρόνια.

Σ14: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ14: Ήθελα να αποκτήσω πρόσθετες δεξιότητες για να ανοίξω δική μου επιχείρησή. Σκέφτηκα ότι αυτές οι δεξιότητες θα ήταν πολύτιμες.

Σ14: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ14: εγκατέλειψα το πρόγραμμα επειδή το περιεχόμενο δεν κάλυψε τις προσδοκίες μου. Οι γνώσεις που παρείχε δεν μου προσέφεραν κάτι καινούριο. Επιπλέον τα καθημερινά μαθήματα και οι προθεσμίες σε συνδυασμό με την εργασία μου δεν μου επέτρεπαν να είμαι συνεπής στην παρακολούθησή.

Σ14: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ14: Στο μέλλον, θα ήθελα να βρω ένα πρόγραμμα που να είναι πιο ευέλικτο, ίσως με λιγότερες ώρες απασχόλησης και απαιτήσεων. Και σίγουρα το περιεχόμενο του να μου παρέχει καινούριες γνώσεις στον τομέα μου.

Σ14: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ14: Όχι.

Σ14: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ14: Δεν έχω ολοκληρώσει κανένα άλλο πρόγραμμα.

Σ14: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ14: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επαγγελματική ανάπτυξη. Στην εποχή μας πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να εξελίξει τα προσόντα του για να παραμένει ενεργός στην αγορά εργασίας.

Σ14: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ14: Όχι, δεν έχω κάτι να προσθέσω.

Σ15: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ15: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ15: Πόσο χρονών είστε;

Σ15: Είμαι 36 ετών.

Σ15: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ15: Είμαι παντρεμένη με ένα παιδί.

Σ15: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ15: Έχω απολυτήριο λυκείου. Δεν έχω ανώτερη εκπαίδευση.

Σ15: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ15: Ναι, έχω καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας και ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Σ15: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ15: Αυτή τη στιγμή είμαι ιδιοκτήτρια ενός καταστήματος ρούχων μαζί με τον άντρα μου.

Σ15: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ15: Διευθύνω το κατάστημα εδώ και περίπου επτά χρόνια. Πριν από αυτό, εργάστηκα ως πωλήτρια αρκετά χρόνια σε καταστήματα λιανικής πώλησης ενδυμάτων.

Σ15: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ15: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικός στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ15: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ15: Η ΕΣΣΕΕ.

Σ15: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ15: Το 2020.

Σ15: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ15: Συμμετείχα στο πρόγραμμα για να έχω ένα επιπλέον εισόδημα μιας και ήταν επιδοτούμενο.. όμως σκέφτηκα ότι αυτό θα με βοηθούσε και να προωθήσω καλύτερα το κατάστημά μου στο διαδίκτυο και να διαχειριστώ πιο αποτελεσματικά την παρουσία μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σ15: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ15: Αποφάσισα να το εγκαταλείψω επειδή η εξισορρόπηση του προγράμματος με τη λειτουργία του καταστήματός μου και τη φροντίδα του παιδιού μου έγινε πολύ δύσκολη. Δεν είχα κατανοήσει σωστά την δομή του προγράμματος με αποτέλεσμα ενώ παρακολουθούσα τα online μαθήματα με τον εκπαιδευτή να μην καλύψω τις ώρες που έπρεπε να παρακολουθήσω μόνη μου.. κι από το ΚΕΚ με ενημέρωσαν τελευταία στιγμή οπότε δεν προλάβαινα να καλύψω τις ώρες.

Σ15: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ15: Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν πιο ευέλικτα ωράρια. Είναι αδύνατον για έναν εργαζόμενο να παρακολουθεί καθημερινά τέσσερις ώρες εκτός του ωραρίου εργασίας του.

Σ15: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ15: Όχι, δεν έχω διακόψει κανένα άλλο πρόγραμμα.

Σ15: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ15: Όχι.

Σ15: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ15: Ναι, πιστεύω ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πολύ ωφέλιμα. Μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της σταδιοδρομίας του ατόμου.

Σ15: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ15: Όχι, σας ευχαριστώ.

Σ16: Ας ξεκινήσουμε με μερικές βασικές ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να μου πείτε πού μένετε;

Σ16: Μένω στη Θεσσαλονίκη.

Σ16: Πόσο χρονών είστε;

Σ16: Είμαι 38 ετών.

Σ16: Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

Σ16: Είμαι παντρεμένος. Και έχω δύο παιδιά.

Σ16: Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας επίπεδο;

Σ16: Έχω απολυτήριο λυκείου.

Σ16: Έχετε γνώση ξένων γλωσσών ή/και χρήση υπολογιστών;

Σ16: Ναι, γνωρίζω καλά αγγλικά και να χειρίζομαι τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Σ16: Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση; Σε ποιον κλάδο εργάζεστε και τι θέση έχετε στον φορέα;

Σ16: Εργάζομαι στην αποθήκη αλυσίδας εμπορίας τροφίμων.

Σ16: Τα προσόντα που έχετε ανταποκρίνονται στη θέση της εργασίας σας; Πόσα χρόνια εργάζεστε στον ίδιο εργοδότη; Έχετε αλλάξει αντικείμενο εργασίας κατά την επαγγελματική σας πορεία;

Σ16: Νομίζω πως ναι.. εργάζομαι στον ίδιο εργοδότη εδώ και 12 χρόνια. Πριν από αυτό είχα δουλέψει στην εστίαση.

Σ16: Θυμάστε τον τίτλο του προγράμματος που παρακολουθήσατε και διακόψατε;

Σ16: Ναι ήταν το πρόγραμμα ειδικός στη χρήση τεχνικών και εργαλείων social media.

Σ16: Ποιος φορέας το υλοποίησε;

Σ16: Ήταν η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας

Σ16: Πότε παρακολουθήσατε το πρόγραμμα;

Σ16: Πριν τρία χρόνια περίπου.

Σ16: Ποιοι ήταν οι λόγοι που σας οδήγησαν να συμμετέχετε αρχικά στο πρόγραμμα;

Σ16: Συμμετείχα για το επίδομα. Και σκέφτηκα ότι ήταν μια ευκαιρία να μάθω και κάτι καινούριο.. στις μέρες μας ποτέ δεν ξέρεις...

Σ16: Για ποιους λόγους αποφασίσατε να το διακόψετε;

Σ16: Δεν είχα το χρόνο να το παρακολουθήσω. Όταν ξεκίνησα δεν είχα καταλάβει ότι θα έπρεπε να αφιερώνω καθημερινά τόσες ώρες.

Σ16: Στο μέλλον αν θέλατε να συμμετέχετε σε αντίστοιχο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης τι θα θέλατε να σας διασφαλίζει;

Σ16: Στο μέλλον, θα έψαχνα για προγράμματα που προσφέρουν ευέλικτο ωράριο, και πιο διαχειρίσιμο φόρτο εργασιών.

Σ16: Υπάρχει κάποιο άλλο πρόγραμμα που διακόψατε;

Σ16: Όχι.

Σ16: Έχετε ολοκληρώσει κάποιο άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης;

Σ16: Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει κανένα άλλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Σ16: Θεωρείτε ότι τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης βοηθούν τον εργαζόμενο να αναπτύξει δεξιότητες και να αποκτήσει γνώσεις χρήσιμες για την επαγγελματική του εξέλιξη;

Σ16: Εάν γίνονται όπως αυτό που παρακολούθησα όχι. Νομίζω ότι και το περιεχόμενο και η δομή των προγραμμάτων δεν ακολουθούν την αγορά εργασίας.

Σ16: Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Σ16: Όχι, σας ευχαριστώ.